

RÅLAMB, HANS GUSTAF

En svensk adelsmans äfwentyr, i utrikes orter. =Anon=. Stockholm, tryckt på direct. Lars Salvii kostnad. =1. 1759=. : [Del 1] : Förra delen. 1759.

1759

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

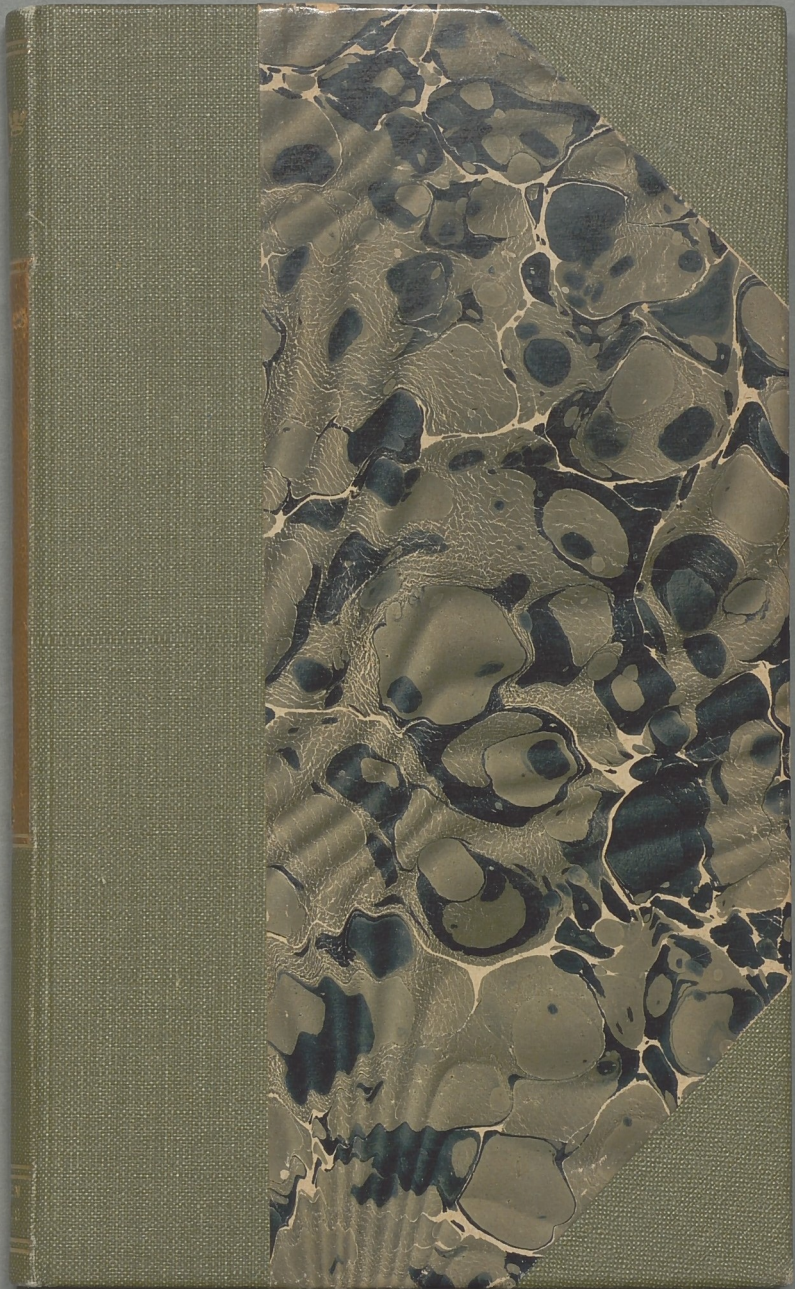
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

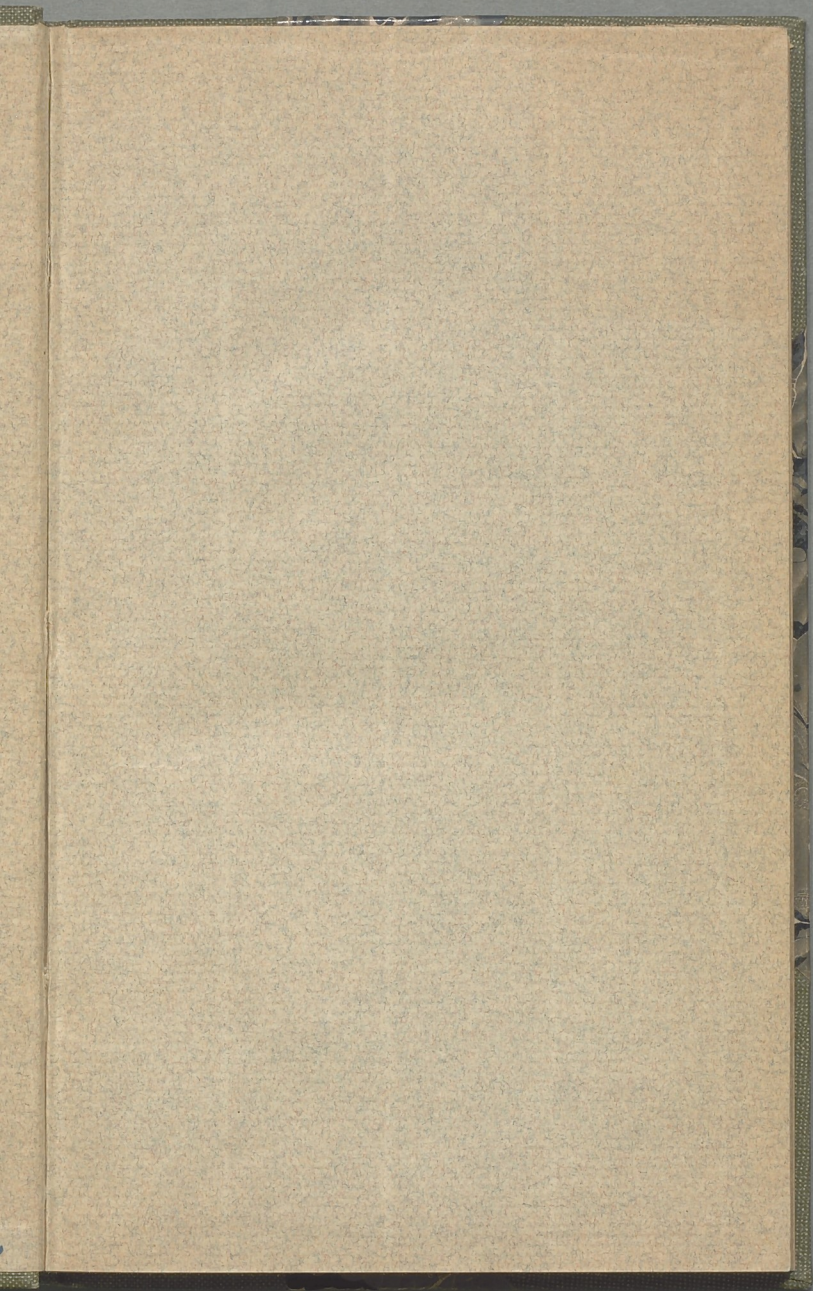
Roman

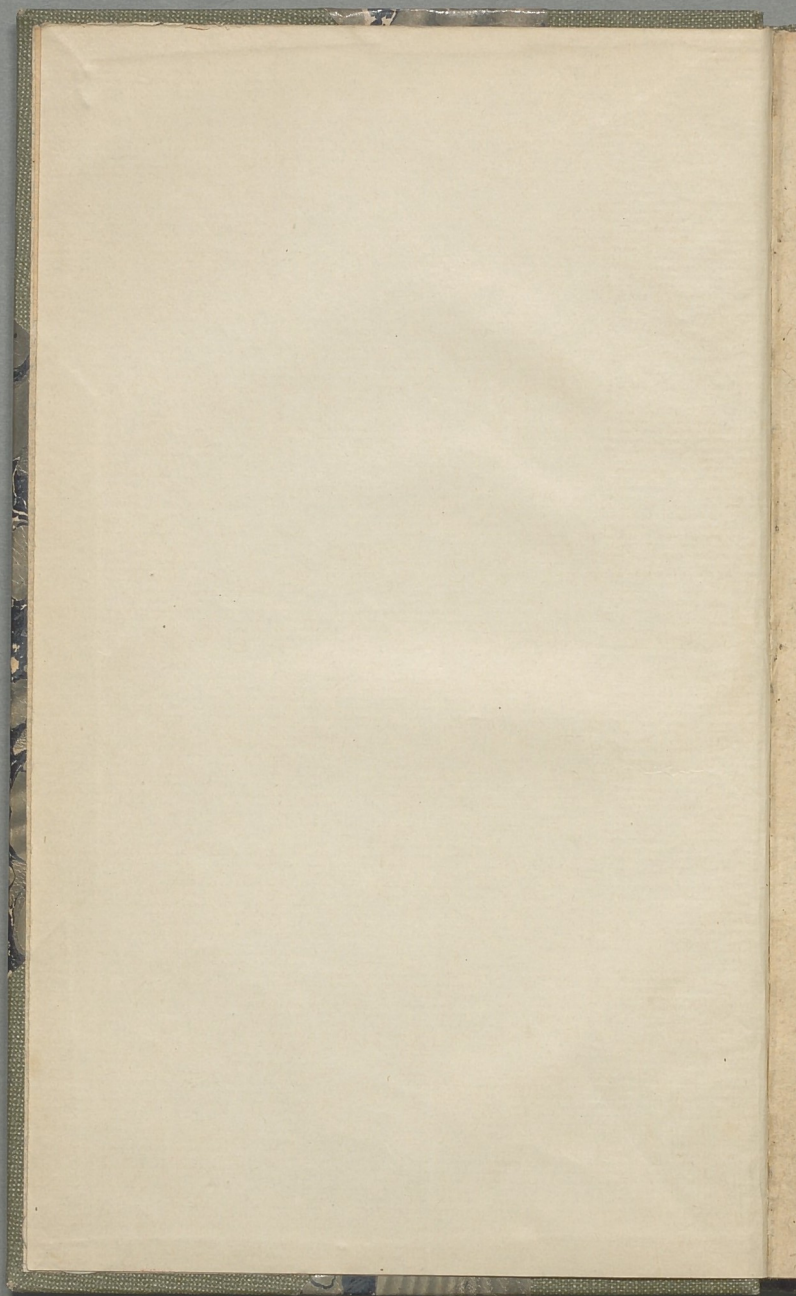
1700-t.

1700-1829

Rabandt, Hans Gustaf

RÅLAMBS, n. g.

En

Romma

1700-7

1700-1829

Gwensk

Adelsmans

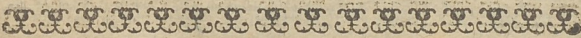
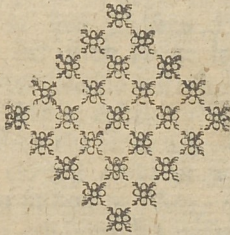
Afwentyr,

3

Utrikes Orter.

Förre Delen.

STOCKHOLM,

Tryckt på Direct. LARS SALVII KOSTNAD.

1759.

papperhand

On
the
21st
of
April
1862

Received of
the
Honorable
Secretary of the
War

the sum of
Twenty Dollars

for
the
purchase
of
the
above
described
articles

for
the
use
of
the
Army

Witness
my
hand
at
Washington
the
21st
day
of
April
1862

Sjuuttio åra lefnad borde gifwa förfa-
renhet; men tiden öfveringrar all ål-
der otillräckelig, i anseende til de dån-
deliga skiften och omständigheter
hwar och en människa uti des lef-
nad är underkastad; det säkraste
wi på ålderdomen finne, är, at all wår wishet
och all wår förfarenhet är et intet, och at wi wöre de
uslaste på jorden, om ej en höggre hand styrde wår
werk. Min lefwernes beskrifning, som mina
Barn så enträgigt bedt mig om, skal nogsimt wisa,
det wåra öden föras af höggre drif-
fiädrar, än öf-
sjelfwa; och at den Högstas Hushållning med
människan är det man kallar lycka eller olycka.
Den som wäntar i denna beskrifning en qwick skif-
art, må ifrån denna raden sluta at låsa. Utmat-
tade sinnen och en illa faren och ålderstegen kropp
kan ej mycken eld och qwickhet meddela. San-
ningen af mina underliga öden, är det jag endast
wil beskrifwa, och därwid i stoftet årkänna Skä-
parens nåd och barmhertighet emot kreaturet.

Sielf-kärlek och egit beröm drifwer mig så
mycket mindre, som i denna lefwernes beskrifning
lära finnas lika många fel, som dygder, hwilka
U 2 båg

bägge jag lika upriktigt skal berätta. Jag är född i Sverige och Provinzen Södermanland, år 1630, af en ypperlig Stamma i Fäderneslandet, hwilken där beklädt ifrån åldriga tider med heder de förnämsta ämbeten. Min Fader, som hade et Regemente til Häst, blef Ruten wid Lützen i det olyckliga slaget, där Sverige miste sin oförlifliga Konung GUSTAF ADOLPH, hwars död de Swenske hämnade med en fullkomlig Seger; men ej på långt när swarade mot förlusten af en så stor och älskad Konung. Min Mor lämnades igenom min Faders dödsfall uti et mycket ungt Enköstand; ty hon war ej mer, än 22 år gammal, och hade ej flere barn i sit giftermål, än min äldre Syster CHRISTINA, och mig, som fått namn efter Kongen och het ADOLPH.

Som min moder ännu war ung, wacker, rik och af ypperlig härkomst, ändades knapt Enködret förr, än friare sig infunno; men kärleken hon hade haft för min Far, och den ömhet hon bar för min Syster och mig, såsom käre panter af des Mans äminnelse, woro för kraftige skäl i hannes sinne för at lyfna på friare-språken. Hon anwände all sin ömma omsorg til vår upfostran och sparde intet til vår nytta. Ibland dem som woro enwisast af hannes friare war Riks-Rådet = = = en Herre af stor börd och rikedom, men des in- och utwärtres goda egenskaper öfwertråffade dock wida des äre-tittlar och rikedomar; ty han war allmänt älskad och wördad; så at min Mor behöfde all sin ståndaktighet, at med höflighet afslå denne friaren. Han bar för mycken del i min Historia, at jag icke borde
be

beskrifwa honom, dock det behöfves ej: hinner jag at fullända detta Werket, så får min Läsare nog finna lysande prof af denne Herrens dygd och ädelmod, utan at jag behöfwer vidare därom röra.

Min barnboms upfostran stredde med all flit; ingen ting spardes at lära mig Bokliga Konster, Musique, rita, med et ord, alt hwad en Adelsman pryder sig jag lära, och mina Præceptorer gjorde sin flit med så mycket mer nöje/ som jag hade eld och qwickhet snart at fatta och begripa, så at jag på mitt 15:de år blef sänd til Upsala Academie, därest jag hölts för en bland de qwickaste och skickeligaste Ynglingar. Min Mor brukade den försigtigheten, at uti alt hwad min upfostran angick rådgöra med Riks-Rådet = = = såsom den bättre förstod hwad en gäse lifar och anstår. Denne Herren handledde mig med den omwårdnad, som jag varit hans egen Son, och skickade mig på en gång tillika med sin Son CARL, hwilken war 2 år äldre än jag, til Academien. Riks-Rådet war blefwen Enkling samma år, som min Mor Enka, och hade han ej mer, än denna Sonnen och en Dotter MARGARETHA, 6 år yngre, än Herr CARL. Wi woro wid Academien med all upståndelig nytta. Den Store Konung GUSTAF ADOLPH hade igenom sin omsorg satt Academien i wälstånd medelst lärde och skickelige Män til Ungdomens underwisning. Den wittre och lärde Riks-Sängleren AXEL OXENSTJERNA bidrog ej mindre härtil, så wäl under Drottning CHRISTINÆ Minorennitet, som sedan hon blef Resgerande. Hon hade Sjelf smak och insigt uti Bes-

tenskaper, och så länge hon fölgde Riks-Canzle-
 rens råd, gjorde hon alltid mogna wal af utländs-
 ka Lärda til Sveriges nytta. En GROTIUS med
 flere åro öfswertigande bewis af denna sanning,
 och Wetenskaperne, som så länge här i Norden
 legat förqwasde, blefwo först i detta Seculo be-
 kante, så at det blef liksom en råffan i witterhet,
 och Snille-bragder, hwilka hittills i Sverige was-
 rit så sällsynte och förqwasde af Munkes-gräl och
 widskapelser etc. Min Kamerat, Herr CARL, hade
 all upståndelig qwickhet at fatta, och öfswergick mig
 i dessa stycken, äfwen som jag i krafter, och all
 hwad Krigs-exercitier, Musique och ritande rörer
 öfswergick honom. Drottning CHRISTINA,
 som oftast med sin närwarelse i Upsala upmuntra-
 de så wäl Professorerna, som de Studerande,
 medelst egit afhörande af deras publique lectio-
 ner och disputationer och äfwen rika belöningar
 åt de förtjante, gjorde särdeles nåd åt min wän
 Herr CARL, som i Hennes närwaro i Acade-
 mien af-lade sit Lärdoms prof. Riks-Rådet
 war wäl nögd härmed, men han wille ock, at jag
 skulle få någon upmuntran, hwilket lyckades ige-
 nom et Torner-spel, som i Upsala anstaldtes un-
 der Drottningens wistande af den Studerande
 Ungdomen, och där jag want priset. Den unga
 Drottningen berömde min färdighet, och som jag
 war nog wärdt och manlig för mina år, med godt
 anseende, wille hon antaga mig i sin tjenst och
 jag skulle följa med til Stockholm; men Riks-
 Rådet ursåktade sig med det, at sådant skedde min
 Mor owetterligt och at jag ytterligare borde för-
 kofra mig i Studier, at göra mig wärdig en så
 Stor Drottningss tjenst. Den djupsinte Herren
 såg

)

(

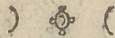

fåg wäl, at för tidig utflykt för et så tiltagset och yrt sinne, som mitt, hade varit otjentligt och därföre afböjde wisligen Drottningens tilbud. Jag tyckte ej mycket om detta afflaget, och harmades i mitt hjärta öfwer Riks-Rådets swär, fast jag ej tordes både af wördnad och kärlek för honom låta märka mig. I medlertid fullföljde wi våra Studier wid Academien i 4 år, under hwilken tid jag tämmeligen både i wetenskaper och krafter tilltog. Det 30 åra Kriget i Tyskland, som alt warade, kittlade som oftast mina tankar, och Krigswäsendet war alt mitt begär. Under den tiden jag war i Upsala, lesde jag nog stillu, och syflor sattes så med syflor, at jag ej bant tänka på annat; men min slögting på Mödernet och läseskamerat Herr CARL, hade nära bragt både mig och sig i olyckan. Han hade fattat tycke för en Professors Dotter, som älskade honom. Detta förtrodde han mig, men jag war alt för will och yr at göra annat, än skratta här åt och bry honom, utan at se påfölgden. Herr CARL hade et saktmodigt och fast, men tillika ömt hjärta. Hans kärlek war liksom swär at winna, som hans wännskap; men då den en gång war gifwen, blef den ock både bärghast och oryggelig. Huru nu denna Jungfru burit sig åt, wet jag ej; men Herr CARL älskade hånne och det upriktigt, så at han kunde ingen dag wara nögd, om han ej fick hånnes umgänge. Hånnes far, en gammal hederlig Professor, tänkte mer på sina syflors rätta stötsel, än uppgiften af et så swårt fram i gubbe-wård, som en slieka; hon hade därföre all frihet och Herr CARL så mycket lättare at nyttja tillfället. I medlertid fick Damen friare, en Magister begärte hånne af

8

☉) ☽ ☾ ☼

des far, och flickan fick befallning, at swara ja. Då blef elden lös i Herr CARLS hjärta, han wille ej släppa hånne och icke eller kunde han ändra giftermålet. Efter många öfwerläggningar med flickan, blef slutit, at Herr CARL skulle begära hånne af des far och äfwen anhålla om Riks-Rådets tillstånd härtill; detta sade mig Herr CARL och begärte mitt råd. Som jag ej war interesse-rad i saken, gaf jag dem ock förnuftiga nog för en ung gäffe, och med många skäl och ändteligen efter långt arbetande öfwerlygade Herr CARL om ogör-ligheten af Riks-Rådets bejakande. Men min lära ADOLPH, sade han: jag har warit i för nära bekantskap med hånne; och Magistern får heta far i förtid. Den knuten är warre, sade jag, och du har gjort illa, om du tillika lofwat hånne blifwa din hustru. Den saken taltes då ej om, sade han; men nu sedan Magistern friat, har det först kommit mig i tankarna, och jag kan ej unna hånne åt honom. Det tyckte jag wara lika mycket, och at hon ej bättre man förtjente, allenast du min lära CARL slipper hånne. Herr CARL wille ej antaga detta, han ålskade för hästigt, at tänka så fritt, och bad mig gifwa sig råd och hjelp, at befria Jungfrun från Magistern. Wi rådslogo många dagar, men hittade ingen utväg. Ändteligen yppade wi war angelägenhet för en Studerande wid namn Aspius. Denne war beslagen och hölts för den widlyftigaste wid Academien. Han hade tilförene lärde oss en hoy liderligheter, och fast wi ej ålskade honom, hade han gjort sig så nödwändig wårt sällskap för sina roligheter, at wi ej kunde wara honom utan. Walet af sällskap för en ungdom är mer än angelägit, och kan mer skada på en dag, än

än alt det gagn man gör sig wid Academien på et heft år. Denne Alpius togo wi då i råd, och han lofwade tänka på utwägar.

Men innan någon fantz, nalkades tiden för jungfrun, at beta mor förrän man trodde. Alpius hade en wän i Uppland på hwilken han kunde lita, dit rådde han at hon skulle föras tills det wore öfswergångit. Efter aftal med jungfrun, förswan hon en natt ur sin fars hus och ingen wiste hwar hon tog vägen. Man sökte och sporde efter hånne; men alt förgäfwes. Mätten woro för wäl tagne och hon för wäl gömd at uppspanas; men Herr CARL, som ei länge kunde wara ifrån hånne i sender, rögde hela werket. Magistern snappade up hans wägar, och träffade honom på landet hos jungfrun. Han förebrädde hånne des tillstånd i hårda utlätelser, och Herr CARL, som älskade hånne, tålde ei sådant, utan Magistern fördes med hugg och slag ur gården. Detta skrämde så den olyckliga flickan, at hon fick et dödfödt barn, och måste någre dagar efter, sjelf sätta lifwet til. Herr CARL drog försorg om begrafningen och reste bestört, sorgsen och bekymrad til Upsala; där war altsammans redan bekant och i största willerwalla. Knapt war han hemkommen förrän han samma afton af en hop Studenter, anförde af Magistern, som fått stryk, blef utanför wåra fönster antastad. Wid bullret språng jag ut, och fant Herr CARL kringrand; jag gorde mig wäg til honom med wårjan i hand, och förswarade öf länge til mångas skada; men blefwo omsider af myckenheten öfswermannade, och föllo såsom döde ned på gatan. Academie-wal-

ten kom, men för sent, och gjorde ei annat, än bäro of halfdöda i våra rum. Bud stäckades straxt til Riks-Rådet = = = i Stockholm, som på andra dagen war hos of; men wi woro i så slätt tilstånd, at wi ej wiste af någon ting förr än 7:de dyonet, då unadomen och försarne Läka-re drogo of ur faran och lil som ur dödsfens käftar. Wi blefwo så illa til mods när wi fingo se Riks-Rådet, at siuldomen öklades och våra sår blefwo wärre. Den gode Herren, som sådant märkte, til-ratte of med all fruntlighet, som gaf of mod och förtröstan, at wi dageligen bättrades.

Smidertid hade Riks-Rådet genom sin myn-dighet och allmänna kärlek tystadt ned saken och förordadt Professorn. Wi bättrades dageligen, och på 3:die weckan kunde wi gå uppe. Under all den tiden hade Riks-Rådet ej nämt ordet om denna saken; men knopt säg han of ur faran, förr än wi blefwo til honom inkallade. Denna Her-ren ansåg of med bedröfwadt och alswarsamt anle-te. Dygd och ära lyfte ur hans ögon. Wi bätfwade wid des åskådande och fruktade billigt hans wrede. Jag hade tänkt, CARL, sade Riks-Rådet, at du ägt mer dygd och Gudsfruktan, än jag beklageliacen finner: mitt hopp war, at en gång på min ålberdom så stöd, hjelp och hug-nad af dig; men knapt hinner du tråda ut barns-fona förran du kommer mig at blygas för min egen blod. Du har förördenat Gud, besläkat ditt samwete, förorsakat en hederlig Man sorg, som varit din lärare, tagit äron af en ofskuldig flicka, som måste sätta lifwet til för din skuld, hade of self nära gått samma wäg, och snart genom det

ta steget blifwit så godt som din bästa wäns
ADOLPHS mördare; du har ock fått en släck i din
lesnad, som näppeligen i dygdigt och ärligt folks
sinnen någonsin kan utplånas. Allt detta, endast
för at, som de ofskälige djuren fritt och obehin-
dradt få följa dina böjelser. Kreatur äro både för
Skaparen och werlden förlätelige, hållt de ej bät-
tre weta; men du, som haft ufosstran och godt
begrep, har ingen ursäkt. Herr CARL föll sin far
för fötterna, med tårar i ögonen bad om tilgift.
Jag årkänner mitt brott, sade han, och mis Fars
rättwisa wrede; jag är öwärdig wara född af
Er. Fårarna kommo här wid Riks-Rådet i ögo-
nen och han fick mildare anlete. Kära barn, sade
han: fars hjärtat är för ömt at alltid wara rätt-
wis domare; jag förläter dig i hopp om uprikt-
tig bättring. Men Skaparens och den ärbara
werldens tilgift är swårare at wäna. Den förre
måste med ånger och bön blidkas, och den senare
genom tiden och längden af en dygdig wandel.
Och at du ADOLPH, sade han til mig, sluppit den-
na gången med litwet, är en sak, som härrört mer
af Guds nåd, än din ofskuld. Wäl war din skyl-
dighet och fordras af et ädelt sinne, at hielpa den
förtrykta och swaga, om det än varit en främ-
mande och obekant i CARLS tilfälle; men din es-
terlärenhet, at gå in uti din wäns swagheter, war
brottslig. Wänsskapen har aldrig rätt grund när
den smickrar odygden, och ger bifall til dess utöf-
wande. Det är alt hwad den största öwän kan
göra. Din stathet emot din wän har satt både
honom och dig på brädden af olycks-djup-t. Du
hade borde anse honom såsom blind i sin passion,
så mycket lättare, som du ej war af den samma
intä

intagen och med estertänka hade du lätt bordt kunna bringa honom til rätta, hålft en, som har sin syn, har ej swårt at leda en blind; men du tyckte wål, efter ungdomens tänkesätt, at kärleken til en flicka war en ganska förlätelig sak, och utan stor påfölgd. Jag nekar ej, at kärleken är en bland de ädlaste passioner, hwaruti Människan måst kan lifna sin Skapare, när hon allenast följer de wårmarcken en sund Sedolära och Religion utstakat; men så snart kroppen och lustan får råda under kärlekens täckemantel, blir sådane olycklige påfölgder, som nu skedd. Af skadan blir man wis, och jag hoppas, at detta bedröfweliga tilfället ger Er mer insigt, än alt hwad jag kan säga, och öfwerwertigar Er, at odugden ej kommer på en gång, utan så småningom steg ifrån steg leder människan til sin högd.

J tykten bägge, kan ske, at CARLS kärlek war ingen ting, och allenast i början en ro; men besinnen, at den sedan åstadkommit 2:ne de grofwaste brott: hor och mord, samt warit på wippen at kasta Er för altid uti ewig olycka. Jag hoppas det jag aldrig behöfwer påminna Er hwad jag nu sagt. Minnet är för bedröfweligt och sorgligt, och wil, om görligt är, utplåna det ur mitt minne, hwartil J bäst kunnen hielpa mig, om J eljest älsken mig, och det genom Ert tillkommande upförande. J morgon skolen J följa mig til Stockholm och sedan til Herr ADOLPHS Fru-mor. Uplåla kan ej mer gagna Er, sedan denna händelsen och edra år fördrä andra öfningar. Wi tackade Riksrådet med wördnad och kärlek, och hoppades göra oss wårdiriga Hans omwårdnad. Dagen efter skedd resan
til

til Stockholm. Wårt wistande där för denna gången war lätt, och nåppeligen blefwo wi bekante wid Hofwet, förrän wi reste med Riksrådet til min mor på landet. För min del lemnade jag Stockholm nödigt: mitt muntra sinne fann behag i Hofwets yppighet; men Herr CARL åter, reste med nöje därifrån, och sedan Jungseuns död hade han behållit en wiß slags ångstan och orolighet, som bragte honom at ålska ensligheten. Min mor och syster emottogo oss med all wänlighet. Riksrådet reste efter några dagar til Stockholm, lemnande oss hos min mor; men innan afresan hade jag anhållit om des recommendation til emploi wid Arméen i Tyskland. Herr CARL åter skulle fullfölja sina Studier wid de utländska Academier, och skyndade ej på utresan. Sedan wi kommit hem, märkte jag Herr CARL ändrat sitt sinne. Han war gladare til mods i min mors och systers sällskap än eljest, sökte ej ensligheten som tilföre. Han, som så ofta lånatat komma utrikes, tyktes ej nu tänka därpå, utan förnöjde sig ganska wäl i vår landtlesnad. Efter någon tid fick min mor bref af Riksrådet, at Drottningen gifwit mig et Compagnie, och at jag skulle skynda mig til Stockholm och sedan vidare til Arméen, wilsjandes Riksrådet draga försorg för min utresa med mera. Aldrig hade jag fått gladare tidning; men skilsmåhan ifrån min mor, syster och Herr CARL förbittrade denna glädjen. Min mor gaf mig ömna, Christeliga och dygdiga förmaningar; och sedan alt til min resa war förskrdigadt, skildes jag ej wid detta sällskapet, utan rörelse och tårar å ömse sidor. Årelystnaden må wara så stor hon wil, och ungdomen så qwick och yr hon kan, behålls

håller dock alltid naturen och wänskapen sin rätt uti et wälartadt hjärta. Sedan jag en tid varit i Stockholm och wistats wid Hofwet under Riks rådets inscende, blef jag sänd med en gammal och förfaren Officerare til Arméén. Riks-Rådet tog et ömt, men manligt afsked af mig. Han förestälte mig, at jag sjelf walt min lefnads art, och således med ståndaktighet borde uptaga de beswärligheter, wid frigstiensten förefalla: at försigtigheten med tapperheten borde följas: at lydriad och wördnad mot mina förmän, wors lika angelågne, som wänskap för mina underhafwande: at ungdoms kitsligheten borde undwiskas, och lifwet sparas til Fäderneslandets tjenst: at den onde dagen ej mer borde förqwäffja modet och sinnet, än den goda göra det upbläst och wekligt: at uti fält ej göra sig bättre dagar, än sina underhafwande och draga tungan och lusten lika med dem: at egennyttan näst Poltroneriet wore en frigsmans fördärfweligaste fiender, och at en upriktig och oföränderlig kärlek och wördnad för Staparen, wore säkraste medlet at bibehålla et godt samwete, som alltid hade med sig i följe et oförkräkt hjärta wid alla påkommande tilfällen. Öbarmhärtigheten, sade han, är lika så straffbar, som en otidig skatthet, i bägge dese afwägar kan en Officerare lätteligen falla. Medelwägen härwid är swär at finna och winnes ej af andra, än af fasta och om dygd sig besittande sinnen. En öfwerwunnen fiende winner man andra resan med mildhet i umgänge: nedrige sinnen wisa endast sit öfwerwälde på fångar och förswarslösa. Et otidigt medlidande eller skatthet i disciplinen, gör åter Soldaten sjelfswäldig, tygelsfri och upstuttsig, och ehuru det kostar et godt

hjärts

hjärta, at oftast med strånghet straffa det minsta
 brott; så måste detta mindre onda verkställas, at
 öfverwinna och hämna det större, samt framläcka
 Drottningen bland alla dygder, lydnaden, utom
 hwilken Arméer och Riken aldrig bestå. Ord-
 fasthet och sina löftens hållande äro oumgångelige,
 at winna sina förmåns förtroende, wedertlikars
 högaktning och underhafwandes wördnad. Ifråu
 det minsta til det största bde man wara ordhållen,
 minsta brist häruti har största påfölgd, om ej förr,
 dock i längden. Detta är ej swårt at winna, när
 man är sen at tala, men snar at tänka. Skryt
 är så nedrigt, at jag ej ens wil nämna. En
 braf Karl låter gärningen tala och ej munnen.
 Spel sätter oordentelighet uti hushållningen och ös-
 der en tid, som bättre kunde användas. Påfölg-
 den af en oloflig kärlek til könet, har du rönt A-
 DOLPH i Uplala. Jag hoppas du mins broder jag
 dig sagt i det målet, och at förfarenheten af din
 wåns olycka gör dig warsam. I öfrigt har jag
 dragit den omsorg, at pengar til et hederligt upfo-
 rande efter ditt stånd skola ej tryta: recommende-
 rar endast härwid, at wälta dig öfwen så mycket
 för en otidig ödsaktighet, som en nedrig niskhet.
 Mins nu detta, som jag sagt dig, ej allena som en
 upriktig wån, utan ock far, hwilken önskar lika
 ömt ditt, som egit bästa. Det är owist om wi
 mer råkas, jag nalkas grafwen och du mitt kära
 barn! träder nu in första steget på werldjens skå-
 dopplats. Särarne kommo honom härwid i ögonen,
 han tog mig i famn, säjande: kom ihog ADOLPH,
 at du är Swensk, och at jag heldre önskade se dig
 på bären, än lefwa i största lycka med minsta fläct
 på din ära. Farwål, GUD beware dig! och här-
 med

med ledde han mig fort til hæften, uppå hwilken jag kastade mig med lika blödande hjärta, som ögon, hwaraf min tunga hindrades, at wid skilsmåkan gifwa denna makalösa Herren mina billiga offer. Minnet af denna Herrens sista tal, förnyas med hwar dag, och följer mig i grafwen.

Wi reste ifrån Sverige och kommo lyckeligen til Arméen icke långt ifrån Frankfurt, under Fältmarskalk KÖNINGSMARKS Commando, til hwilken jag hade bref och Recommendationer och som bewågigt uptog mig samt föreståldte mig mitt Compagnie, det jag med lust emottog och skötte. Jag wistades i denna Arméen i 2ne år, under hwilken tid jag hade den lyckan upfdra mig så til mina Förmäns nöje, at jag blef Öfwerste-Lieutenant. Det wore för widlöftigt, at beskrifwa Frigs-operationerne under dessa 3:ne åren, hwilka defutan äro af Historien nog bekante, dock wil i kärthet nämna hwarad mig enskylt hände. Swänne gångor blef jag illa särad af fienden, och den sista gången wårst då jag inquarterades i Beyern i et kloster, til des min bleffure kunde läkas. Som man många gångor twiflade om mitt lif, underlåtto ei Munkarna handla med mig så småningom om Religions saker; men alt på fint sätt at förbrylla mina sinnen. Den tacksamhet jag war dem skyldig för deras omsorg om min skötsel, bragte mig, at lida deras tal, hwaraf de trodde mig til en del öfwerlygad. De började tala tydeligare om sin önskan at se mig dö saligt och deras sorg at se mig fördoemd, där jag dog i min wilfarelse. Wist är det, at om jag ej haft så fullkomlig öfwerlygelse om min Religion, hade deras iswer i sin GUDSdyrkan,

dyrkan, deras barmhertighet mot nödliedande och en hop rörande och lysande ceremonier i deras GUDstjenst kunnat bringa mig til wankelmödighet; men som den upfostran jag i barndomen haft och den undervisning jag wid Academien i dessa angelägna stycken insupit, woro för wäl rotade i mitt hjärta, så verkade ock alt deras arbete så långt på mig. Jag bad dem höfligt förskona mig för deras onödiga medömkan, och försäkrade, at jag doge nögd och förwifad om min Religions wisa godhet, lät dem ock förstå, at jag kanske hade större skäl än de, at beklaga deras wilfarellser; men likså litet de trodde jag kunde omwända dem, likså litet bad jag dem wara försäkrade, at kunna ändra mig. Jag wil intet fördöma Er, sade jag, och i bören ej fördöma mig. Wi äre människor och se ej in den ena mer, den andra mindre i GUDS dombok. Jag lefwer efter den öfwer tygelse jag har, det samma gören ock I, gode Herrar. Swilken af oss kan nu fördöma den andra? Wåra Religione: stämmas öfwerens i så många grundsanningar, lät oss tala om dem: bruken Er försarenhet, wältalighet, och lärdom i de in stämmiga puncter, utan at röra de skiljaktigas så trösten I mig och upbyggen tillika, samt gören et Christendoms verk, som skal bringa mig til ewig ärtäntsa. Detta hade så god werkan, och bör jag lämna til deras beröm, at de ej sedan någon sin rörd anstötliga, utan til min upbyggelse, upmuntran och tröst, hörande saker.

Då jag blef läst och frist skildes wi åt, nögd med hwarannan. Jag gick åter til Arméen och fullföljde min tjenst med mina Förmåns för-
 B tro

troende och underhafswandes kärlek. Under alla dessa 3:ne åren hade jag ständig breswåpling ifrån Sverige. Min wån, Herr CARL, studerade i Wittenberg och skulle nu vidare fortsätta sina resor. Wi längtade träffa hwarannan, och vårt möte war utsatt i Strasburg; men en oförmodelig händelse gjorde ändring i denna wår uräkning. Min Sswerste war en Skotte til Nationen, kacker Carl för sin Person och hade tjent sig up til Sswerste i wår tjenst; men under all sin käckhet och förfarenhet war han håstig, misstrånsksam och afundsjuk. Afskilliga gångor hade jag bilagt några små upkomne oenigheter i Regementet imellan honom och Officerarena, hwilket å deras sida skaffade mig kärlek och förtroende, men å hans afund och mistroende. Omfider under full parade brast denna hans eld i full låga, då han i hårda och oanständiga utlätelser utan orsak öswerföll mig. Min stora höflighet, at wilja förswara en oskyldig sak och hans hetfighet tålde ej hwarannan, wårjan måste tram, jag satte mig i motwårn och innan Officerarena hunno skilja oss åt, stack jag honom igenom, at han föll til jorden. Som jag war åstfad i Arméen, blef jag undangömd, och förklädd under många beswårigheter kom til Venedig, hwarifrån jag skref hem, berättade min olycka och begårade penninge-undersättning.

Imedlertid arbetade alla mina wänner på min pardon, men förgåfwes. Sswersten hade mot förmodan blifwit wid lifwet och behölt sin bitterhet, Subordination war læderad och det behöfdes ej annan täckmantel, uti en så wåt disci-

sciplinerad Armée, som den Swenske då war, at, oansedt alla mina wänners arbetande och sielfwa Riksrådets föreskrift ifrån Sverige, igeuom dom bli casserad och på köpet biltog på 7 år ur mitt fädernesland. Huru detta utslag bedröfwade mig, är lätt at finna för hwar och en ung karl, som har ärelöfnad, som jag hade, och redan i min bästa ungdom gjort så ansenliga steg på herderstrappan. Här på kom min mors bref, som än mer rörde mig, hon beklagade min olycka med ömmaste uttåtelser, samt berättade, at en hoo observationer kommit ifrån Kronan, som satt all hånnes egendom under sequester, och hade ingen utwäg til sin utkomst, om ej den ädelmodige Herrn Riksrådet - som war sig alltid lif i med- och motgång, lämnat hånne et af sina gods, under föreberande af arende, hwarpå hon tillika med min syster nu woro, och blefwo med all godhet handterade, at de ej kände någon skilnad uti sin lefnadsart emot den tiden de woro måst wålmående. Samma påst fick jag bref af Riksrådet, hwaruti låg en ansenlig wårel. Min olycka beklagade han; men sågnade sig tillika, at jag mig den ej ådragit, utan gjort hwad jag bordt göra. Sju år för en karl wid dina år, ADOLPH, är ingen ewighet, skref han. Låt denna motgång tjena dig til nytta, at då de äro försutne, dina owänner måge finna, at de härigenom endast gjort dig mer skickelig och förtiänt af dit fädernesland. Sök dig främmande tjenst, och upodla dig widare i krigs-kunskapen. Jag wet ditt hjärta är för Swenskt, at tråda i någon utrikes tjenst mot Sveriges interesse. Venedig lærer därföre wara tjenligast; här är brist i fäderneslandet på

sjö-folk, faller din inclination härpå, kan du därmed en gång göra ditt land tjenst. Pengar skola ej tryta dig, min kåra ADOLPH! du skal ock altid hådanester, som nu, finna mig redebogen, at gå i förskott, til des din Fru-mors process kan blifwa afluten med Kronan. Låt ej de olyckor, dig i år drabbat, förqwätsja ditt sinne, utan twärt om, skärpa ditt mod och wisa, at lyckan är för ringa och wanmägtig, at undertrycka et ädelt sinne. I motgången pröfwas bäst sinnets fasthet, ingen konst är wara wid godt mod, när man dansar på rosor. Wi finne oftast törnen på war lefnads wäg, som måstadels äro ock nyttigare, än de skönaste blommor, med hwad mera Christeligt och ädelmodigt denna Herren skref mig til. Så mycket min mors bref oroadde mig, så mycket wedergweckte ock mig Riksrådets. Jag fattade det fasta beslut, at följa denna ädelmodiga Herrens råd och blef från den stunden stillare til sinnes.

Som jag hade penningar, upförde jag mig efter mitt stånd och gjorde bekantkap i de förnämsta Husen. Man tilböd mig blifwa Öfwerste-Lieutenant wid et Regimente, som wären därpå skulle gå på Flottan emot Turken. Jag emottog tilbudet och lesde imedlertid wintren öfwer med nöje i Venedig. Denna Republicuens wisa Regegerings-art, widtsträckt handel och försarna sjömagt, är förr wäl beskrefwen af så många, at jag ej kan något tillägga; utan rörer allenast hwad mig angår. Under mitt wistande i Venedig blef jag bekant med en Nobel Venetien, wid namn COMTE DE CORCINI. Wi woro jämnårige, af lika
sin

sinne lag, och påfåde hwarannan så wäl, at wi woro ofskiljaktige. Han war af de förnämsta Familier och en af de rikaste i Venedig: war ock redan, waktadt des ungdom, Råds Herre samt måstare af sin egendom. Dogen det året hade samma namn med Gref DE CORCINI och med namnet wänstap, hwaraf jag ock fick smaka frukten och antogs til Venediss tjenst, som eliest för utlåningar är swår at winna. Inga Festiviter och Baler skedde, hwarest jag icke war en med, samt want allas wänstap och godhet. På en Bal fant jag en Masque en Espagnolette, som särdeles behagade mig. Hännens wärt, dans och maner föllo mig särdeles i tycket. Jag följde hånne hela Balen, dansade oftast med hånne och gjorde all görlig höflighet, utan at wara mågtig, så se hånne, på min enträgna och höfliga begäran, demasquerad, ehuru på alt annat sätt hon med största behag lät lysa sin höflighet. Det endaste jag des utom wann, war, at säga mig på hwilken Bale wi nästa afton kunde träffas. Jag kände en hemlig oro hela natten och följande dagen, och längtade til aftonen, at råka min obehänta Espagnolette. Andteligen kom den esterlångtade stunden, och hännens åsyn gaf mig nytt hjärta. Denna aftonen gick nu som den förra, hon wisade mig all höflighet och förstånd, utan at dårføre så se hånne demasquera sig, och jag blef så betagen, at jag trockte, wid minsta ögonblick hon af mig saknades, all ting förloradt. Ehuru litet jag af naturen är blyg, djerfdes jag dock aldrig säga hånne mina tankar och widare emot des behag yrka min bön och åstundan, utan wille igenom min lydnad och beständighet winna denna förmonen. Swad som

måst oroade mig, war en myckenhet älsfare, som ständigt fölgde hönne, hwilka alla hon handterade med samma höfslighet, som mig, utan at jag kunde märka någonderas företräde. Jag frågade alla om hånnes namn, men ingen kände hånne. En MARQUIS JUSTINIANI, som jag hade bekantskap med, war ock en af dem som attacherade sig til denna obekanta, i samma affeende och af samma werkan som jag. Jag frågade, om han kände hånne? Hans öde war lika med mitt, och ingendera kände vår Masque. Wi beslöto därföre at följa hånne oförmärkt ifrån Balen til des hemwist, at få någon kunskap om hånnes namn. Ingen twiswel war, det hon ju måste wara af förnäm härkomst, så wäl i anseende til des maner, upförande och förstånd, sem de kätstelige Jouveler hwarmed hånnes Masque war utfirad. Men om hon war gift eller egift, war en omständighet, som wi måst woro angelagne få weta, at därigenom söla bästa sättet sedan til widare bekantskap. Carnavalen war snart til ända: gief den förbi, wiste wi ej mera hopy at träffa hånne. Wi fölgde hånne efter aftal då hon gief ut. Hon hade en annan Masque med sig, som på klädebonaden, fast än präktrig, syntes wara alswarsam, och en gammal Fru eller Enka anständig. De stego wid nästa Canal uti en Gondole, jag fölgde efter och steg i en annan, med befallning til min Gondolier at följa. Efter en liten stund stannade deras Gondole, och som de stego ur Gondolen, föll min Espagnolette i Canalen medelst Gondolierens öwårdsamhet. Den gamla Fru började ropa på hjew: jag blef nu utom mig sjelf, och utan betänke kände kastade mig i watten, war ock lycklig at få hånne

hänne på min rygg och hålla hånne uppe ur watt-
 net, til des både hon och jag fingo räddning. Hon
 bars dånad til nästa hus och hånnes medföljersta
 frågade, hwilken hånne frälst? med begäran den
 wille följa, på det hon finge wisa sin årkänsla.
 Wät och halfdödd af löld giel jag in i Huset, dock
 endast at så weta Espagnolettes tilstånd. Knapt
 war jag infkommen förr, än jag fick se hånne ligga
 på en säng med Masquen aftagen. Aldrig ha-
 de jag sett någon ting så skönt, och aldrig hade
 mit hjärta warit mer betagit och lifsom förkjust.
 Här är den Herren, SIGNORA MARCA, sade den
 gamla Fruen, som frälst Ert lif. Jag ber om ur-
 säkt, sade hon, widare til mig, at jag i mörkret
 tog min Herre för en Gondolier och således bad
 honom stiga in, at wisa min årkänsla; men nu då
 jag ser, hwilken min Herre är, kan jag icke wi-
 dare, utan DONNA MARCA får sielf årkänna Er tjenst.
 Knapt hade Fruen börjat tala förr än DONNA MAR-
 CA wände sina ögon til mig. Ehuru blef hon til-
 börene war af den öfwerståndna faran, rådnade
 hon lifwäl, då hon blef mig wäse. Hon tackade
 mig i det utsöktafte ordalag, för det jag expone-
 rat mitt lif at frälssa hånnes. Hon wiste aldrig, sa-
 de hon, huru hon skulle årkännat. Jag föll hånne
 i talet, säjande: jag wore nog betalt, efter jag här-
 igenom fått se hånne utan Masque; men önskade
 tillika, at det aldrig skedt wid et sådant tilfälle, som
 kunde hafwa så swära följder för en hellsa, hwil-
 ken wore mig dyrbar. Betalningen är för ringa
 mot tjenstens storlek, swarade hon; men försäkrar
 om min årkänsla och all den tacksamhet jag kan
 åstadkomma: bad mig sedermera tänka på mig
 sjelf och min hellsas bibehållande, och borde hon rät-
 nas

nas för den otacksammaste, om hon ej togo däruti del. Jag tackade och sade, at bästa præservativet för mig wore den lyckan at se hånne. Som hon nu behöfde både skötsel och stillhet, gief jag ut i tanka gå hem, at i hast klåda om mig och komma tillbaka; men ehuru jag skyndade mig, war DONNA MARCA härta inman jag kom igen, utan at någon i huset där hon varit, wiste hwart ut man fört hånne. Wårdsfolket berättade, at näppeligen en half tima efter min bårtgång, hade en präktig Gondole med många betjenter kommit och hämtat hånne; och sedan hon rikeligen belönt dem, hade hon lämnat en förseglad Billet, at öfwerlefwereras til mig om jag kommo åter. Med hwad iswer jag den upbröt kan man wäl tänka, och fant däruti följande:

DONNA MARCA befaller mig skrifwa hwad hon dickerar. Hon tackar min Herre för räddningen af sit lif och skal därföre hysa en ewig årkänsla: hon wet min Herres namn och wilkær, har ock redan i några weckor tagit för öm del uti Er person, at icke göra sig här om kunnig. Hännens sorg öfwer det hon måste fly Ert umgänge är obeskrifwelig; men omständigheterna äro sådane, at hon aldrig mer törs söka Ert sällskap, utan hellre för sin och Eder wälfärd undwikat. Hon önskar Er all den sällhet, hon är wis, at aldrig finna, och bjuder Er et ewigt Farväl.

Theresa.

Jag darrade af harm och kärlek, då jag läste detta, hade ock nära öfwersallit det goda wårdsfolket

folket i huset, som släpt henne hårt innan jag kom tillbaka. Deras ursäkter woro för giltige at bestrida. Jag gick ut förtwiflad och utan at weta hwad jag gjorde, satte mig uti en Gondole, rodde hela natten ifrån det ena stället til det andra, utan at weta hwart eller hwarföre. Andteligen emot morgonen gick jag hem, läste åter THERESAS bref. Fördomde fåring! sade jag för mig self, antingen hade du aldrig bordt skrifwa, eller ock sagt mig hwar jag skulle träffa DONNA MARCA; ty om du ej skrifwit, hade jag lättare glömt hånne såsom otacksam, och ej brytt mig om min tilgifwenhet. Nu twårt om upelbar du i min låga, och jag får ej weta min lycka, förr än just då jag mister hånne. Jag kunde ej sofwa, utan oroade mig ständigt. Om morgonen kom Gref CORSINI til mig, hwilken jag berättade hwad mig händt. Han försäkrade, at en sådan DONNA MARCA ej funnos i Venedig, håist han kände alla Fructimmer af wårde i staden, och at ingen hette DONNA MARCA mer i staden, än hans syster, som wore i et kloster 20 mil härifrån och redan för 6 weckor sedan bårtrest. Ack sade jag, om det wore Er syster, Grefwe! Det är ogörligt, swarade han; men om det än wore hon, kunde jag å intet sätt wara Er behjelpig, emedan hon är gift och gjort det olyckligaste gifte i werlden. Min mor gifte hånne med en gammal och rik Grefwe ANDRIOTTI, som, at få hånne, affade sig alt arf, hwilket min mor strax emottog, af otidiga kärlek för mig, som då skulle blifwa enda arfwingan. Jag war uti Rom när detta skedde och wiste ej där af, förr än det war gjort. Så egennyttiga och orättwisa affigter hafwa ock fått en bedröflig utgång. Knappt war ANDRIOTTI

gift, för än han förde DONNA MARCA på landet; där han af svartsjuka hölt hånne innesångd i 3 år, utan at någon fick se henne mer, än han och hånnes pigor. Hans svartsjuka sträckte sig så wida, at han ej tillåt någon tala wid hånne, utan i hans närvaro. Hwad detta bedröfwade mig kan jag ej utsäga, hålft jag därtill war en oskyldig orsak emot en syster, som jag hjärteligen ålskade och hon mig tillbaka. I medlertid gick hon med tålmod igenom sin tråldom, tils för några månader sedan, då hans ursinniga svartsjuka föll på en gammal hederlig man, hånnes biskfader, hwilken war det enda manfolck hon någonsin såg. Denna dårskap gick så högt, at ANDRIOTTI handterade DONNA MARCA för denna inbillade orsaken så tyranniskt i ord och gärninaar, at hon förbittrad öfwer så nedriga tankar och hårdt upförande, skref mig hemligen til och bad mig befria sig ifrån detta slafweriet, där jag eliest någonsin mer wille se hånne med lifwet. Efter öfwerenskomme med mig, flydde hon en natt i löndom från ANDRIOTTI til mitt hus, dårest hon uppehållit sig, utan at någon det wiste i åtskilliga weckor; til desß hon något mer, än för 6 weckor sedan, gick in uti et kloster, hwarifrån hon berättade sin man, at hans nedriga upförande och oförståmda misstankar bragt hånne söka denna undanflugt, för at slipa hans förhäteliga umgänge, och tillika wisa hela werlden, igenom sin silla lefnad, hwaru oskyldig hon warit för hans misstankar. ANDRIOTTI, ännu får åt sin hustru, brukte alla de medel, så wäl igenom mig, som min mor, och alla bekanta, at få henne tillbaka, med de starkaste löften om ändring i sit upförande och betygelser af ånger öfwer det för:

förflutna; men DONNA MARCA är orörlig i sitt beslut, lefwer i stillhet uti klostret, utan at wilja se någon, och är et mönster därstädes af dygd och ärbarhet. Ack! sade jag, det är då icke Er syster, utan en annan, som för at dölla sig, gifwit sig annat namn. Utan twifwel, sade Grefwen; men är hon i Venedig, så skole wi wäl bjuda til så reda på hånne. Jag flög honom i tammien, tackade för det han wille wara mig behärlig. Wi sökte hela dagarna i alla förnåma hus och samkväm, at finna DONNA MARCA; men förgäfwes. MARQUIS JUSTINIANI, som hade lika affigt med mig, sparde ej eller mödan; men lika säfångt. Som han ej sett henne demasquerad, frågade han mig efter hånnes ansigte, hwilket war för wäl inpräglat i mitt hjärta, at jag icke därpå gjorde den lifligaste beskrifning. Gref CORSINI sade, om han ej wore så förwifad om ogörligheten, kände han aldeles igen sin syster på beskrifningen. Det samma sade JUSTINIANI; men wårt öde, ehuru swårt det är, at älska en obeant, sade han, är dock lyckligare, än om det wore DONNA MARCA; emedan at få äga henne, är intet hopp, i det stället, at wår obekante kan, kanske wara ledig och med tiden göra oss någöndera lycklig. Nej, swarade jag, JUSTINIANI: GUD gifwe det wore DONNA MARCA, så wore jag lycklig nog, jag älskade då ej et spöke, som jag nu gör, och jag wisste åtminstone, at min kärlek fäst sig wid et wärdigt ämne, hålft mitt hjärta är så fast, at det aldrig mer kan bli löst, utan älskar hånne blott för hånnes skul och utan affigt på mig self, så at jag wore lycklig min kära Grefwe! sade jag til CORSINI, om det wore Er syster. Jag skulle älska hånne

Hänne och wara nögd med det jag wiste hon täl-
de min kärlek, om hannes omständigheter det till-
låto. Wi tilbrakte 2:ne månader at söka wara ob-
bekanta; men allt förgåfwoes. Andreligen tilstun-
dade wårtiden, då jag skulle på galernerne med
mitt Regemente jag commenderade.

Under hela denna tiden låg min obekanta mig
så i sinnet, at inga nöjen kunde roa mig. Jag
tog affsed af mina wänner, och sedan jag fått
mina förseglade ordres, som först wid den Rho-
dus skulle öpnas, steg jag om bord. Gref COR-
SINI fölgde mig til Galeren, där wi sildes åt
med de fastaste förbindelser om en ewig wännskap.
Jag gick in i mitt förordnade rum, bedröfwad och
ögonen ständigt wände til Venedig, där jag trod-
de min obekanta wara. På bordet låg et förseg-
ladt Paquett med utanskrift til mig. Jag frågade
hwadän det kommit. Officeraren som förde
Galeren swarade, at en obekant om morgo-
nen kommit, med begäran, at samma bref skulle
leswereras mig i händer. Jag öpnade Paque-
ter, men, och huru bestört! fant jag där min
obekantas Portrait infattat med stora och kost-
bara Brillanter. Hjärtat kände nu först smaf
af fullkomlig glädje och hela werlden emot detta
Portrait war mig et intet. Uti 2:ne goda tim-
mar war jag utom mig sjelf, utan at kunna ta-
ga ögonen af det samma. Jag talte därmed,
liksom det warit leswande, tror och det warat
än, om ej någon kommit i rummet för hwilken
jag måste gömma min skatt och wid des nedläg-
gande i Paquettet fant följande bref:

Änse ei för egen kärlek, at jag skänker Er mitt Portrait, utan snarare tro, at det kommer af tacksamhet för det I friat mitt lif. I antedning af Ert bemödande at söka Originalen, tror jag Copian välkommen. War försäkrad om det stod i min magt at vidare betyga min ärfänsla, wet jag ej, om icke inclinationen öfvergingo skyldigheten. I medlertid spar Ert lif och hellsa, och tro jag altid rar däruti en öm och nära del.

Donna Marca.

Jag kyste detta brefwet och kan ej beskrifwa min glädje och fågnad. Mitt hopp öklades at en gång återfinna DONNA MARCA, efter hon fans i världen och ej blott i min inbilning: fick och lif som nytt mod och mitt roliga humeur åter. Vi seglade fort och kommo med lyckligt wäder för Rhodus, där våre förseglade ordres öpnades, som bestod däruti, at krenysa emot Turkarna, samt bjuda til at göra så många priser görligt wore. Jag war lycklig och gjorde åtskilliga fångar, bland hwilka war en Turkisk Aga af mina år, och et ädelt utseende. Han hade försvarat sig uti Actionen som en hjälte, och blef ej för tagen, än han war illa sårad. Jag tog honom i mitt rum uti Galeeren, lät föta och förbinda honom med all upståndselig sorgfällighet. När han gwicknade wid och fant sig omringad med en hop Christne, hwilka hade all görlig uppakning på honom, blef han i förundran öfwer et owant medlidande imellan Turkar och Venetianer i deras fångenskap. Som han kunde Italienska, frågade han hwar han wore? Jag swarade, det jag som commenderade Galeeren

leren, hade varit nog lycklig, at få wisa min til-
 gifwenhet för en fånge, som så tappert försvarat
 sig, samt önskade, den lilla omwårdnad jag wisat,
 kunde verka hans bättring. Jag förundrar mig,
 Herre! swarade han, öfwer Er godhet, som så litet
 förtjent och ej kan årkännas af en olycklig fånge.
 Ert medlidande har förlängt et olyckligt lif, som
 jag hoppades så sluta, och finner dymedelst mig
 förbunden upoffrat Er, så länge jag skal dragas
 med det samma. Dese kärta orden, sade han, med
 den behaglighet, at han intresserade mit hjärta,
 som hittills allenast haft högaktning för hans tap-
 perhet. Jag fann uti hans ansigte en wis hemlig
 ångslan och sorg, som tårde honom och hwilken
 gaf tillkänna at han föraktade lifwet; bød därföre
 til på alt uptänkeligt wis at upfriska honom och
 want så mycket, at han inemot Hösten, då wi
 skulle gå tillbaka til Venedig, blef frisk och tåm-
 melig munter, fast altid en fördold ångslan frätte
 honom, hwilken han i görligaste mätto dölgde.
 Jag längtade til Venedig och hade därtill or-
 sak, emedan förutan det förnämsta at få åter up-
 söfa DONNA MARCA, Rådet i Venedig hade
 ganska wäl uptagit mina gjorda tjenester under
 Campagnen, och ölat min pension til 1000
 Ducater, med försäkran om första lediga Rege-
 mente. Allt detta kom mig at längta til Ve-
 nedig och DONNA MARCAS portrait war min
 största fågnad, då jag ensam fick tillfälle för
 mig sielf det at betrakta. Min Turkiska AGAS
 sällskap, bidrog ock ej ringa at göra mig tiden
 kårt. Han war angenäm, hade mer förstånd,
 ädlare hjärta och större insigt, än jag föreståldte
 mig finnas hos en Turk. Efter några weckors
 samz

sammanwaro, frågade jag honom orsaken til hans hemliga oro, försäkrades, at hans fångenskap ej borde bedröfwa honom; emedan wi ej förr skulle komma til lands, än det skulle stå honom fritt at resa hem, samt bad honom anse sig likå fri, som jag sielf. Han tackade mig, såjande, det denna min utlåtelse ej kom honom främmande före, i anseende til det förbigångna goda jag gjort honom, samt wore en klar påfölgd af mitt tankesätt och sinnelag; men försäkrade, at fångenskapen ej wore därtill orsaken; utan twärt om, sedan han fått det nöjet af mitt sällskap, funnit mer lindring i sin plågor, än förr; önskede nu, at icke skiljas wid mig, så länge jag unade honom min wänskap. Min sorg, fortfor han, är af den beskaffenhet, at den aldrig, utan med döden kan ändas. Hon har sin kalla härifrån, sade han, pekandes på hjärtat och har för djupt sår, at någonsin kunna läkas.

Min årkänsla drifwer mig at blotta mitt hjärta för Er, ehuru Er wänskap kan där af minskas och finna mig den samma owärdig; men kärleken, den grymma kärleken, är orsaken til alt mitt elände. Hwarföre skal den lilla Guden i början wisa sig så söt, så lustig och behaglig, när han til slut ger oss så frätande och dödeliga sår. Mitt namn är MUSTAPHA, född i Constantinopel, min fader het MAHOMET, BASSA af 3 swantsar. Jag war enda sonen och min far lemnade mig en af de rikaste Musselmån i Constantinopel. Jag hade hwad mitt hjärta önskade, rikedom, helse och en Seraille upfylld af de skönaste qwinsfolk. Mitt hjärta swästade i wallust, och om någon

döde

dödlig kan känna Paradiset i werlden, så war det wist jag. I denna lefnad frambragte jag några år.

En Italienssk slaf jag köpt, want min wänskaf och förtroende, han lärde mig sit språk, musique och at fäkta, rida, skjuta på Europæiska wi set: blef mig omsider så kär, at jag aldrig kunde wara honom förutan, och lemnade honom förwaltningen af min egendom, hwilken han så wäl förestod, at mina rikedomar och skatter dageligen ökadess. En dag war Sultanen på jagt och hans Favoriter af Serailen woro med. Såsom Ryttmästare af SPAHIS war jag och på denna jagten. Om aftonen kom en swart Eunuque til mig med en breslapp, jag öppnade den samma och fant den underskrifwen af Favorit Sultaninnan SELIMA. Hon bad mig wid Solens upgång wara sig til mötes utan för Serailen. Jag betalte Eunuquen och lofwade fullgöra hwad begärtes. Nyssikenheten, ehuru farligt et sådant upsåt war, bragte mig fullfölja Avanturen. Jag förtrodde det min trogna Italienare PALVICIANI, hwilken med all flit sökte at öfvertala mig ifrån et steg, som ej kâstade mindre än lifwet, om det blefwe rögd; men all hans wåltalighet och förnuftiga föreställningar gälde intet. Jag ansåg för en nestlig råddhåga, at låta et så godt tillfälle löpa mig ur händerna.

Wid Solens upgång, satte jag mig därföre på en häst, tog PALVICIANI med mig på en annan och red til det utsatta stället; litet därifrån steg jag af hästen, bad PALVICIANI sitta stilla och wänta mig. Knapt war jag dit kommen, förr än et fruntimmer öppnade en liten dörr på trädgårdsmuren

muren af Serailen och med Häftighet sprang til
 mig. Låt of fly, sade hon, tiden är angelägen.
 Jag svarade intet, utan tog hånne under armen
 och gick til PALVICIANI. Härpå satte jag mig
 til Häst. PALVICIANI lyfte hånne på mina knän
 och wi redo alt hwad wi hunno til et Lusthus jag
 har, utan för Constantinopel. Dit gingo wi in,
 utan at någon blef of warse. SELIMA tog docket
 af sig, tackade mig, som wägar mitt lif för hån-
 nes skull. Hånnes skönhet kan ej beskrifwas och al-
 drig är något födt af kött och blod wackrare, än
 hon. SELIMA berättade mig, at hon wore ifrån Ge-
 Orgien, där Bassan köpt hånne af des fattiga För-
 äldrar, och skänkt hånne til Sultanen, hwilken
 funnit så stort tycke för hånne, at hon blifwit hans
 Favorite; men aldrig funnat lida Sultan ACHMETT,
 utan succat efter sin frihet, tils i går, då hon blef
 mig warse under jagten, och jag syntes hånne ung,
 tiltagsen och nog djerf, at wäga något för et Fru-
 entimer, som wille gifwa sig i mitt wäld; hwar-
 före hon igenom mutor bragt Ewluquen, at bära
 mig brefwet: och som swaret war godt, hade hort
 medan all waktent sås, flytt igenom Lönpporten, til
 hwilken hon af Ewluquen stulit nyckelen. Nu är
 jag uti Ert wäld MUSTAPHA, sade hon: Jag är
 Ert byte, det kommer allena an på Er sielf, at
 waktat. Min glädje blef otrolig, jag swor SE-
 LIMAS skönhet en ewig trældom och försäkrade, at
 ingen ting wore mäktigt at rycka hånne från mig.
 PALVICIANI skickades efter mansfolks kläder, dem
 SELIMA strax antog; och sedan jag låtit hånne nå-
 gra dagar hålla sig inne til des första heran af des
 efterspanande war öfwer, skickade jag hånne för-
 klädd hemligen med PALVICIANI til et Lust: slott, jag
 C hade

hade liggandes wid sö-stranden, 30 mil från Constantinopel. I medlertid war jag dageligen synlig i Constantinopel, at ingen mistänkte mig. Efter någon tid reste jag efter och SELIMA fick sin rätta Klädnad åter; med hwad öm kärlek wi uti 2 år lefde, kan ej beskrifwas. Min Seraille fick affsed och de stackars trålsinnor frihet, at gå hwart dem lyfte. SELIMA war mig alt i världen och jag war så hånne. Men qwinno hjärtat är obegripeligt, och så mycket obegripeligare, som det ej begriper sig sjelft. Wallusten hade hos SELIMA öfverwigt; ty ehuru hon älskade mig, kunde hon dock ej twinga sina begärelser. Kårt sagt, för några månader sedan wid min hemkomst från Constantinopel, fant jag SELIMA en natt säs wandes i sin kammare med en af mina slafwar. Jag trodde ej i förstone mina ögon; men blef ändteligen för wåld där om öfwerlygad och föll bakländes orörlig. Efter litet rådrum betogs jag af bitterhet, stack min poignard i slafwens hjärta. SELIMA wakenade härwid, jag språng til hånne, änmandes göra det samma; men poignarden föll mig ur handen och hon dånade där hon låg. Jag gief ur kammaren, slog dören til, ropade PALVICIANI, befalte honom i min närwars släpa SELIMA halfnaken och dånad uti et hwall, jag hade under huset. Dit lät jag flytta hånnes säng, beklåda rummet med swart, och endast lät uplysa det med en dunkel lampa. Slafwens hjärta lät jag rycka ur bröstet och sätta uti en flaska i Spiritus Vini på et bord wid des säng. Jag lät sätta starka järnstångsel för dörren och gaf nycklarna åt en gammal Egyptisk träl, jag hade, som bar hånne mat, med befallning å mina wagnar säga hånne, det jag förböð hånne at taga
lif

lifwet af sig sjelf på något wis, utan at hon för sit
 begångna brott borde på det wiset ända sin lefnad.
 Trålen framförde min befallning, hvarpå SELIMA
 ej utan med ödmjukhet och tårar svarat. Sedan
 jag på detta sättet något fått stilla min vrede, til-
 redde jag en Galere på egen kostnad, at röfwa
 Venetianer; men i affigt at söka döden, emedan
 SELIMA, ehuru brottslig hon är, aldrig går utur
 mitt hjärta och lämnar mig något roligt ögonblick.
 PALVICIANI styrer om min egendom och har noga
 uppsigt, wid sit hufwuds förlust, at min dom öf-
 wer SELIMA werkställles. Knappt war jag kommen
 til sjö, för än jag ärnade wända om och sjelf ryc-
 ka SELIMA des otrogna hjärta ur lifwet; men jag
 fruktade alltid för min swaghet, när jag på färsta
 gårningen ej ägde nog mod at werkställat. Uti
 denna förwirring war jag stadd tils wi träffades
 och ödet gjorde mig til Er fånge. Jag skattar det
 för en lycka; emedan det gifwit mig Er bekantskap,
 som jag funnit lindra mitt qual mer än alt annat.
 Gården ej brottslig, min k. MUSTAPHA, sade jag;
 men olycklig uti Er kärlek. Tiden kan sådant öf-
 werwinna. Söt därför, at slå dessa sorgeliga min-
 nen ur Ert sinne. Ack! sade han, at aldeles öf-
 werwinnat är ogörligt och mitt hjärta uphittar al-
 la utvägar at ursäcka SELIMA, när min estertan-
 ka och sjelfwa omständigheterna öfwertyga mig
 om des brott. Så smickrar en olycklig sig uti sin
 olycka och wil finna hopp, där intet hopp är.
 Wär sjöfart gick lyckligt, tiden gick mig angenämt
 förbi uti MUSTAPHAS sällskap; och de angenåma
 tankar, at snart komma til Venedig och söka up-
 DONNA MARCA, woro alt omständigheter, som öka-
 de min munterhet. Wi woro ej 8 dags-resor ifrån
 E 2 Vene-

Venedig, då en håstig storm lastade of ur wår
 kosa och dref of åt Turkiska wallen. Omringde strax
 af en hel hoy Galerer, war fåsångt fåkta mot of-
 wermagten. Wi sattes snart alla i järn och af-
 klåddes. DONNA MARCAS Portrait hade så nära
 kostat mig litwet. Och ehuru jag försvarade det
 så länge jag kunde, måste jag likwål under hugg och
 slag half-död sakna min skatt. När jag kom mig
 före, fant jag mig bunden med kädjor, liggandes
 på litet halm under et trå, med det ofriga olyck-
 liga sällskapet af min Galere. I den förwirring
 wi blefwo tagne, wiste jag ej MUSTAPHAS öde.
 Så sönderslagen jag war, måste jag draga min
 kädja och drifwas med de ofriga Christna liksom
 ofskälige djur, til nästa stad, där wi ståldtes på et
 torg at säljas. Jag prófwade wid det tilfållet, hu-
 ru stor gemenskap kroppen har med själen; ty af
 kroppens lidande kom jag liksom i en dwala, at jag
 ej förmåtte hafwa en redig tanka. Där stötte så måna
 ga bedröfwelser tillsammans på en gång, at de liks-
 om lastade mig uti en glömskos ström af mig sielf.
 Detta tilstånd warade 2 á 3 timmar, til des min
 wannagt litet minskades af någon grof mat de
 lastade för of, liksom hundar. Den första tankan
 jag då fick, war förlusten af mitt Portrait och frukt-
 tan, at aldrig mer så se DONNA MARCA, och lse-
 dan detta länge oroat mig, kom jag så småningom
 til besinnande af det människa tilståndets ofstadig-
 het, hwilket bragte mig til djupare estertanka af
 Skaparens styrelse med kreaturet, samt med en
 fårt, men innerlig bön bad om des hjelp och bistånd.
 Jag fann här af en ofrolig lättning och stillhet i
 sinnet. Under dessa betraktelser ualkades timan,
 då Köpmannen sig insunno at köpa trålar. *Uck*
 huru

huru blef jag icke til mods, då jag fick se MUSTAPHA däribland. Han laddes, som han ej kände mig, utan med en spåtst mine gick mig förbi. Jag hållfode; men han wårdade ej se på mig. Du swarte och otacksamme hjärta, tänkte jag. Otacksamheten och falskheten är då så wäl gängse hos Turkar som hos Christna. Så stor wänskap jag hade för honom tilföre, så stort blef mitt förakt sedan, at jag ej en gång mer såg efter honom. En stund därpå på drestwos wi allesamman så många wi woro, til några 50 stycken utur staden, resten hade omkommit, och af 200:de på min Galere woro ej flere öfrige. Wi drestwos et par mil, då någon af mina Christna Soldater sade mig, som förstod Turkiskan, at en rik Turk, som hade sit gods här bredewid, köpt öf allesammans af Sultanen, hållt wi woro hans fångar, såsom Venetianer och friggande med Ottomanniska Porten. Wid ankomssten gafs befallning at föra mig up i huset. Huru bestört blef jag icke, då MUSTAPHA språng mig i famnen med tårar i ögonen? Jag stötte honom ifrån mig, och förebrädde honom hans upförande på torget. Han tog mig åter i famn, säjande: at jag nog skulle förlåta honom, då jag finge höra hans skäl til et så obegripeligt upförande.

J woro alle Sultanens fångar, sade han, och som jag ej allenast wille lösa Er, Herre! utan ock de öfriga, hwilket jag wiste skulle wara Ett nöje; så måste jag efter Turkiska sättet, wisa mig hatesfull emot de Christna, at få Er för så mycket drågeligare pris. Det har ock lyckats, och mitt ändamål wid Er utlösning har ej annat warit, än befria Er allesammans, och hjelpta Er med et af mi-

na Fortug til Venedig, eller hwart J befallem.
 En ting utber jag mig likwål, det är, at J ej för
 hastigt wiljen beröfwa mig Ert sällskap; utan lämna
 mig tid och tilfälle til årkånsla för alla Edra be-
 wista tjenester och wålgårningar. Jag tackade MUS-
 TAPHA på det sättet hans godhet förtiente: war
 ock glad at få giwa honom min wånskap åter, som
 han så wål hade förskyllat. Det första jag bad ho-
 nom, war, at skaffa mig igen DONNA MARCAS
 Portrait, hwilket jag beskref honom omständeligen
 med de rörelser, at han wål märkte, huru ange-
 lågit det war mig. MUSTAPHA lofwade göra all
 sin flit, hade ock den lyckan, at emot dyr betalning
 skaffa det åter, fastt alla Brillanterne varit uttag-
 ne, hwilket han ej sade mig, utan några dagar ef-
 ter gaf mig det igen långt dyrbarare inföttat, än
 tilförene, hwilket skedt på hans omkostnad. Min gläs-
 die, då jag fick igen mitt Portrait, kan ej beskrifwas
 och mit sinne blef å er muntert af hoppet at snart
 åter komma til Venedig. Som de afflädt mig
 och alla mina kamerater, lät MUSTAPHA gifwa
 oss Turkiska kläder; emedan inga andra woro til
 fångs. Mina woro präktige, och mina följeslag-
 gares anständige med deras stånd. De hade all
 uptänkelig frihet och wålpågning. Hwad mig an-
 gic, wiste ej MUSTAPHA på hwad sätt, han nog
 kunde betyga sin wånskap. Jag mädde så wål, at
 därest kärleken til DONNA MARCA ej varit, hade
 jag icke tänkt på någon afresa, hwilken dock min
 längtan at se hånne skyndade. Som friget nu
 stod i sin håstigaste låga, war icke görligt för MUS-
 TAPHA, utan sjelf kasta sig i olyckan, at bidraga
 til min återresa; men rådde mig, at inmedlerid drö-
 ja hos honom, til des antingen stillestånd eller fred
 fun-

funde slutas. Sgörligheten til annan utväg, bragte mig til nödwändigheten af tålmod: war och mer än lycklig, som råkat så wäl ut. MUSTAPHA lät ingen ting brista, twärt om förefom mig uti alt, hwad han kunde påhitta at fågna mig, och för at roa mig gjorde wi en resa til Constantinopel. Jag lärde mig Turkiskan, och som jag hade denna klädebonad, togo mig alla för Musselman. En dag i Constantinopel hade MUSTAPHA köpt sig en skön Græsk trälinna. Han visade mig hånne, och jag måste bekänna, at Naturen gjort af hånne et mästestycke. MUSTAPHA sade mig, han wille pröfwa, om denna trälinnan ej kunde komma honom at glömma sin orrogna SELIMA. Jag styrkte honom i hans tankar; men efter några weckor fant jag honom mer ängslig, än tilförene, ehuru han det för mig wille dölia. Som jag upriktigt ålskade honom, oroade detta mig så mycket mer, och frågade: om hans sköna Græska wore obeweklig, efter jag fant honom nu mer tankfull och bedröfwad. Nei, sade han, skulden är icke hånnes, utan mitt hjärta, som är så upfyllt af den orrogna SELIMA, at det aldrig kan lämna någon annan rum. Ju mer jag finner denna senares skön och behagligheter, ju mer årindrar jag mig SELIMAS fullkomligheter, hwilka äro så lifligen inryckte i mitt hjärta, at utom hånne är intet nöje för mig at finna. Antingen jag tänker på hånne den tiden hon war oskyldig, eller under sielfwa det faseliga ögonblecket jag fant hånne brotlig och då jag lät släpa hånne bårtdånad i sin arrest, finner mitt oberäknelamma hjärta hånne lika behaglig och detsamma oumgängeligt. Utan och en rättwis hämd med alt sundt förnuft, må tala så mycket

40

Fet de behaga; så råda de dock icke at förqvåssa en
så fast rotad, ehuru illa grundad, kärlek. Jag
blyges för mig sjelf. Jag finner min swaghet; men
tilber mina nedriga och skamliga böjor. Min Græk-
ska har jag i dag, skänkt sin frihet och gifwit hånne
hederligt at resa hem med. Utom Er Herre, sade
MUSTAPHA vidare, wore nu ingen ting, som höls
to mig qwar i världen, hwilken bleswe mig för-
rung at längre uthårda, om jag ej funne, at jag
wid dessa Edra omständigheter kunde wara Er nyt-
tig, och således litet få afbördas den årlånsla jag
är Er pliktig. MUSTAPHAS tal rörde mig hjärte-
ligen, så wäl i anseende til den tacksamhet jag war
honom skyldig, som ock ogörligheten at få bot på
en sjukdom, som bestod i hjärtat och ej kunde lä-
kas, utan igenom SELIMA, hwilken han på en gång
både ålskade, hatade och fästade före. Lefwer SE-
LIMA än? frågade jag. Wid wår afresa hit til Con-
stantinopel, swarade MUSTAPHA, så lefde hon.
Trålen som har hånne om händer sade mig, at hon
ligger, som et lamb i sin arrest, utan at knorra,
eller wisa en misnödsam mine emot honom, fast
hon alltid gret och war aftagen. För någon tid
sedan har hon frågat trålen IBRAHIM hwar jag wore
och om jag wore wid hesson, då han swarat,
mig må wäl och wara hemma, hwarpå SELIMA
knippat sina händer tillsammans, och med tårar
giort en bön til Propheten för min wälgång.
Ofast hör han hånne utan för dören, då hon tror
sig ei hörd, nämna mitt namn, och liksom tala
med mig. Sedan wår återkomst, har jag tillå-
tit honom at göra rummet litet hyggligare, läm-
na hånne nålar, silke och tyg hwarpå hon stån-
digt arbetar wid lampan, och aldrig skal han hö-
ra

ra hånne det ringaste beklaga sig. Tänk om SE-
 LIMA wore oskyldig, sade jag, huru tyranniskt hand-
 terade då icke MUSTAPHA hånne? at hon är lika
  lskar Er,  r  svertygande bewis af hånnes böner
 för Er w lg ng, och Ert namns nämnande i ens-
 lighet. Et brottsligt hjärta kunde aldrig  ga SE-
 LIMAS st thet i sin olycka, utan frätte sig själft, at
 det längesedan varit ände på des lif. Ack! sade
 MUSTAPHA, hånnes brott har jag sedt med egna
  gon och min skam  r för  svertygande, at lämna
 twifwelsm l. H r äro inga mist nkar, utan en
 klar werklighet, at jag sunnit min tr l i hånnes
 s ng då hon s f. Det  r wi t, swarade jag, men
 Er h stighet at taga lifwet af tr len,  . MUSTA-
 PPHA, utan at han sätt tala, och under b rtsrim-
 ningen låta b ra SELIMA i arrest, äro alt omst n-
 digheter, som, kan ske, kunnat uplysa, om icke Er
 wrede f rhostat sig. Atminstone b ren   förebrå
 Er, ej tagit all den underrättelse til  svertygelse
 uti en sak, hwarpå hela Er wälfärd borodde.
 MUSTAPHA tog en djup suck, och sade med w ta
  gon, at han beklageligen hade  svertygelse nog.
 Jag wille ej widare röra denna f r honom så  m-
 ma saken, utan började annat tal, och alt hwad
 jag kunde p bitta at förstöra des  tankar. Efter
 några månadens wistande i Constantinopel, res-
 ste jag och han åter hem: b gge bedr swade, och
 af en grund af sorg, som ej kunde dämpas: jag af
 l ngtan, at wid återkomsten til Venedig, få söka
 up min DONNA MARCA, samt höra mina anh -
 rigas tilstånd i Smerige, och MUSTAPHA at sit
 olyckliga kärlek för SELIMA. Efter hemkomsten r -
 sade jag en gång tr len IBRAHIM ensam, som ha-
 de SELIMA i w rd. Jag frågade honom hånnes til-

stånd och sade, at det Herre MUSTAPHA förtrodt
 mig hela förloppet om SELIMA, at således han utan
 fruktan kunde swara mig. IBRAHIM sade då, at
 SELIMAS tillstånd gjorde honom den största medöm-
 kan: talte ganska rörande om hennes tålmod,
 fruntlighet och stilhet under allt det elände. Det är
 obegripeligt, sade han, at SELIMA, som så högt
 älskade MUSTAPHA, och än i denna stund det gör,
 ehuru omänskligt hon blifwit handterad, har kun-
 nat begå detta brotteri. Under MUSTAPHAS frans-
 waro och då han af Er war fången, gjorde SELI-
 MAS elände mig så ondt, at jag wågade mitt lif: öpe-
 nade hånne dören, bad hånne fly, och tänkte, där
 MUSTAPHA skulle återkomma, säga, hånne hafwa
 dödt och i kulan af mig begrafsven wara. SELI-
 MA frågade, om sådant wore MUSTAPHAS befa-
 ning, jag swarade, at det wore öwift, om MUS-
 TAPHA wore mer til; emedan han, faren på sjö-
 röfwerie, som man wift wiste, hade kommit i de
 Christnas fångenskap. Härwid dånade SELIMA
 och jag hade största möda at qwickna hånne til lif.
 Andteligen började hon häftigt gråta, nämnande
 MUSTAPHAS namn. Efter några timars gråt och
 jämmer, sade hon, at hon tackade mig för min
 medymkan; men at hon wille här dö, och befla-
 ga sin kära MUSTAPHA, som satt hånne dit och til
 hwars kärlek hon nu mera jag sig öwärdig. Zivån
 den stunden tog hon dagelien af, at jag trodde
 snart få se slut på hennes elände; men knapt hade jag
 sagt hånne MUSTAPHAS återkomst, före än hon
 började blifwa stilla, nögd och lifsom glad i sina
 besor. Hennes helsa har dageligen sedermera
 öfats, häst sedan jag, på MUSTAPHAS befallning,
 på min anmodan, gjort hennes kula hyggligare,
 och

och gifwit hånne sön, at syfselfätta sig med. Som oftast frågar hon mig om MUSTAPHAS hellsa, och då den någon gång är antastad, märker jag strax SELIMAS ångslan. Eljest är hela världen för hånne ingen ting, och synes hon, fast utom hopp at någonsin åter se honom, lifsom endast leswa för hans skul. Denna IBRAHIMS beskrisning kom mig i förundran och jag fick stor nyfikenhet at se och tala wid SELIMA, som och snart därefter lyckades. IBRAHIM sjuknade och ingen wiste, förutan MUSTAPHA och jag, det SELIMA nu mera war til. Jag tilböd mig därföre, at under IBRAHIMS sjukdom föråtta des syfla, hwartil MUSTAPHA gaf sit samtycke, med förbehåll, at jag aldrig skulle nämna SELIMA. Samma dag öppnade jag hånnes dörr, och bar hånnes mat in. Jag ryste wid det jag kom in af rummets ångslighet, hwilket liknade en graf, beklädd med svart klåde och endast uplyst af en dunkel lampa midt öfwer et bord, hwarest den ohggeliga trälens hjärta låg. SELIMA satt på en stol lutande ansigtet neder åt. Hon satt så orörlig, at om jag ej hört hånne taga några djupa suckar, hade jag trodt hånne död, och som hon ej rörde sig, sade jag, det maten stod på bordet. Denna rösten war hånne obekant, lyfte därföre med håpnad up ögonen, fulle af tårar, at se hwilken där wore. Jag såg det skönaste ansigte någonsin kan uptäckas, fast blekt, och affallit. Sorgen lyfte ur hånnes ögon med en wif ljustighet och mildhet, som fördelte hånnes skönhet, at jag innerligen rördes af hånnes tilstånd. Hon frågade mig, saftmodigt, men mildt, om IBRAHIM wore död? Jag swarade, han war sjuk och MUSTAPHA imedlertid befalt mig föråtta des syfla: frågade sedan ytterligare, om hon hade

hade något at befälla? Jag at befälla, sade hon; en olycklig, som förtient sit öde, har ej annat, än lyda och aldrig befälla, och där med lutade hon sig åter neder och samtaleet blef ändadt. Bestört och af medymtan öfwer hännas elände rörd, gief jag ut. I 8 eller 10 dagar förrättade jag denna syftlan, utan at hon talade wid mig, eller en gång såg på mig, då jag war inne. MUSTAPHAS ångslan såg jag så förökas, at hans helsa började lidas, men tordes ej nämna SELIMA, efter war öfwers enskommelse: ej eller frågade han mig något, hwar på jag dock wäntade. En dag kom man til honom och sade: det en af hans gamla trålinnor, TAMUR, låg och drog med döden uti en faselig förtrwiflan, och begärte med en håftig ångslan få tala wid honom. MUSTAPHA gief dit, och som wi woro ofskiljactige, fölgdes wi åt. TAMUR låg med et förtwifladt ansigte och döden i ögonen.

Knapt såg hon MUSTAPHA, förrån hon fastade sig ur fången för hans fötter, såjande: sig för sit oförläteliga brott se helfwetet öpet, som et rättmätigt straff för det begångna förräderi. Du kan, sade hon, MUSTAPHA, ej annat, än anse mig med största affky: jag är skulden til all din olycka, samt til min Bror, MULEMS och SELIMAS död. Jag har dölgit detta för at undwika mit förtjenta straff; men dödens annalkande faselighet öpnar mig ögonen, at bekänna för dig och hela wärlden mitt brott. SELIMA war ofskyldig och rättwisan twingar mig at befria det olyckeliga, men ofskyldiga och dygdiga stofft. Min Bror MULEM upständes af en så håftig kärlek til SELIMA, at han sjuknade. Jag såg intet hopp til hans bättring, utan at wara honom behjelp

behjelpelig. Som jag kände SELIMAS dygd och kärlek för sin man, funno wi ogörligheten, at bringa hånne til MULEMS begär; beslöto därföre gifwa hånne en sömn-drick, då jag, som hade wård om hånnes kammare, skulle släppa MULEM in, medant hon sof, och sedan släppa honom ut igen. Detta verkställdtes samma aften, du kom hem, MUSTAPHA, owäntad. Jag gaf SELIMA oförmärkt sömn-dricken. Hon somnade straxt, och knapt hade jag insläpt MULEM, som ej hånne mer, än lägga sig, förrän du kom in genom andra dörren. Jag sprang af förtwiflan at gömma mig, och som jag af fotket sedan fick höra, det MULEM strax tillika med SELIMA af dig blifwit dödade, utan at man mistänkte mig, så kom jag åter fram * * * Härwid swäfwade målet, och hon föll död til jorden. Under berättelsen såg jag ymsom i MUSTAPHAS ögon sorg, qwal, hämd och förtwiflan afbildade; och som TAMUR gaf up andan, föll MUSTAPHA bakländes och dånade. Jag lät bära honom uti sin rum, hwarest han efter mycket beswår qwicfnade wid. Knapt war han förr för sig kommen, än han sprang ur fången, nappade til sin poignard och hade struckit sig i hjärtat, om jag ei så hastigt kommit imellan och lyckligt fått rycka honom poignarden ur handen. Låt mig dö, sade han, et så tyranniskt och orättwist hjärta, som mitt, bör aldrig lewa. SELIMA! acf SELIMA! om jag hade tusende lif böra de dig upoffras. Ses MUSTAPHA, sade jag, om ej för annat, åtminstone at låta SELIMA weta Er ånger och öfwerlygelse om sin ofskuld, hwarpå hon nu sielf är owis, öfwerhölgd af detta hemlighets mörker. Jag hinte litet stilla MUSTAPHA, och sedan han lofwat mig ej företaga nå-

got mer emot sit lif, lämnade jag folk at wackta honom och gick neder i SELIMAS arrest. Efter wansligheten fant jag hånne sitandes i sin ångslan. Jag sade, at MUSTAPHA befalte hånne följa mig. Gärna sade hon, det gör jag med glädje, at han en gång wil göra ända på detta olyckliga lifwet. Nej långt därifrån SELIMA, sade jag, han ångrar sit tyrannie, och är uplyst om Er oskuld. Min oskuld, sade hon bestört; huru kan jag vara oskuldig, som han funnit i en fång med MULEM. Jag sade då hånne, hela förloppet af TAMURS berättelse; men när jag kom til MUSTAPHAS siufdom, förwirring och förtwiflan, såg jag hånnes tårar rinna och med hast springa af stolen ut igenom dören och i en blixt up i rummen. Jag fölgde efter det måste jag förmodde, och SELIMA war redan i MUSTAPHAS famni sången där han låg, innan jag handt komma i kammar = dören. Allt folket, som war där inne och trodde SELIMA redan för 2:ne år sedan död, mente hon spökade, förfarades och löpte sina fårde; så at jag blef ensam med hånne och MUSTAPHA, hwilken så snart han blef hånnewar-se, wille kasta sig för hånnes fötter. SELIMA hölt honom fast uti sin famn; ingendera kunde tala, men deras tårar å ömse sidor toskade de wåltaligaste utlåtelse. Efter en half timas tystnad och omsamnande, talade båge på en gång, MUSTAPHA sade sig otwårdig hånnes kärlek för sit misstroende och tyrannie, och SELIMA tykte sit straff för lindrigt emot det brottet at finnas liggande i fång med MULEM, fast hon ei wiste, huru det skedt förrån jag det yppadt. Andteligen efter första hetan, samt de ömmaste och istrygaste kärleks-betygesser, fick jag rådrum at tala. Jag lyckönskade dem båge til
hus

)

(

ljus uti en sak, som giordt bädas elände: berättande SELIMA MUSTAPHAS sorg och qwal under all den tid wi varit tillsammans. Deras nöje war obefristigt, och hade jag ej så mycket wacit intagen af DONNA MARCA, hade MUSTAPHAS sällhet förorsakat mig afund. Aldrig kunde et par på ömmare wis äfwa och förekomma hwarannan. Aldrig skedde et så snart ombyte från den djupa ångslan och förtwiflan til den största glädje och sällhet. I stället för suckar och oroligheter, hördes ej annat än glädje och lekar i hela MUSTAPHAS hus och egendom. Alla hans trålar gotskos frihet; men ganska få emottogo densamma, emedan de tyckte sig sällare under sit tråldoms ok, än mången i frihets lugn. PALVICIANI, som dagen förut war hemkommen ifrån Constantinopel, tog detta tillfället i akt, bad sin Herre om tillstånd, at så följa mig til Christenheten, när jag en gång reste dit. Ehuru nödigt MUSTAPHA miste honom, kunde han ej wågra des begäran. Han war honom för mycket tack skyldig, at neka en så rättmätig belöning, för des trogna tjenester. SELIMA, hwilken, utan twifwel, underrättad af MUSTAPHA om de tjenester jag giordt honom, wiste mig all upståndelig wännskap: sade sig wara mig dubbelt skyldig framför MUSTAPHA, emedan jag friat hannes lif, då jag friade och frälste MUSTAPHAS, och utom mig hade hon, kan se, dödt i sit elände och trodt sig brotlig. Deras sällskap blef mig så kärt, och angenämt, at om ej åtankan af DONNA MARCA varit, hade jag aldrig tänkt öfwergifwa Turket. MUSTAPHA war hwarcken i tänkesätt eller lesnadsart Turk, och förutan den Turkiska klädesdräkten jag sjelf bar, och såg alla bära kring mig

mig, hade jag trodt mig i et måst belevvat hus
i Europa.

Ändteligen slöts freden imellan Venedig och
Ottomanniska Porten, at jag således fick tilfålle
fara til Venedig. Det skedde ej utan sorg å öms-
se sidor: och ehuru jag längtade til Venedig, kån-
stade det mitt hjärta, at skiljas wid SELIMA och MU-
STAPHA, hvilken senare skänkte mig et besyckat
skepp med Ammunition och full besättning, så wäl
af de Christna fångarna, som tagits tillika med
mig, som flere, han sedan utlöst, hvilka beslego
sig til i 50 man, alla wäl klädde i Turkiska kläder.
Skeppet lät han lasta med de utwäldaste Orien-
taliska wäror, skänkte mig et skrin fullt af ädla ste-
nar och i dito med Ducater. MUSTAPHA skilde
PALVICIANI på lika ädelt och friskostigt sätt ifrån sig,
så at han kom rik ur sin fångenskap tillbaka i Chris-
stenheten. När nu allt war färdigt, fölgde SELI-
MA och MUSTAPHA mig til skeps, där wi med sorg-
gestårar skildes åt. Jag har swårt at säga, hwil-
ken, MUSTAPHA eller jag, tyktes hwarannan måst
förbunden, wi tåflade å ömse sidor at gifwa tillkån-
na wår tacksamhet, som ej bestod i blotta utlätel-
ser, utan hade sit ursprung af hjärtat. Wi skil-
des åt, sedan wi swurit hwarannan en ewig kär-
äminnelse, hwilken jag än bibehåller, snart 40 år
efter då jag detta skrifwer, och ej kan annat, än
med högaktning och ärkånsla ärindra mig denna
Turkens ädla hjärta och upförande. Dygden blir
således alltid wördad, hwarest hon stanes, antin-
gen hos Hedning eller Christen, och behåller alltid
sit eget wärde, så wäl i torparstojan, som i palats-
set. En lycklig wind och önskligt wäder skyddade
mig

min resa, och halp of fort. På wågen eftersin-
nade jag Skaparens hushållning med mig, som,
ej äldre, än jag war, redan låtit mig lyckeligen
til Sin åra och min nytta igenomgå så många fa-
ror, och båst jag war utom alt hopp, satt mig åter
på lyckans wäg. Min fångenskap, som bådade
mig åtminstone långsam, om ej ständig tråldom,
wändes af en högre hand til min förmon, at jag
nu åter kom til Christenheten, öfwerhopad af MU-
STAPHAS skäncker, som gjorde mig til Herre öfwer-
mer än 100000:de Ducaters wärde, där iag lif-
wål under all min wålgång i Venedig ej hade mer
än min lön. Då jag steg til skepps i Venedig, wist-
re jag ej wist, at DONNA MARCA war til, som
jag älskade; nu återkom jag, ej allenast förwifad, at
hon fans mer, än i min inbillning, utan öfwen
öfwerlygad af hånnes bref och Portrait, det jag ej
aldeles war hånne obehaglig; hade således hopp
med tiden at winna hånnes hjärta. Dese med fle-
re betraktelser, huru jag skulle wända min egen-
dom i pengar, och sätta altsammans på Venedi-
ger Banque, at sedan öfwerstyra til mitt fäder-
nesland, min mor til hjelp. Allt detta, sade jag,
törsatte mig uti en sinnes munterhet, at jag ej kan
utsägar, til dese jag började återbesinna, huru li-
ten grund jag hade at bygga på. Någre brä-
der uppehölt mig med alt mitt hopp och alla mina
rikedomar ifrån haffsens djup. Et enda stormwä-
der, en enda liten klippa kunde störta mig i samma
armod, som förr. Debutan om jag än wore på lan-
det och i all uptänkelig säkerhet med alla mina ri-
kedomar, kåstade ju den Herren lifså liten möda,
at taga dem mig ifrån, som Han haft, at gifwa
dem. Ja, sjelfwa mitt lif stod ju uti Hans hand,
som

som war et lån af Skaparen, hwilket jag war pliktig wid påfordran ej allenast återstålla, utan ock göra redo för.

Jag fant, huru dåraktigt det war, at för mycket söra eller för mycket fågna sig öfwer något jordisk ting; utan at sjelfwa en människas lyckas lighet här i werlden bestod däruti, at förakta lycka kan i motgången, såsom en ting, den werkeligen ej kan göra oss lycklig, och at ej ystwas eller tilbedja hånne i medgången; emedan hon ej allenast är obeständig och flyktig, utan ock farlig, i anseende til ewigheten, som väcker så mycket längre, än tiden. Jag beslöt därför taga wara så mycket görligt war på mitt eget sinne, at ej fåsta det wid lyckans häfwor, hwilka äro så obeständige, som böljan och wädret, utan använda dem til min Nåstas nytta och min ro efter måtteligheten. Sjelfwa DONNA MARCA, tänkte jag, bör jag ej göra uträkning på, och ej älska hånne så högt, at hon oroar min stillhet, som hon hittils gjort. Jag gör ju hånne därmed ingen tjenst, och ökar mitt eget qwal utan förmon och nytta; men alla mina raisonnementer och skäl gälde här intet. Förnuftet måste duka för passionen: jag fann dårskapen; men kyste likwäl mina bojer och wille hållre oroas. Winden war lycklig och jag lopy i hamn med mitt fartyg 10 mil ifrån Venedig. Ansfont freden war slutet, förfarades inwånarena för oss; emedan wi alle hade Turfisk dragt; men efter samtal med dem på Italienska och berättelse om vår befrielse ifrån Turfiska fångenskapen, wiste de oss all görlig wältwilja. Mitt folk hade sjuknat på wägen af den starka hetan, at jag behöfde låta dem taga förfriskning,

)

(

ning, innan jag vidare fortsatte resan. Orten war
 ljuflig och angenäm, och jag förlustade mig at ri-
 da omkring i de sköna fälten med PALVICIANI. En
 dag gick jag helt ensam, i tanka at bese et wacker-
 bygt hus, som låg en half mil ifrån sjöstranden.
 När jag kom det nära nog, inemot en liten tiöck
 skog, hörde jag skätt, skrik och wärjcklingande.
 Jag lopp dit, fann en karl, ständandes ensam, med
 ryggen emot et träd och försvarade sig emot 3:ne
 andra, hwilka häftigt angreps honom. Sprang
 därför alt hwad jag kunde, at med Sabeln i han-
 den komma den nödrängda til hjelp, hwilket ock
 lyckades så, at jag strax nederbögg den ena; men
 fick et pistol-skätt i axeln, at jag härtswimmad föll
 til jorden, utan at vidare weta af mig. Så snart
 jag åter kommit mig före, fant jag mig i et präk-
 tigt rum, betjent på bästa sätt af läkare och Fält-
 skärer. Jag wiste ej om jag drömde: jag wille ta-
 la, men war så matt, at jag näppeligen fick fram
 något ord. En man, som jag kunde besinna wara
 läkare, bad mig wara stilla, utan at tala, så framt
 jag wille blifwa wid lif. Skälet war för kraftigt, at
 icke lydat: jag teg, lät dem skjuta mig, bäst de
 wille, och somnade så åter in. Då jag åter wak-
 nade, fant jag mig wid bättre krafter. Det första
 jag då tänkte, war, at känna om jag hade DON-
 NA MARCAS Portrait qwar, hwilket jag altid ha-
 de insydt i en sammets-pung, föst keing mitt
 hals. Jag fant det och war nögd. Efter en liten
 stund, såg jag dören öppnas och en karl bäras in
 uti en Fauteuil. Wid närmare ankomst kände
 jag igen min k. Gref CORSINI. Hade krafterne wa-
 rit så starke, som hogen, hade jag snart warit i
 hans famn; men knapt hant jag öppna munnen

förrän CORSINI, ehuru utmattad han war, flög mig i samnen, där jag låg, säjande: ack! huru dubbelt lycklig är icke jag, som på en gång ej alles näst finner min f. ADOLPH ibland de lefwande, hwilken alla uti Venedig, et helt år, trodt död, utan ock tillika i honom, den mitt lif friat? Jag begrep då, at Gref CORSINI varit den, som så tappert förswarade sig, och hwilken jag wille rädda, när jag blef skuten. Är detta en dröm, sade jag, eller är jag nog lycklig, at kunnat tjena den bästa af mina wänner, utan at wetat. Jo, min f. ADOLPH, swarade han: utan Er hjelp hade jag aldrig suttit här: jag hade redan 4 blesurer, när Ert hustriga hjärta bragte Er at antasta mina mördare. Den ena fick sin bane af Er, den andra af mig och den 3:die, som war min egen hatefulla Swåger ANDRIOTTI, tog til flykten, när han såg bägge sina Camerater döda. Jag fölgde honom, så långt jag kunde uti isren; men som blodet förrann mig, föll jag danad til jorden. Mitt folk, som ifrån mitt slott hörde skåten, och wiste jag war utgången, sprungo åt den kanten, och efter mycket arbete qwicknade mig til lif. Det första jag befalte, wid minna sinnens återfäende, war, at taga så noga omsördnad om den obekanta, dock ädelsinta Turkens lif, som mitt eget. Men huru ängsligare hade jag icke varit, om jag wetat det war min f. ADOLPH? Detta allt skedde i går, och som mina Blesurer ej äro farlige, så hämtade jag nog krafter at besfalla, det de skulle säga mig til, då I wakenade, at sjelf få se huru de ansade min befriare. Ehuru min syster, som är här, försäkrade mig, at ingen ting försumrades och wille af ömhet ej låta bära mig hit, kunde jag dock ej gifwa mig tilfreds förr,

förr, än jag fick tacka min wälgärningsman, och det ehuru Turf jag trodde Er wara, upwåktes lifafullt i mitt hjärta en längtan, at se Er, som ej kan beskriwas. Nu min hjärtans ADOLPH, fortfor han widare, återstår allenast, at se Er ur faran, tillät äfwen min syster at komma in och tacka Er, som friat händes bror. Hade hon ej trodt Er wara Turf, och J kunnat förstå händes tal, hade hon följt mig in; men nu befalte han en af sit folk, at gå efter händes, emedan wi kunde förstå hwarannan. Wid dören öpnades, kom et fruentimer in. Hon frågade sakta sin bror, om jag ej wore Turf? Målföret rörde mig in i hjärtat; men som det war mörkt kring sängen där jag låg, kunde jag ej skönja lineamenterna. Nej swarade han, det är en af mina bästa wänner, som himmelen sändt hit istån sit Turkiska slafweri at befria Er bror. Kom därföre DONNA MARCA, sade han, at wisa Er ärkänsla, efter jag wet J älsken mig. Wid det ordet, DONNA MARCA, hisnade jag, kommande i hog min obesanta. Hon kom närmare min säng; men i det hon började tala och wille tacka mig, kände jag igen händes röst. Uck! sade jag, det är DONNA MARCA, och wille kasta mig för händes fötter; men af matthet betagen dånade jag bårt. Då jag kom mig före, ropade jag efter händes. CORSINI swarade mig, at hon ej wore bårt; men at jag ej skulle få se händes, om jag ej lofwade honom blifwa mer måstare af mig sjelf; föreställande, at en sådan håf-tighet snart kunde göra slut på mitt lif. DONNA MARCA är här i mitt hus, sade han, så snart Edra krafter tillåta å ymse sidor, sku J få se hwarannans och jag är mer än nyfiken blifwa uplyst i denna underliga händelsen. DONNA MARCA, som trod-

de Er dödd, och at den, som läg i sängen, wore en Turt, blef både darrande af glädje och rädda häga, då hon fick höra Er tala. Man bar hånne uti en kammare, där jag låtit hånne weta, det J werkeligen wore ADOLPH, och ej något spöke eller Turt, som wi ment, och at så snart J kome men til helsan, långtade jag bli uplyst af Er bågge om Eder bekantskap. Men min k. ADOLPH, fortsfor Gref CORSINI widare, är denna den rätta DONNA MARCA J innan Eder afresa så älskade och sökte? Ja, swarade jag, hånnes målsöre och mitt hjerta fast jag icke sett hånne, förwisa mig at det är hon. Jag berättade då Grefwen, om breswet och Portraitet jag fick wid min afresa ifrån Venedig, tog ock Portraitet af min hals och wiste honom. Det är min syster, sade CORSINI och bör därom icke twiflas; men huru hon kan wara den samma DONNA MARCA, med hwilken Er bekantskap sedde under Carnavalen, är idel obegripeligheter, och en omständighet, hwarutinnan jag längtar blifwa uplyst. Om J hafwen wänskap för mig, Grefwe! swarade jag, så låt slåpa mig in til DONNA MARCA, och unna mig det nöje så se hånne, hon kan endast härutinnan gifwa Er underrättelse. Grefwen befalte fråga, om Grefwinnan funno sig så wäl, at hon kunde komma in til oss. En liten stund efter kom hon, bad sin bror, at alla Domestiquerna skulle taga astråde. Jag bör ej längre tiga, sade hon, at gifwa Er bågge ljus uti en omständighet, som, kanske, hos den främmande Herren rerde förminsta det estime han bär för mig, och tillika ådraga mig skälige förewitelser af min bror; emedan, ehuru oskyldigt mitt upförande varit, lemnar det dock en likhet til lust at

)

(

at behaga, fast tackfambhet och årkånsla war första uphofsret til det steg jag giordt. I stället at resa til klostret, när jag skildes wid Er, minn bror, och för at fly ifrån min man, så blef jag hemligt qwar uti Venedig hos en min slägtinge, Grefwinnan DORIA, i tanka at passera Carnavalen, och sedan resa til klostret. Jag tyckte detta steget wara helt osskyldigt, om det än skulle bli yppat, hållt jag walde et hus och en Fru at wara i sällskap med, hvars upförande och rykte sjelfwa afunden aldrig wågat tadla. Hoppades ock, at det aldrig skulle blifwa bekant, hwilket ock icke skedd, där jag ej råkat Herr Öfwerste Lieutenanten. Wid min ålder är förläteligt at man söker osskydiga nöjen, och mig tycktes, wilja roa mig litet under Carnavalen, innan jag begrof mig uti klostret för, Gud wet, huru lång tid.

Jag tog därföre med Grefwinnan DORIA så wäl mina mått, at ingen människa wiste jag war uti Venedig, utan for alla qwällar ensam med hånne på Balen; hwarest min wårt och skapnad, ådrog mig många kärleks betygelser, som roade mig, utan at där af röras. Herr Öfwerste Lieutnanten och Gref JUSTINIANI wordo de trängnaste. Jag underrättade mig, hwem min Herre wore, fick ock weta det han hade ständigt umgånge med min Bror, som kom mig at bli så mycket warsamare, i fruktan at blifwa iagentånd. Jag tilstår, at om min skyldighet och min åra ej afhållit mig, så hade jag oftast gjort Er det nöjet på Eder trängna begäran, at demasquera mig. Eder sätt at begära, war så behagligt och rörande, at jag behöfde all min fasthet at neka. Andteligen då jag föll i sion och blef af Er frälst, gjorde det så starkt

intruck på mitt hjärta, som kanske tillförene war mig förrådist, at jag beslöt afbryta alt umgänge of emellan och glömma Er, om görligt wore.

Wig berättades den mödan Herr Öfwerste-Lieutnanten gjorde sig, at söka up mig och at han en tid därefter war Commenderad lemot Turkarna. Jag skildes wid Venedig och reste til flostret; men innan mir afresa lemnade jag et bref med mitt portrait til Grefwinnan DORIA, som lofwade Er skulle tillställas wid det ögonblick I skildes från Venedig. Jag tykte min ärkäntsla fördrade detta, fast jag fruktar något ömmare, som jag sedan funnit, låg därunder hemligt förborgat. Wid dessa orden wille jag kasta mig, för händes fötter; men hon hindrade det, gaf mig sin hand, den jag kyste, och bad mig hafwa tålmod. I sen, Herre, fortfor hon vidare, at jag til min blygsel är upriktig, och tillstår min swaghet, fast jag försäkrar och förmodar därefter altid den samma skal blifwa et offer för min ära. Ja, jag älskar Er, hwilket jag bekänner för första och sista gången. Ah! hwad säger Grefwinnan, sade jag, wil Grefwinnan min död. Aldeles icke, sade hon hastigt; men lät mig fullfölja, mitt beslut är tagit och blir oroggeligt. Jag fick sedan af Grefwinnan DORIA weta, det mitt bref med Portrait blifwit riktigt lefwererat, och at I woren afrest. Er ärtänka fölgde mig för trågit, at icke mistänka mitt hjärta, och at blotta ärkäntslan kunde åstadkomma en så stadig ihugkomst, som fölgde Er på hafwet och föreståldte mig helt lifligt alla de favor Er där kunde hända. När ryktet om Er död kom för mig, blef jag aldeles öfwerrogad om min swaghet.

Jag

)

(

Jag hade största möda at dölla min sorg och luti min enslighet skänkre jag Ert minne många tårar. Jag frätte mig hemligt sielf och önskade mig döden, mer än tillförene. Det pådrog mig en håftig sjukdom, som ock gjort ända på min lifstid, där icke min goda brors ämna omwårdnad och Doctörernas förfarenhet, emot min wilja, rukt mig'ur dödsfens låstrar. För någon tid sedan skytade jag hit til min Bror, at hålla honom sällskap och lindra mina oroliga tankar; men som olyckan alltid skal wara mig följaktig, hade det ock nära ådragit min bror döden, igenom min owärdiga mans förrådska och nedriga upförande, dårest ej Herr Öfwerste Lieutnanten nu för andra gången gjort mig större tjenst, än då han frälste mitt eget lif. Nu återstår allenast mig at säga, det jag är en blond de olykligaste i werlden. Jag har en man, som är wärd alt mitt förakt; men än wärre, jag har et hjärta, som ej låter tvinga sig, hwarken af skyldighet eller ära, utan förräder mig sielf och gör mig, kanske, på slutet föraktelig. Härwid föll hon sin bror, med tårar i ögonen, för fötterna, bad honom bli des dygds och äras försvarare, och sade til mig, at om jag älskade hånne, borde jag sielf hielpa hånne utrota och förqwäfswa en passion, som wore hånne så oanständig och aldrig kunde annat, än förringa hånne i mitt sinne. Hon bad sin bror ytterligare, at strax wilja låta föra hånne i klostret, och därmed sprang hon hastigt med tårar ur rummet. Jag ropade efter hånne, och wille följa med; men min mattighet hölt mig wid sången och jag låg utan sansning. Mitt sår öpnades åter, och gingo 4 dygn förbi innan jag kom mig före.

Tmedlertid hade Gref CORSINI ej öfvergif-
 wit mig, och trodde tillika med Doctorerne, at
 det skulle bli mitt sista; men min goda natur, och
 den ömma omsorg, de hade om mig, bragte
 mig mot förmodan til lifs. Så snart jag blef
 bättre, frågade jag efter DONNA MARCA. Gref
 CORSINI swarade mig, at så snart jag wore utan
 fara, skulle jag få se hånne; och at jag dög-
 fyndesamt borde sielf söka min bättring och ej o-
 rova mig, emedan hon mädde wäl. Tmedlertid
 hade min tregna wän PALVICIANI sökt up mig.
 Jag skickade honom med mitt skepp til Venedig,
 at där wänta mig. Efter några dagars förlopp
 blef jag utan fara, och dageligen frågade jag
 Grefwen några gånger om DONNA MARCA,
 hwilken alt smickrade mig med det hopp at snart
 få se hånne. Andteligen då han såg mig ur faran,
 och så godt, som frist, sade han mig, det DONNA
 MARCA samma dag, som wårt samtal war, reti-
 rerat sig i sit kloster, och at, då wi, om några
 dagar reste til Venedig, skulle taga den wägen.
 Låt det ske i dag, sade jag, min k. Grefwe! och
 hwarföre wiljen T upstjuta en så god och mig så
 dyrbar sak. Det skedde. Wi reste strax dit. Men
 Grefwinnan hade tagit sina mått. Abbedissan
 i klostret berättade oss, det hon wille se ingen
 människa, utan wille göra sit noviciat och bli
 Nunna, så snart hånnes ansöknig hos Påfwen
 wore bifallen, at blifwa skild wid sin man, hwar-
 på hon endast wäntade slut. Grefwen bad hånne
 berätta sin syster, at han wore där och ändteligen
 wille tala med hånne. Abbedissan gief åstad; men
 kom tillbaka med swar, at det wore förgäfwes,
 och at hånnes beslut wore orörligt, at wilja se nä-
 gon,

gon, innan hon hade antagit orden. Hvad detta bestörte oss, kan jag ej utsäga. Jag blef såsom us tom mig sjelf, och Abbedissan trodde helt säkert at jag war galen. Jag plågade och bad hånne så länge, at hon än en gång gick in til Grefvinnan med ytterligare försök; men kom tillbaka med hälsning til oss bägge, at om wi åskade hånne, skulle wi wisat därigenom, at ej på en månad ås slunda tala wid hånne, då hon det skulle tillåta. Detta gaf mig hopp, ehuru litet det war; ty man wet, at den minsta gnista af hopp uplyskar en ålskare. Wi reste til Venedig, hwarest jag af Senaten blef ganska wäl emottagen och fick tillstånd at uppsätta mitt eget Regimente; hwartil jag brukade en del af de pengar jag fått af min wän MUSTAPHA.

Jag skref til min mor och berättade hånne mitt tillstånd, min fångenskap och des lyckliga utgång, skickade henne igenom wärel 100000:de Riksdaler, at köpa sig gods före i Sverige och betala Riksrådet hwad hon af honom lånt. Hvad jag kände för en innerlig glädje, at kunna bispringa min mor, kan jag ej beskrifwa. At hjälpa en wän, är en bland de werkeligaste och största fågnader; men wara i tillstånd at hjälpa en mor, under hwars hjärta man legat, är en sinnets glädje, som ej kan uttydas. Jag skref oss Riksrådet til, tackade honom för all omwårdnad, och bad honom ej illa uptaga, at jag toge mig den friheten betala en skuld, som han i min nöd förskjutit mig; bad honom åswen ytterligare fortsara uti sin gunst emot mig, försäkrandes, at jag för skulle dö, än göra mig den owärdig. Det woro nu 4 år försurne af de

7, på

7, på hvilka jag skulle bli landsflyktig, bad honom därföre, at han igenom sin myndighet och bemedlande, wille, om görligt wore, förkärta denna tiden, at jag kunde få komma hem, och än en gång omfamna honom och min mor. Jag skyndade med mitt Regementes uppsättande, satte den trogna PALVICIANI til Öfwerste-Lieutnant. Resten af mina pengar staldte jag i Venediger Banque; så at jag warit den lyfligaste under Solen, om icke min kärlek til DONNA MARCA oroat mitt hjärta, hwilket nästan såg sig utom hopp: gjorde och fåfängt hos Gref CORSINI ytterligare försök, at få tala med hånne. DONNA MARCA war oraggelig i sit beslut. Andteligen efter en månads tid, kom Påfvens utslag, hwilket ej war DONNA MARCA til fördel. ANDRIOTTI hade mächtig slägt och anhang i Rom, och Påfvens dom blef, at DONNA MARCA skulle tagas ur floret och lefwereras sin man åter. Alla DONNA MARCAS skäl ansågs af intet värde, wid den heliga stolen, och under sken at bibehålla Kyrko-Statuterna, hwilka ej tillåto skilsmässa ägta folk imellan, utan öfwerträdelse mot det siette budet; så blef DONNA MARCA som et olyckligt offer återförd i sin tyrans flor. Ehuru detta beslut gaf mitt hjärta mer hopp, än om hon wunnit sit begär och blifwit Nunna, oroade mig dock detta för DONNA MARCAS skul, hwilken jag wiste härigenom bliwa olycklig: fant och där af, at jag mer älskade hånnes nöje och ro, än egen förmon och fågnad. DONNA MARCA hördes då til ANDRIOTTI, hwilken emottog hånne med all höflighet, lånade hånne all frihet, mer än eljest uti Italien wanligt är, och sökte på alt upståndeligt sätt genom sina höfligheter

)

(

heter komma hånne at glömma det förflutna. Han bad om förlåtelse för alt det förbigångna, och wannt så wida DONNA MARCAS fromma hjärtelag, at hon åstadkom en förlikning imellan sin man och sin broder, hwilken senare hon gaf i Commission detta at berätta mig, med anhållan, at därest jag hade wänskap och kärlek för hånne, borde jag undwika hånnes sällskap; eljest ansåge hon mig som sin största fiende, där jag nu igenom en oridig och förbuden kärlek, wille gifwa hånnes man nya tilfällen at ändra det lefwerne han nu med hånne förde, och därigenom störa det lugn och ro, hon nu för första gången smakade i sin lefnad, hwilken alt isran des gistermål warit upfyllt med så många swärigheter.

Detta war wäl förnuftigt; men ehuru min estertanka fant här af sanningen, Enorrade dock mitt hjärta emot beslutet, dömande DONNA MARCA för hård. Åskade hon mig aldrig så litet, sade jag, så skulle hon åtminstone tillåta at jag sin-ge se henne. Kan wäl någon ting ofskyldigare wara, och borde hon icke wara för mycket öfwerly-gad af upsätet och wördnaden af min kärlek, för at frukta något ovarsamt steg af mig? Men jag måt-te raisonera och säga hwad jag wille til CORSINI, som sade det åt sin syster; så blef dock altid hånnes beslut lika ornggeligt och alla mina steg och mått at träffa hånne, fåfänge; emedan hon dem altid med försigtighet och warsamhet undwek. Jag lef-de således några månader, helt stilla och indragen i Venedig. De stunder jag icke använde, at i stånd sätta mitt Regemente med wärfning och disciplin, woro endast upfyllde med åtankan af DONNA MARCA.

PALVICIANI hade jag lemnat förvaltandet af mina mōsta penningar. Han förstod Commercen, och utseendet låst Wade mig god framgång. I medertid blef jag med hälften af mitt Regemente commenderad såsom Auxilier-Trouppar; i Spansk tienst, och skulle gå sjövägen til Spanien. Resten af mitt Regemente blef qwar i Venedig under PALVICIANIS befål. I det samma blef ANDRIOTTI utnämnd, at som Ambassadeur af Republicquen, gå til Spanska Hofwet. Denna bestickning war DONNA MARCA så mycket angenämare, som des fader warit ifrån Spanien, och först satt sig ned i Venedig, så at all hånnes Fädernes-slägt war i Spanien; hwadan hon och ifrån sin ungdom efter Spanska wiset blifwit kallad DONNA och icke efter Venetianska bruket SIGNORA MARCA.

Denna Commendering til Spanien hade mindre behagat mig, där icke hoppet at träffa DONNA MARCA i Spanien, dit hon skulle följa sin man, och kanske, mindre hård och obeweflig, än i Venedig; hade uphållit mig och gjort stilsmåhan från Venedig dragelig; hwilket ställe, sedan DONNA MARCA det öfwer gaf, war mig icke mer behageligt, än et annat. En skog, en ödemark, ja stelfwa Nersta Hällarna, hade warit mig et Paradis, blott jag där fått bo med DONNA MARCA. Några dagar, förrän jag lemnade Venedig, fick jag bref ifrån Sverige af min mor, syster, Riksrådet = = = och min wån Herr CARL. Min mors bref war upfyllt med wälsignelser och tacksäijelser för de öfwerfände pengar, hwilka hon wille använda, at igenlösa alla sina gods

gods ifrån Kronan, och hade hopp innan kært få
det afflutat och åter komma til sin förra egendom.
Hon gjorde aletsammans på Riksrådets *an-*
modan och råd til Fidei Commiss, såsom det
war mitt afslinge och för Contante pengar af Kro-
nan igenlöst. Hade ock så mycket mer skäl därtil,
sade hon, som min syster innan kært, om jag gåf-
we mitt samtycke därtil, skulle gista sig med Herr
CARL, Riksrådets *enda* son, och således et
bland de rikaste giften i Sverige, så at min syster
igenom detta gistet blef bland de rikesta i landet.
Hon berättade, at Herr CARL nyligen återkom-
mit från sina utrikes resor, med en hjärtelig fäga-
nad för sin far, och glädje för alla des anhöriga
och wänner; emedan han under samma sina re-
sor upfört sig, wärdigt sit namn, och at Riks-
Cantsleren brukat honom i ätskilliga angelägna
werk wid utrikes Hof, hwilka han alla wäl och
med beröm uträttat; så at framtiden bådade ho-
nom et lyckligt utseende, i anseende til des skickelig-
het och redan hämtade försarenhet i negociations-
verket. Des frånwaro hade icke ändrat des tye-
cke och hjärta för min syster, han wore hemkom-
men i samma sinne han utrest, och åstundade med
långtan, at med min syster sluta gistermål, hwar
om både han sjelf och Riksrådet på det ifrigaste
anhöllo. Min mor berättade ock, at hon det fant
rådeligt, anständigt och tjenligt; men wäntade
allenast på mitt swar, för at sluteligen afgöra sa-
ken; emedan, så wäl hon, som min syster sjelf, in-
gen ting wist wille affluta förrän iag gistwit mitt
samtycke. Min systers bref war ömt, rörande
och förnustigt. Hon berättade mig Herr CARLS
tankar och sina om honom, trodde sig blifwa lyck-
lig,

lig, om jag biföll detta giftermålet. Min mor, skref hon, sitter nu i et wälmående tilstånd af de penningar hon fick hemskickade, hwilka höra min bror til och iag för min del, om detta gifftet bifalles, kommer ock i bästa tilstånd, utan at wara, hwarfen min mor eller bror til beswär.

Riksrådets bref liknade sin Auctor. Det war ifrån början til slut upfyllt med wänskaps-beryggher och glädje öfwer mitt lyckliga öde utrikes, just under en tid, då all förmon war mig affuren i fäderneslandet. Det ledde reflexions wis mina tankar på Skaparens bewislige försorg om mig, hwilken, den, kanske, likwål icke förtjänt mer än någon annan af så många tusende människor, som dageligen sucka under en tung och hård lycka. Det ymntrade mig til tacksamhet emot det Allwisä Wäsendet, hwilket jag wore pliktig all min dyrkan, om än inga så stora wälgärningar mig skedd, och föliakteligen än mer nu. Sluteligen berättade han sin sons Herr CARLS tankar för min syster, anhängande om bifall. Han hade ock rådt, skref han, min mor, at igensä sina gods och göra dem til Fidei Commiss. Förfarenheten och tiden hade lärt honom, at det wore endaste medlet bibehålla Familierna wid egendom. Det tyktes wäl hårdt, at göra så stor skilnad barn imellan; men förfarenheten öfwerlygade oss, at igenom ständig delning några leder efter hwarannan, hafwa af de riksta hus til slut altid blifwit de fattigaste; i det stället, at et Fidei Commiss bibehåller egendomarna wid släkten, och at altid en ätminstone blir wälmående, som underhåller Familiens heder och kan understödja de öfriga af namnet.

Hade

)

(

Hade och hast så mycket mer orsak, at styrka här-
til, sade han, som desse Guds word af mitt af-
linge inlöste, och at ingen wore härwid lidandet.
Han föreståldte sig wäl, i anseende til mitt tänkesätt,
något inkast angående min syster; men at hon där-
wid icke led, först därfdre, at detta icke wore nå-
gon egendom, som hon igenom arf kunde få del
uti, så länge jag lefde, eller lemnade arfwingar,
efter mig, och för det andra, hade han ämnat stäl-
la Fidei Commisset på det sätt, at därest jag ut-
tan barn skulle dö, skulle det samma falla min sy-
ster til, hwilken defutan, så framt, efter hans
förmodan, jag bisöllo Herr CARLS giftermål, intet
arf behöfde, hålst han hade så ansenlig egendom
at lemna sin son, at Herr CARL med skäl kunde
räknas bland de förmögnaste i landet, utan at
därfdre minsta et ansenligt arf, som kom at
tilfalla des dotter MARGARETHA, hwilket än ytter-
ligare blifwit öft genom des fästrens Testamen-
tariska disposition för hånne: rådde mig såle-
des icke wara häremot, utan följa hans wälmenta
råd, hwilket han billigt trodde bland de sista han
kunde gifwa mig, hålst hans år ökades och han
kände krafterna dageligen aftaga. Jag fruktar li-
ka så litet döden, som jag önskar honom, skref
han. Jag är beredd, när GUD behagar: har
och i många år budit til dageligen göra mig resfär-
dig til denna säkra och wisa resan, at hon icke
skulle komma mig främmande och oförtänt före.
Swänne saker önskade jag likwäl, om det wore
GUDs behag, förut kunde verkställas: Herr
CARLS giftermål med fröken CHRISTINA och Herr
ADOLPHS lyckliga återkomst til fäderneslandet.
Det förra kan snart ske, och så fort jag får
ditt

ditt swar; men det senare wil än 3 år til, emedan domen är icke at ändra, och så långt tyckes icke min helsa lofwa mig: med mera estertäckeligt och rörande den k. Herren mig tilskref.

Min wän Herr CARL åter, uprepade sin kärlek widlyftigt för min syster, påminde mig vår barndoms wänskap, hwilken förwifade honom om samtycke uti en sak, hwarpå all deß timeliga wälfärd berodde. Bad mig för vår gamla wänskap skul skyndesammast gifwa swar: sade sig wara den, som rådt sin far och min mor på det sättet använda de öfwersända penningar; emedan min syster med honom ej skulle hafwa någon brist, och at hans högsta ätra i wärlden wore, göra sig hånne wärdig.

Alla deße bref fick jag, som sadet, färt för min afresa. De glädde och rörde mig tillika i högsta mål. Fidei Comuisset war det endaste mig gjorde misnögd. Jag skyndade mig at swara. Min kärlek til DONNA MARCA öfswertygade mig nogsam om den längtan Herr CARL hade efter swar. Jag tackade min mor för deß hugkomst och sade, at penningarne wore hånnes och icke mina, efter alt det jag ägde hörde hånne til, som frambragt mig i werlden, at hon dem kunde använda huru hon behagade; men om jag understod mig påminna, så fordrade billigheten at min syster, så wäl som jag, skulle hafwa lika del efter hånne; hållt detta icke annorledes kunde anses, än at, emedan det wore min mors tilhörigt. Hwad åter min systers giftermål angick med Herr CARL, så antom det endast på min mors behag, och min
systers

systers tycke, med hwilket jag altid skulle blifwa nögd. Eilstår likwål, at Försynens styrelse i detta mål varit mer än besynnerligt, som passat des beslut så enligt med min åstundan, och parat min syster med en bland mina käraste wänner. Ut samma smak och tankar swarade jag min syster och Herr CARL. Jag bad dem hälsa Jungfru MARGARETHA, hwilken utan twiswel aldeles glömt mig; emedan hon war så ung, då jag skildes wid Fäderneslandet. Herr CARL berättade jag mitt Commando til Spanien, och åstwen om min kärlek utan hopp, til DONNA MARCA, med alla des omständigheter. Jag afundades icke hans lycka, sade jag; men önskade mig allenast den minsta del af de förmoner den lilla Guden så hopetals honom skänkte. Til Riksrådet . . . skref jag mina tankar i samma innehåll, angående Fidei Commisset och min systers giftermål, som jag skrifwit til min Mor. Jag tackade honom i de ömmaste ordasätt för waraktigheten af des gunst, och faderliga omsorg, så wål emot mig sielf, som emot min mor och syster. Jag utbad mig följden af des råd och förmaningar och önskade sluteligen Allmagtens wård och förlångande af en lifstid, hwilken war så många människor både nyttig och oumgångelig. Sedan jag affärdat min Post, lagade jag mig med fullt afswar til resan. PALVICIANI lemnade jag at bestyra om alla penningar och qwarlätenskap jag hade i Venedig, som besteg sig öfwer 50000 Ducater, förutan det jag hade med mig uti equipage, penningar och Jouveler, hwilket wål gick til 10000 Ducater. ANDRIOTTI war redan med sin Fru af rest landwägen, utan at jag hwarcken fick se eller tala wid hånne. Af alla mina wänner tog jag

affked; men träffade ej min goda vän JUSTINIANI,
 hwilken 8 dagar förut hade rest från Venedig,
 utan at någon wiste hwart. Min f. Gref COR-
 SINI och PALVICIANI öfvergåfwo mig icke intil
 sista ögonblicket, då jag med Troupparne war
 embarquerad på fartygen, och seglen hisjades.
 Wi skildes då at med ömaste wänfkaps- betygelser
 å ömse sidor och jag gick för full wind til söd.
 Knapr blef jag mig sjelf lemnad, och mina sinnen
 utan syfta och omsorg, förän tusende tankar up-
 stego i mitt hjärta, hwilka dock alla ständigt stann-
 nade wid 2:ne ämnen. Det första, DONNA MAR-
 CA, och det andra, min längtan at återkomma til
 fäderneslandet: bägge liksom stridande mot hwar-
 andra; ty at stellas wid DONNA MARCA, war mig
 ogörligt, och at få hånne hem med mig til Sweri-
 ge, war lika omöjligt. Dese tankar försänkte mig
 uti en slags mjältsjuka, hwilken mycket ökades ge-
 nom den Commenderade Generalens PAPPEN-
 HEIMS chicaner och capricer. Han war en bror-
 son af General PAPPENHEIM, som Commen-
 derade Öster-rikiska troupparne i Tyska kriget.
 Han hade fattat et wist agg och afund til mig i
 Venedig, efter det syntes liksom Senaten syn-
 nerligen gynnade mig för mina små förtjenster
 och den ähåga och flit jag använde i min tjensts
 förrättande. Wid alla tilfällen war han mig ogen.
 Jag undwel det måsta jag kunde hans sällskap och
 hade ej widare med honom at göra, än hwad tjen-
 sten nödgade mig til. Uti samma skepp jag war
 om bord, war äfwen en Capuciner-munk, mitt
 Regementesbiggfader. Denne munken hade wa-
 rit Missionarius i Ost-Indien, och hans sällskap,
 lärdom och förfarenhet war min enda ro. Han
 war

var en man om 70 år, hade förnämt anseende, wän-
liga maner och mycken wältalighet. Hans namn
war PATER ANGELO. Han åt wid mitt bord, låg
i min hydda, och war ständigt med mig. Hans
Gudsfruktan och angenäma lefnadsfatt intog så
mitt behag, at jag gaf honom mitt förtroende.

Resan gick långsamt, wi woro 3 månader på
wägen, innan wi hunno til Barcellogna, under
hwillken tid jag skattade mig lycklig åga et så för-
nustigt och förfarit sällskap. Han märkte min hem-
liga oro, frågade mig med mycken discretion där-
til orsaken. Jag berättade honom i kärthet mitt les-
werne, hwilket han med stillhet och upmärksamhet
afhörde, och sedan det war slutat, sade han: det
jag wiserligen för mina år hade mycket pröfwat,
som berde öfwertryga mig om Allmagts storlek,
och det wärldsliga inter. Men at han kunde förs-
ut spä, det mig än många underliga öden föresto-
do, innan jag lyktat denna wärldenes wådjo-ban.
Den människa lefnaden är så många stiften un-
derkastad, sade han. Er Phisionomie, Herre!
bådar här til alla tecken. Efter J förstån Eder på
Phisionomier, swarade jag, så säg mig, om min
kärlek nånsin til DONNA MARCA kan lyckas. Här-
på kan jag icke positift swara, sade han: alla tecken
utwisa wäl, at J uti kärleks-handel bören blifwa
lycklig; men sielfwa estertanken, alt sundt förnuft
och det, som måst är, Religionen, säga Er, at där-
med affstå; ty J gören härmed 3 personer olycke-
lige, Er sielf, DONNA MARCA och hannes man.
Jag wet för wäl, fortsfor han, af förfarenheten, at
detta icke lærer behagas. Kärleken lider inga föres-
ställningar, och förnuft samt estertanka qwäswes

måst alltid af des wälde; men så är likwäl saken i sig sjelf, och som Er tjenare och wän, bör jag icke undwifad at Er sägat. En olycklig försarenhet sätter mig i tilstånd at råda: mitt blinda tycke för könet och des hårda påföljder af min timmeliga wälgångs förlust, hafwa gjort mig för skarpsynt, at icke känna de faror det hjärta swästar uti, som där af är intagit. Om det icke ansågos för dristigt, tilstår jag PATER ANGELO! at mig skedde en wälgärning, om mig berättades några omständigheter af hwad J förfarit i den saken; kanske det kunde stilla mitt sinne och gifwa mig wapen emot en yra eller passion mitt hjärta så högt dyrkar. Det wore obilligt af mig, swarade PATER ANGELO, at neta hårtill, sedan J så benågit lemnat mig Ert förtroende. Jag wägar wäl, kanske mista Ert estime; ty innom detta bröst, fortsfor han, sitter et hjärta, hwilket hast både ädla, hårda och grusweliga tankar, och hwilket beflageligen warit för mycket råddande öfwer min estertanka, at icke alltid entwäldigt regera alla mina göromål, intil de senare 20 åren, då Religionen sät i det stadga och tyglat des ordiga och håstiga rörelser. En 70 åra lefnad blefwo för widlyftig at beskriwa: jag wil endast hålla mig til de ämnen, som kunna lämpa sig til min Herre, och, kanske, det jag ock högeligen önskar, lånda Er til någon nytta och warning. Jag är född i Turin af en ypperlig slägt: min far beklådde där stora ämbeten och hade mycken rikedom. Jag hade 2 bröder til mig, hwilka wore äldre, än jag, äfwen en syster et år yngre, som fingo all uptänkelig upfostran; då jag war 8 år sattes jag uti et Jesuiter Collegio, lärde alt hwad lärdom kunde kallas, tils jag blef 17 år; så mycket mer, som
 min

min far, efter jag war yngst, ämnade mig til Kyrs
 fo-Staten. Jag kallades hem ur flostret, sändes
 til den bekanta Academien i Pavia, hwarest jag
 fulländade mina Studier til mitt 22 år, med det läs-
 ord, at man i lärda världen ansåg mig med för-
 undran. Med hwad glädje min far emottog mig
 wid återkomsten, kan icke beskrifwas. Jag heter
 ALEXANDER, och min far hoppades se mig så stor i
 Kyrsfo-Staten, som den fordne ALEXANDER i Græ-
 kiska Monarchien. Min mor war imedlertid död
 blifwen och min syster förestod min fars hus. Som
 min far hade mågtiga befördrare och wänner i Rom,
 skref han dit, at skaffa mig något Abbot-döme;
 jag tänkte ock icke på annat. Böcker och läsning
 war all min passion; men hade min lefnad hittils
 gått i lugn, så kallades nu så mycket håstigare
 storm. Hos min fader umgicks alla de förnämsta
 i staden. Hans tjenst, hans stånd och hans rikedom
 mar gjorde hans hus til en dagelig samleplats för
 alla nöien. Min syster och mina bröder brydde mig
 ständigt, för det jag begrafde mig med mina böc-
 ker uti mina rum, och så sällan, ja, nästan aldrig,
 tog del uti deras roligheter. En eftermiddag då
 jag minst tänkte och satt i min enslighet, kom min
 syster JULIE och 5 andra Fruentimer in til mig.
 Nu är ingen nåd min bror sade hon: jag har tagit
 dessa Damer med mig, för at öfwertala Er kom-
 ma i våra rum och roa Er en gång med oss. Wårt
 påstående är så mycket skåligare, lade en til af dem,
 som Herr ALEXANDER bör innan han så aldeles
 retirerar sig ur världen, först känna densamma.
 Jag tillstår, swarade jag, det hånnes godhet wore
 för stor; men at jag, kanske wore lyckligare och
 blefwo mer stadfastad i mitt beslut, om jag af wärld-

den hade aldeles ingen kunskap. Tunga ursäkter gälla, svarades, utan war så god, kom och följ of. Jag gjorde så, och ifrån den stunden farväl med alla meditationer och all läsning. I min systers rum war mycket sällskap och åtskilliga spelbord. DONNA EVGENIA, som först taltalade mig i min kammare, satte sig brede wid mig, frågade om det wore mitt alswar, at gifwa mig til Kyrfos Staten? En wårja och en Plume Herr ALEXANDER forisor hon, tyckes bättre anstå Er Philionomie, än Munke=drågten. Jag ansåg hånne i det samma, och sant det wackraste jag någonsin sett. Naturen hade hos hånne nedlagt et mästestycke: des röst, des tal och des minsta rörelser togo genaste wågen til hjärtat, och så blef mitt, ifrån det ögonblicket, hånne för altid tilgifsmit. De första passioner äro de häftigaste och ingen estertanka förmår dem styra. Utminstone war min förswunnen och lifsom jag aldrig ägt någon dylik. Jag swarade: det jag wäl trodde, at hon uti alt hade god smak; men at hon här uti bedrog sig. Wi sku strax fresta, sade hon, och oblikerade min syster at föra mig i mina äldre bröders Garde de robe, at taga en af deras klädningar på mig och putsa mig på bästa wiset. Knappt war jag åter inkommen, förr än alla Damerne på en gång ropade och sade, det DONNA EVGENIA hade rätt, och jag borde aldrig gifwa mig til Kyrfos Staten; men det som war mig angelågnast weta, war DONNA EVGENIAS utlåtelse. Hon teg, men hånnes ögon woro ständigt såstade på mig, när hon trodde mig ej märkat; men nedslagos med blygsamhet hwarje gång mina dem mötte. Jag brann af öhäga så tala wid hånne, eller weta des tankar. Anteligen fick jag tilfalle en-
sam

sam at fråga hånne, om hon icke wore öfvertygad, at hon för denna gången bedragit sig, och Munke-Låpan bättre påfåde mig, än denna drågten? Långt därifrån, sade hon; men jag önsfåde at jag aldrig rådt Er härtil, ty nu sedan jag sett Er så dan, som J nu ären och J borde blifwa ståndigt, oroar det mig för mycket at tänka, det ALEXANDER wil gifwa sig til kyrko-Staten. Om jag wist te det förorsakade EVGENIA den minsta fågnad, swarade jag, skulle wist Munke-tankarna så affsed. Mer än J kunnen föreställa Er, sade hon; men hwad gagnar det mig? för stora swårigheter ligga i wågen det at ändra; ty med lärta ord at säga Er: min mor, som är enwåldig och tyranniff emot mig, har kommit öfwerens med Er Far, at gifwa mig med Er älfsta bror, som nu är i Spanien; hwarfen har han tycke för mig, eller jag för honom; men wåra tycken äro icke af wåra föråldrars rådfrågade. Herr EMMANUEL är för ådelsint at ingå sådant gifte, och under förewånning at hålla på min slågt i Spanien, hwarifrån wi nyligen flyttat hit, har Herr EMMANUEL gjort resan dit, at winna tiden åtminstone til upskof af wårt giftermål. Här af kan dömas, hwad hopp jag har at förmoda ändring uti föråldrars upfat, hwilka äro så sjelfrådande som wåra. Om jag trodde, swarade jag, at DONNA EVGENIA hade bättre och ömmare hjerta för mig, än för min bror, skulle wål utwåg finnas, eller hade jag hopp imed min sistw blodsdroppa at winna den förmon af hånnes kärlek, så skulle jag swara för det, at intet skulle betaga mig den lyckan blifwa des man. Jag önsfar det; men finner ogörligheten, swarade hon. Låt det ankoma på mig, swarade jag, allenast DONNA EVGE-

NIA lofvar göra, hwad jag ber hånne til wårt ända måls ärnående. Det gdr jag, sade hon, och är mer säger Er, at ALEXANDER är den förste och ende, som fått mitt hjärta. Alt nog, sade jag: låt mig swara för resten. Jag bar sedan ständigt denna drågten. Min far frågade mig, hållt han märkte en så stor åtskilnad i min förra lefnads-art, hwad jag nu tänkte och om jag ei mer wille gifwa mig i Kyrko-Staten? Jag swarade, at jag wäl icke aldeles fattat något så wist slut; men at jag först något litet wille pröfwa werlden. Imidlertid skyndade DONNA LUCIA, EVGENIAS mer, på giftermålet, och min bror EMMANUEL hade fått ordres af min far, at hemkomma til des fullbordan.

Alla EVGENIAS förestälningar til sin mor, liksom som EMMANUELS skrifteliga til vår far, woro förgåfwes. Swaret blef alltid detsamma, at de icke sielfwe wiste sitt bästa: at de som föråldrar det bäst förstodo, och at dem, som barn, endast anstodo at lyda. Detta kan man döma, satte mig och EVGENIA uti tusende ångest; men det som wårst betydade oss, war et bref min far fått ifrån Rom, at jag skulle oförtöfwat dit och emottaga mitt Abbot-döme: at den helige Fadren redan igenom ryckte kände min lärdom och fallelse, och lofwade draga försorg om min befordran. Min Far befalte mig därföre innom 8 dagar resa, lemnade mig 3000:de Ducater at lesa af i Rom, til des afkomsten af mitt Abbot-döme mig tillföll. Hwad war at göra? efter många rådplågningar imellan mig och DONNA EVGENIA, kommo wi öfwerens, at hon samma dag jag reste, skulle möta mig, med det hon kunde i penningar och Jouveler taga i sin mors

mors hus, och wi sedan bågge taga flykten til Spanien, i det stället man trodde mig taga wägen til Rom. Det skedde så, DONNA EVGENIA mötte mig om morgonen i sin gränd helt ensam, med et skrin under armen, hwaruti låg hånnes Jeweler för 6000:de Ducater. Jag hade en häst åt hånne tillreds, på hwilken hon hastigt hoppade och jag med hånne och bågge mina drängar redo alt hwad wi hunno. Det gick lyckligt och efter utstånden stark fatigue kommo wi til Franska gräntsen. Där wille wi låta wiga oss; men swårigheten war finna någon präst, och at yppa sig, hade aldeles förlorat oss. Mina drängar, som wiste af våra omständigheter, kunde röja oss. De woro därförre snarare mina Herrar, än jag deras. EVGENIA och jag bestöto således at gifwa dem affsked; men då hade de märkt oråd, togo därförre den utwägen, at tinga oss rum för 2 personer uti den allmänna wagnen til staden Toulon, utan at de wiste det, och en morgon då de sutfwo, sedan jag gått i deras kammare och uti deras kläder lämnat hwardera 10 Ducater, satte EVGENIA och jag oss i wagnen och foro fort. På denna resan utgåfwo wi oss för Man och Hustru. Namnen wande oss at göra gagnar, med det löfte å ömse sidor, at så snart wi kunde med säkerhet, skulle icke försunnas at stadsåstat med Kyrko, bandet. Wid ankomsten til Toulon antog jag namn af SIGNOR ALBERONI, hwilken Familia jag kände, såsom mig nära i slägtskap. Wi togo det bästa wårds hus, låt göra oss praktiga kläder och antogo Domestiquer; wår lefnadsart gjorde oss många bekanta. EVGENIA fick många tilbedjare, och jag många betydande ögonkast af Damerne. Denna lefnaden tömde så wår pung

in

inom 3 månader, at EVGENIAS Jouveler måste
 stycketals förnytras; men detta kom oss dock icke til
 estertanta. Vår kärlek å ymse sidor war lika brin-
 nande. Gaa hade giort uti et kloster bekantskap med
 en Abbedissa, hwilken war af ALBERONISKA släg-
 ten, för hwilken jag utgaf mig. Hon war skön,
 ung, och wåra hjärtan blefwo snart öfwerens; jag
 älsfåde därföre lika högt DONNA EVGENIA, som
 ingen ting märkte. Detta warade i några måna-
 der och öfwerlygde mig om görligheten af Zur-
 karnas sed, at hafwa många Hustrur; emedan jag
 älsfåde lika högt DONNA EVGENIA, fast jag då jag
 war hos min Abbedissa, glömdo DONNA EVGENIA
 och hela världen i des samn. Nog märkte jag
 min Abbedissa hade milda ögon för en ung, frisk
 och frodig Munk i klostret; men det anstod icke mig
 wara swart-sjut och förebrå hånne, som så sjelf
 handlade mot DONNA EVGENIA. En afton, då
 jag kom hem, tant jag en ung wacker karl ligga för
 EVGENIAS fötter, hålla och kyssa des ena hand.
 Mitt sinne upaldades, jag drog wårjan, stäck kar-
 len igenom, ämnade EVGENIA detsamma; men
 träffade hånne igenom armen. Hon föll af stolen
 i sin blod med den halfdöda karlen. Förbitrad
 och willsint gick jag utur huset, utan at weta hwart,
 til des mitt öde förde mig til min Abbedissa i klos-
 tret. Jag gick in. Abbedissan bestört at se mig så
 förwirrad och sent, frågade, hwad mig felades?
 Knapt war jag inkommen, förrän kloster-dörrarna
 stängdes, efter det war timman de borde stängas.
 Abbedissan hade ingen anuan råd, än gömma mig
 i sin kammare, och dela med mig sin sång tils por-
 tarna i klostret skulle öppnas. Wäst jag i förwirring
 lagt mig, bultades hästigt på Abbedissans dörr med
 be:

befalning at låta upp, och hotelser at eljest slå sönder dören. Jag är förlorad, skrek Abbedissan. Syster St. AGNES, portwakteriskan, som är min största öwän, har sett Er gå härin och angifwit det för Biskopen. Dören slogs up; jag tog min wärja och tänkte sälja mitt lif dyrt. Jag sårade åtskilliga, men af myckenheten öfwerhopad blef jag slagen och bunden til händer och fötter samt släpad långt bårt uti et underjordiskt hwalf. Där låkades mina rep, och mig blef lemnat litet halm i en wrå uti detta mörka hålet at ligga på. Ne beskriwa min förtwiflan kan jag icke. DONNA EVGENIA låg mig om hjärtat, och jag hade affky för mig sjelf, som så omännskligt straffat hånne just för samma brått, jag med Abbedissan begått.

Efter några timmar öpuades dören, en waktmåstare inkom med en liten lyfta i handen, samt mat och dricka. Detta skedde en gång hwarje dag i 3 weckors tid. Jag frågade honom, om man icke wille göra slut på min jämmer? Jo, gif Er tålamod, swarade han. Er stund kemmer snart nog, och i dessa dagar lären i så eder dödsdom. Hur ru går med Abbedissan? frågade jag. Hon sitter inne, swarade hon; men läwer hemligen afföras at exequeras, på det hånnes ansenliga slägt ei måtte blifwa exponerad. Detta war alt det swar jag fick. Alla de bedröfweliga och förtwiflade tankar jag i denna kulan hade, woro för widlyftigt at beskriwa.

Alla stannade därwid, at det war et råtemåigt straff af den Högsta på wig, som icke allenast försört EVGENIA ifrån dygdewägen, utan ock Abbe-

Abbedissan, och sänkt dem bägge tillika med mig och den ofända karlen, jag stact uti olyckan.

Jag såg et djup af öfwerträdelser för mig och fant mig förtjäna alla de hårdheter och dödar, som kunde upstånka. I det samma öppnades hwalfsdören på en owanlig tima, 2:ne Capucinermunkar inträdde med hwar sin lykta i handen och dörren igenlåstes. Den äldre af dem sade, det de woro af domstolen sände at bigta mig; emedan min dödsdom woro fallen, och jag i morgon skulle dö; men at han tillika blifwit af en främmande Fru eller min hustru EUGENIA öfwertald, at säuvera mig. Bad mig därföre strax klåda den yngre brodrens kläder på mig, då den samma skulle taga mina. Han hade bref til mig ifrån EUGENIA. Aft! lefwer hon, ropade jag. Jo, swarade han och utan fara, samt måst lått af sin Blessure i armen. Lifwen för hännens bror är alt hopp om bättring. Hvilken bror: frågade jag? den i stuckit sade han; men tiden skyndar och när wi komma ur faran, skal jag alt säga Er. Klåd om Er, Herre! eljest kan icke hjälpas. War det hennes bror jag stuckit? ropade jag. Ja, sade han widare; men skynnda Er fort! EUGENIA har alt uti brefsuett skrifwit. Den unge munken klådde af sig och då kände jag igen EUGENIAS piga. Jag wille icke sätta hånne i fara, utan heldre dö; men både hon och munken försätrade mig så tydeligen, at pigan lupo ingen fara, då hon igenkändes, icke eller munken sielf, som med mig wille rymma, at jag lät beweka mig, och gjorde som de åstundade. Sedan detta war förrättadt, klappade den äldre munken på dörren, hvilken uplåstes och sade han waktmästaren, at han sunno mig

mig tåmmeligen beredder ; men morgonen därpå skulle han återkomma. Den förklädde pigan låg i mitt ställe och jag med munken gingo lyckeligen ur Klo-
stret, genom stadsportarna och så vidare. Jag frå-
gade om han trodde jag skulle gå längre ifrån EU-
GENIA. Han gaf mig hennes bref och bad mig läsa.

Fly min F. ALEXANDER! skref hon, med denna PATER ANGELO, som af medlidande och efter mina böner frälst Er: wånta mig på det ut-
satta stället wid Marseille och höstranden, dit jag i munkedrägt, så snart görligt är, skal komma es-
ter. Jag är lycklig, som kunnat frälsa Ert lif; låt ej Abbedissans öde oroa er. Munken hennes äls-
skare har befriat hånne och rymt tillsammans åt Holland, utan at hon vidare efterfrågas. Min bror, som i trodden, min Amant och af glädje föll mig om knäna, och omfamnade mig, då wi så oförmödeligen råfades, är utom fara; så snart han blir bättre och CLARA, som nu sitter i Ert ställe fri, skal Er trogna EVGENIA träffa Er.

Uf hwad jag är EVGENIA owårdig, sade jag, och huru kan jag längre lemna hånne i des brors händer? PATER ANGELO sade mig, at jag borde följa en så kär och förnuftig hustrus råd, och icke igennem enwiskhet åter störta både hånne och mig i olyckan. DONNA EVGENIA har lämnat mig tillräckeliga penningar, sade han, til denna kårta res-
san, och wid en wis bondeby utan för Marseille hafwe wi stämt möte. Wi gingo således fort, natt och dag och wåntade i 3 weckor EVGENIA på den bestämde orten. PATER ANGELO hade all möda at hålla mig från at wända om til EV-
GENIA.

GENIA. Andteligen kom hon i sin munkedragt, i föl-
 je med sin trogna piga CLARA, i samma slags dragt.
 Min glädje at återse DONNA EVGENIA kan jag
 icke beskriwa. Hon kastade sig uti min famn, och
 jag åter för hennes fötter och bad hånne om för-
 låtelse. Det har mitt hjärta längesedan gjort,
 sade hon. Min bror är låft och har jag för at slip-
 pa honom, emedan han älskade mig, måst hemtigen
 i denna dragten rymma ifrån honom. Jag lämnar
 de honom et bref med ursäkt; men at jag ej kun-
 de öfvergifwa min man ALEXANDER. Nu kommer
 det an på Er, at stadfästa det wi lofwat. PATER
 ANGELO kan wisa oss och wår trogna CLARA bli
 witne. PATER ANGELO förestådde oss påföljden
 af wår förra lefnad, hwilket ådragit oss GUDS
 straff och efter et kårt och upblygigt tal, förvåta-
 de hin wigslen uti skogen under bar himmel.
 Detta ögnablick war et af de sällaste jag i min lef-
 nad smakat. Mitt hjärta och mitt samwete blef
 wo på en gång til frids ståndte, och min kärlek til
 DONNA EVGENIA, som war mitt högsta öfse, blef
 då tillika min käraste skyldighet. Widare berätt-
 tade då min hustru mig, at hennes bror, hwilken
 några år warit i Spansk tjenst, skulle då åter re-
 sa til Turin, och på wårds huset, där wi bodde i
 Toulon kändt igen henne; at han straxt sprungit
 up til hånne: at jag i det samma infommit, och
 då af Jalousie stucket både honom och hånne: at
 hon sedan swimningen war öfvergången, ropat folk,
 som förbant både sig och honom: at hon då berätt-
 tat sin bror hela sammanhanget af wår lefnad: at
 hon dagen efter fick weta min händelse i klostret,
 som mer oroade hånne, än hånnes blessure, hwil-
 ken då blef wårre, och så elak, at PATER AN-
 GELO

GELO blef efterfänd at bigta hånne, hwilken hon igenom sina tårar bewekte, at på sätt som ftedt, igenom CLARAS behjelpande, befria mig: at så snart hon wiste mig wara ur faran blef hon dageligen båt-tre och innom 8 dagar låft: at hånnes bror då wille öfwertala hånne sölja åter hem med sig, hwartil hon trodt sig af honom blifwa twungen, där icke hon tagit den utwäg, at rymma ifrån honom. Nu är jag här min k. ALEXANDER! fortfor hon, och på alt sätt nögd med mitt öde, efter jag Er åter råfat: det må nu hända mig, hwad som hända kan, allenast wi icke mer bli åtskilda. Herr Öfwersten kan tänka, sade PATER ANGELO, hwad detta rörde mig, och om någon i världen war så lycklig i sit gifte, som jag. Wi rådslögo, EVGENIA, Munken och CLARA, hwad nu ytterligare för oss wore at göra. Efter många rådfågningar blef beslutit, at PATER ANGELO skulle gå fram til Marseille och där köpa oss anständiga kläder efter vårt kön för godt borgare-folk: at de öfriae Jouvelerne, som kunde stiga til 700 Ducater, skulle förwändas til penningar, och därföre upsättas en frambod, med hwilken wi sedan i vår stillhet skulle försörja oss. PATER ANGELO gick til staden dagen efter tillika med CLARA. I medlertid uppehölle wi oss, EVGENIA och jag, uti skogen wid hafsstranden. Andra dagen mot aftenen återkom PATER ANGELO och CLARA, hwardera med sitt bylte kläder at oss. Wi lade oss at hwila wid stranden efter wanligheten öfwer natten, i tankar, at om morgonen därpå kläda om oss och begifwa oss til staden, at upsätta vår frambod; men knapt wore wi insomnade, förrän wi hörde skrik, sågo en hop faseliga Surkar med gewår, yxor och wårjor stiga ur en båt, springa fram

fram til oss, binda oss alla 4, släpa oss med sig i bå-
ten, ro ur åt sjön til et skepp, fasta oss neder i båls-
skeppet, slå luckan före, hissa segel och gå til hafv.
Detta skedde alt så hastigt, at wi trodde wi dröm-
de, där wi beklageligen af vårt usla tillstånd icke
för väl kändt, at wi woro wakne. Vår bestörtning
kan icke beskifwas, och utom PATER ANGELOS
Ebristeliga föreställningar hade vårt öde än warit
swårare. De öpnade hwar dag luckan och kas-
tadetil oss grof skepsmat. DONNA EVGENIAS helsa
började lida; men des stillhet i sinnet och kärlek för
mig war lika beständig. Hon tröstade mig, säjan-
de: at detta ock hade en öfvergång. Wi hörde
på skepsfolkets tal, at wi fallit i Saleiska sid röfswa-
res händer, hwilka oftast ströfwa på Marsellian-
ska kusten. Detta eländet warade i 3 weckor, då
en fasetlig storm upväcktes, at wi hwarje ögonblick
ej wiste annat, än skeppet af wägen skulle kräflas.
Vår lucka öpnades då, och wi finge befallning at
komma up och hjelpa til at arbeta. Jag tog et starkt
tåg och bant om EVGENIAS lif, samt fäste det ock wid
mitt. Stormen warade i 2 dygn och dref oss åt
Africaniska kusten. Andreligen stötte skeppet mot ett
klippa, och kräflades. Jag fäste mig wid den störs-
ta delen, bad CLARA och PATER ANGELO göra
så med. EVGENIA hölt jag med den ena armen om
lifmet och med den andra i skepswraket: hwarje
wäg följde öfwer oss, men lyckan war; at wädret
låg til landet. Detta eländet warade et halft dygn.
Den trogna stackars CLARA blef utnattad, och då
hon kände krafterna astaga, gjorde hon en kært bön
til Skaparen, tog af oss et ömt affid och wid förs-
ta därpå följande wäg, sågo wi hånne släppa
skepswraket och sjunka til botten. En så bedröfwel-
lig

)

(

lig syn kåstade of suckar och tårar, och war of en uttryckelig målning af hwad of förestod. EVGENIA hade fått samma öde, där icke tåget, som war om mitt lif bundit, hade hållit hånne qwar; ty of ta måste hon af mattighet släppa. Andteligen kom en wåg, som förde wraket, wi lägo på, til stranden: wi släpade of up til landet: föllo på våra knån och PATER ANGELO gjorde den beweckligaste och andåktigaste bön jag nånsin tror hafwa skedt. Det såg ut, som våra tårar och suckar trängt sig til Himmelen; ty i det samma öfres wådrer, och den delen af skepps skräfvet, hwaruti matwarorna lägo, kåstades af en håstig wåg långt up på stranden. Wi bårgade så mycket matwaror wi förmodde och lyckligt at en gryta, war i samma rum. PATER ANGELO och jag slogo så länge stenar tillsammans, at wi fingo eld. Wi brötstjärade bränder af det updresna wraket, gjorde därmed eld, at torka och wärma of wid. På det stället wi landstego, war et högt bårge, jag krattsade mig dit up, medan ANGELO och EVGENIA släpade hwad de förmådde af matwaror ur skepps-wraket, längre up åt landet. Efter nóg arberie hänt jag til spetsen på bårget, fant då, at wi woro på en S, ungefärligen 2 mil i Circumference, östverwårt med fog, helt kringfluten och omringad af stora klippor. Wid den ena sidan af detta bårget såg jag liksom en Canal löpa in ifrån Hafwet. Jag fölgde den et stycke wåg och fant den härligaste källa, där omkring låg en hop med tunn-band och sönderlagna fat, hwilket gaf mig hopp, at sjöfarande här hämtade friskt watten; men om sådane woro Christne eller Hedningar, war osäkert. Jag wände så om til EVGENIA och ANGELO. Wi beslöto släpa

wår gryta och wåra mat-waror dit och wid källan bygga of en hydda: sunno ock strax bredewid i sjelfwa bårget liksom en gråtta, den wi upfyldte med måsa til fångar: byggde midt uti en slags spis och af wraketts bråder fästade ihop en dörr för gråttran, at bewara of för willdjur, som kunde finnas på Sn. Efter några weckors arbete af ANGELO och mig, hunno wi at göra wår kula någorlunda för of beqwåmlig. Den k. EVGENIA tokade för of med sparsamhet; ty om wår provision blifwit all, så måste wi ju swulit til döds. Lyckligt, at den war ansenlig för of 3; men så kunde den icke wara öfwer 2 år; emedan icke alt kunde hålla sig, och otvifheten om tillfälle at komma härifrån, gjorde icke wår minsta oro. I medlertid togo wi dagen, som den war, efter den icke stod at ändra. PATER ANGELO gjorde både bön och som ofkast predikade för of. Hvad som måst oroad of, war, at wi en gång i skogen blefwo warse en tiger, så at wi sedan höllo of mer inne i wår hydda, och då ANGELO och jag gingo ut, stängde wi dören wål til om EVGENIA, där war ock et slags wilda får, men swårigheten war at fånga dem.

ANGELO och jag gjorde af wraketts tåg, snaror, och satte i trån. Det lyckades of, och fångades några på det wiset, hwilke woro sköna til smaken och bland wåra läckerheter. Sedan wi nu på detta wiset lefwat öfwer et år, utan at se något fartyg i sjön, började alt hopp om beskjelse at förwinna. Wi underkastade of därför wår Skapares behag, och sökte i wår stillhet afbida wår lefnads slut.

Zanfan;

Tänkan, at wi icke alla 3 på en gång kunde dö, war det, som måst oroadt oss, och lätten för den sista blef wißt den swåraste. Imedlertid astog wår hellsa, hålft ANGELOS, som alfwersamt sjuknade. Han beredde sig til döden, upmuntrade oss med tålmod och fasthet afbida wår stund. Wår sorg war obefriswelig. Denk. EUGENIA wårdade honom nart och dag, och nåst GUDs hjelp, tror jag, at hon måst bidrog til des bättring; så at han innom några weckor återfick sin hellsa, fast matt och swag. Men EUGENIA sjuknade då in, doel utan at bli sängliggandes. Hon fick en tårande feber, som dageligen borttog des krafter, så at hon efter några weckor måste til sängs. En swag natur, som hånnes, kunde ej längre uthårda en så swår lefnads art, som denne. En hård skepsmar, måste til säng uti en ohyggelig bärghskula, intet mera linne, utan endast wåra munke-kåpor, och nästan alt hopp betagit, at någonsin blifwa härifrån befriade, woro alt omständigheter, som icke annat kunde, än tynga sinnet och utmångla kroppen. Min sorg och ångest wid hånnes sjukdom kan jag icke beskriwa. Hon uptog sina plågor med alt tålmod, och dölgde dem det måsta hon kunde för mig. Hon tröstade mig och PATER ANGELO, hwilken sörgde nästan lika med mig. En dag, då jag war ute, blef jag et skerp uti sjön warsse, hwilket satte sin kosa til wår ö. Jag sprang up på bärghspetsen, wistade och skrek det måsta jag förmådde; men stormen ökades, dref isfrån land och förde skeppet ut åt sjön innom en half timma ur min åsyn. Jag sprang neder til wår kula och berättade hwad mig händt. EUGENIA sade med en matt röst, at det sågnade hånne för min och PA-

TER ANGELOS skul; emedan det wore hopp för
 of, at en gång, om Himlen så behagade, igenom
 et dylikt tilfalle åter komma ibland människor:
 hwad hånne anaick, kände hon det hon icke hade
 långt lif öfrigt. Jag kastade mig uti hånnes famn,
 med suckar och tårar, bad hånne förskona mig
 för sådana spådomar. Det är ingen spås-
 dom, min k. ALEXANDER, sade hon, utan det
 blir en sanning innan långt. Jag underkastar mig
 Försynens behag; tro det, at jag aldrig i mitt
 wälsånd haft nögdare hjärta och gladare stunder,
 än sedan wi kommo tillsammans, oansedt alla de
 swårigheter of händt, hwilka dock ingen ting rördt
 mig emot den glödfen, at wara med min k. ALEX-
 ANDER, som är mitt allt och mitt enda nöje i werl-
 den. Nu när jag känner ewigheten nalkas, så
 har jag en bön at bedja af Er: det är, at igenom Er
 sorg och Er ångstan, icke göra mig wägen dit för
 swår. Utan Er, min ALEXANDER! så kastade mig
 döden intet; men åtankan at skiljas wid Er, gör mig
 håpen. Om i älsken mig, som jag wist wet, så
 hjälper mina förstörda sinnen til rätta i det må-
 let; at jag någorlunda kan dö wärdig min Glas-
 pare. PATER ANGELOS wännskap wäntar jag det
 samma af. Hans förböner tillika med edra til den
 Högsta, kunna verka mig tröst ifrån högden, och
 frimodighet til denna hårda skilsmäsan. Jag
 smälte i tårar och kunde icke swara. PATER AN-
 GELO, som war sjelfwa Gudsfruktan och hade
 stora gåsivor til tröst, började då tala med den
 upbyggelse, at både EVGENIA och jag i wår sorg
 och ångest fingo stillare sinnen. I medlertid tiltog
 sjukdomen, och under 14 dagar som den warade, lems-
 nade wi hånne aldrig et ögonblick utan tröst, och
 den

)

(

den påafkuning wi funde åstadkomma. PATER ANGELOS ständiga föreställningar om döden och det tillkommande lifwet, gjorde oss så wane wid den förra, at wi bleswo lifsom hemma med den samma och med åtrå och begär suckade efter det senare. Andteligen kom det sista och fäseliga ögonblicket för mitt hjärta. EVGENIA stråkte mig sin hand. Nu blir det allt med mitt lif, sade hon, men icke med min kärlek för Er: sörg Christeligen och förkärta icke edra dagar, så råkas wi i en säll ewighet, där ingen stilsmåga kan oss hånda: tack PATER ANGELO för Er wänskap och owärderliga hjälp i detta sista: öfwergif icke min ALEXANDER, han behöfwer er hjälp. Hon framade mig i handen, och såg mig mildt an, och med swårwande mål sade: farwål min ALEXANDER! Hon förmådde ej sluta mitt namn, utan i det samma blundade hon och somnade som uti en sömn, från hwilken hon aldrig waknade.

Härwid föll PATER ANGELO i suckar och tårar en lång stund; rörde oss mig til det samma. Andteligen efter en sjerdedel, bad han mig om ursåke för en swaghet, som 40 års tid och all estertanka och Christendom hos honom icke kunnat öfwerwinna, utan hwar gång han härpå tänkte eller talade, kände han såret blöda lika friskt som första dagen, och föliakteligen intet hopp öfritigt, at det kunde läkas, så länge han lefde.

Efter en stund fullföljde den nu warande PATER ANGELO, at den förre PATER ANGELO, rytt honom dånad ifrån EVGENIAS lek på ön, och haft största swårigheter komma honom til lif. Då

jag åter fick sansning, kan jag ej beskriwa, sade han, mitt elände. Ingen Religion hjälpte, min förtwiflan gick så långt, at jag skylde Allmagten, och sjelfwa den barmhårtiga Skaparen för tyranie, som beröfwat mig EUGENIA. PATER ANGELO lät med sakmodighet detta raseriet hafwa sin öfvergång. Jag skal wäl då, sade han, göra EUGENIA sista tjensten, efter ALEXANEER så glömmet sin skyldighet, gick således til liket, började lyfta det up och likasom wilja båret ur kulan. Härwid sprang jag häftigt up af jorden där jag låg, ryckte honom ur armarna den döda kroppen, fastade mig med det samma åter til jorden. PATER ANGELO började då med händerna och brådstumpar af wårt öfwerblefne skepsworat gräfwä i jorden på den ena sidan af wår kula. Jag frågade, om han där ämnade EUGENIAS graf. Ja, swarade han, ästwen at gräfwä min egen bredewid sedan tilreds, och om jag förmår, skal jag ock gräfwä en dylig åt Er; så at wi alla 3 i denna kulan tillsammans få hwila wåra ben in til sista dagen: Jag gick däröfwe at hjälpa honom; men knapt började jag arbeta, förwån jag utbad mig som en wälgärninga, at ensam detta arbetet få fullfölja och likasom misunnade honom röra den jord, hwaruti min EUGENIA skulle multna.

Jag grof hela den dagen och följande natten en djup graf af half-annon samns djuplek och 4 alnars länad; PATER ANGELO kokade och gaf mig mat. När jag ej mer orkade gräfwä, lade jag mig brede wid min döda EUGENIA. Jag omsammade hånne, talte wid hånne, som hon varit lefwandes och förebrädde hånne, at hon skildts wid mig, med flere

flere dårffaper et förwirradt och af sorgen förtriv-
 ladt hjärta kan åstadkomma. PATER ANGELO gret
 och sade: mig hafwa skål at förja, lika så han, och
 at det wore et drygt forß Skoparen och pålagt.
 Wi woro större fyndare, än hon, sade han, och
 Allwissheten har sunnit hånne mogen och sig mer
 wårdig än och, hwilka än mer behöfwa luttras: i
 sjelfwa detta ögnablick, då hans ris borde och tuf-
 ta och komma til estertanka, äre wi nog hårdnac-
 kade, at knorra mot Hans beslut. Så äre wi män-
 niskor fatte, at hwarcken wålgjärningar eller straff
 förmå ibland råtta och; och hward barmhärtighet
 måste icke finnas hos den Stora Allmagten, som
 har så mycken misfundsambhet emot et så olydigt
 och genstråfwogt kreatur, hwilket Hans rättwisa
 borde platt förgöra! Min f. ALEXANDER, fortfor
 han: låt och ej widare reta wår Skopares långmo-
 dighet, utan som lydige barn kyssa handen, den och
 straffat til wår nytta, och tillika efter döden, be-
 wisa wår f. EVGENIA den wänfkap wi burit hån-
 ne i lifwet; och därmed tog han i liket och wille bår-
 rat til den nyß gjerde gropen. Wånta, sade jag; ty
 jag wil sjelf bårat. Gerna swarade han; men låt
 icke längre den döda kroppen wånta den sista tjen-
 sten wi kunne göra, at efter Allmagtens beslut få
 bli til jord igen, hwarifrån hon är tagen. Jag
 lade då måssa och mer af hånnes och min sång, wi
 öfwer et år i kulan brukat, nederst i gropen, och
 håddade där en sång det bästa jag kunde, lade mig
 sedan sjelf dårstådes at pröfwa lågan. PATER AN-
 GELO bar liket til mig i gropen, det jag warsamt
 emottog och nedlade. Sedan tog jag af mig min
 Munke-kåpa, och hade ej mer på kroppen öfrigt
 än en flarswog skjorta. Munke-kåpan lade jag, se-

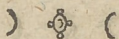
dan til slut jag kyßt EVGENIA, öfwer des anfigte och kropp, och i detsamma dånade jag, och föll öfwer hånne i gropen. Det öfriga wet jag icke af mer, än efter PATER ANGELOS utsago; ty sedan jag war dånad, hade han största swärighet, at slåpa mig ur den djupa grafwen, och lägga mig på sin fång af måfa och was, hwarest jag legat länge, innan han förmärkte något lif hos mig; men så snart han det kunde finna, låmnade han mig; öfwerhöljde den döda kroppen med mer måfa, kastade sedan jord öfwer och fylde gropen. Immedertid kom jag mig före, slåpade mig kryppande til grafwen och med mina utmattade händer sökte at gräfwa mig närmare neder i gropen til min döda EVGENIA. PATER ANGELO begynte nu påminna mig EVGENIAS sista bön, at spara och icke förtärliga mitt lif, där jag eljest mer i ewigheten wille träfsa hånne. Om hon nu kunde tala, sade han, förbrådde hon Er wiserligen den ringa altsamhet, Herr ALEXANDER har för des begåran. Hon, som i listiden af Edra blotta ögnestast gjorde sin lag, skal nu, då hon, som knapt är blifwen kall, så hastigt finna sin sista bön hårtglömd? Detta tal kom mig ur drömlan. Jag bad EVGENIA om förlåtelse, lika som hon hört mig: igenlade de hålen på des grat jag upprifwit: steg up och föll ANGELO i famnen, hwilken gråtande framade mig til sig. Låt oss söra, min k. ALEXANDER, sade han, men så, at wi icke förtörne war Skapare, och icke eller bedröfwne EVGENIA, om hon lefde och såg Er tilstånd. Tro det, at döden icke war hånne så swår, som om hon skulle se Eder sådan I nu ären, öfwergifwen af all Gudsfruktan och på brådden til förtwiflan. Betraktom Försynens nådiga styrelse, som först tagit

git hånne. Tänk efter om wi först dödt, uti hwad uselhet hon då icke råkat. Dö skulle wi alla tre, war det då icke lyckligt, at hon dog först? hwarom wi bäst, som hånne nu öfwerlefwe, kunna öfwerlygga. Om hon nu på jordiskt wis kunde tänka, hade hon skäl förebrå Er den lilla kärlek 3 båten för hånne, som önskat hånne öfwerlefwe Er; ty en skilsmässa en gång war oungängelig.

Betänk huru litet denna timmeliga tiden är emot ewigheten, och låt oss så använda de öfriga fårtia stunder, oss, kanske, återstå, at wi hafwe hopp en gång träffa EVGENIA. Dese med flera outfäjeliga Christeliga och til mitt tillstånd lämpeliga förestälningar, stillade mina förwirrade sinnen, at religion och ertertanken sifc anderum hos mig, hwilka sedan verkade en Christelig och förnuftig sorg. Det första jag gjorde, sedan jag litet kom mig före, war, at bädda min säng med måssa, just öfwer EVGENIAS graf, hwarifrån jag gick det minsta jag kunde PATER ANGELO ref sin Munkes kåpa i 2 delar, och gaf mig hälften at betäcka mig med. Wi lefde på detta sättet i 3 månader och något öfwer i sorg och ständiga böner, at Gud wille förlofa oss ur detta eländet. Wåra mat-waror började tryta, största delen war förskämt, en del förtårt och wi sågo wårt öde för oss at dö af hunger. En natt då wi lågo wid vår lilla eld, och gjorde våra böner, hörde wi buller utan för war kula och människo-röster. Wi blefwo både glade och häpne. PATER ANGELO tittade igenom et litet hål wi hade på vår lucka och såg människor kläddes som Europeiska Båtsmän, hwilka kallades med tunnör och fat til källan. Han lyddes widare
och

och hörde dem tala Engelska. Jag låg stilla, det rörde mig icke, utan tänkte endast på den lyckliga stunden, at få dö på EVGENIAS graf. PATER ANGELO gick ut: skepsfolket, då de blefvo honom warse half-naken med sit långa skägg, trodde honom antingen wara et träll eller någon af de wilda på Ön. De lade an sina böfkor mot honom. Han föll på knä, taltalade dem på Fransyska, at han wore människa och Christen. De gingo til honom, sade wänligen, at de wore Angelsmän, som kommo ifrån Ost-Indien, hade blifwit wäder-drifne, och wille här söka friskt watten, samt sedan fortsätta sin resa til England. Förbarma Eder då, sade PATER ANGELO, öfwer 2:ne olyckeliga Christna, som lefwat här snart i 2 år. De fölgde honom i kulan, jag såg dem rysa då de blefvo mig warse liggandes half-naken och så godt som half-dödd på min EVGENIAS graf. De bädo mig följa sig til skepps. Jag tackade dem; men bad dem unna mig den förmån få dö på detta stället. Gärwäl PATER ANGELO, sade jag, tack för hwarje stund. Gñnesslut mig uti Edra böner; men jag blir här qwar. Fångt brutade PATER ANGELO all sin wältalighet at bringa mig från mitt upsät; jag blef eufständigt wid mitt. Under det wi disputerade, kom Skepps-Capitainen in i kulan, han åhörde en stund PATER ANGELOS beweklige skäl och min enwished. Den karlen är galen, sade han; wiljen I följa med, sade han helt kårt? Nej, swarade jag ur samma ton. I skolen wara så god, swarade han, och därpå befalte han sina båtsmän bära mig i Chalouppen. Jag stretade med mina få krafter emot så mycket jag kunde; men då jag blef öfwermannad, bunden och ur kulan utburen, ropade jag: EVGENIA, EVGENIA uti ett,

ett, til dess jag bärtswimmade och kom mig icke förr
 wid, än då jag på fartyget fant mig uti en säng
 och PATER ANGELO brede wid mig, hwilken be-
 rättade mig, at sedan jag war bärtförd, hade han
 fått skeppsfolkets hjelp och igenmurat kulan, uti
 hwilken EVGENIA låg begrafwen, öfwerhöligt in-
 gången med torf, så at ingen hwarcken kunde mår-
 ka, mindre gå mer in i den samma, utan hon lig-
 ger nu och hwilar i ro, fortfor han och wäntar den
 sista dagen, at åter träffa sin kära ALEXANDER.
 Jag war utmattad och sjuk både til kropp och sin-
 ne. Den Angelska Capitainen war en barmhertig
 man. Den omdårdnad med Medicamenter, god
 skötsel och mat, som jag fick, hielpte mig til kras-
 ter inom 8 dagar. Capitainen gaf PATER AN-
 GELO och mig lintyg och kläder, frågade hwart wi
 ärnade of? Til Frankrike, swarade PATER ANGELO,
 om Er resa ligger dit åt. Uti staden Brest sade
 Capitainen, kan jag sätta Er til lands. Kårt sagt,
 efter några weckor kommo wi dit. PATER ANGE-
 LO mente jag wille taga wägen til Italien; men jag
 bad få följa honom til det första Capuciner-Klo-
 ster, där antaga min första kallelse och blifwa Munk,
 och upoffra min öfriga lifstid wid altaren. Wi to-
 go affled af wår Capitaine, gingo in i första Ca-
 puciner-Klostret i Brest, där PATER ANGELO gaf
 sig tillkänna, och återfick sin råtta Munke-drägt.
 Under det året jag i Klostret blef, innan jag antog
 Orden, underlät den kära PATER ANGELO icke, at
 med slit och iswer pröfwa min kallelse. Wid slutet af
 året sjuknade han och dog. Som han lefwat så
 som en martyr, så dog han som et Helgon. Han
 hade bewist mig för stora wälgärningar och lärde
 mig för mycket i min Christendom, at jag icke
 måta

mätte förja honom som far; upptog därför hans namn honom til åminnelse, och då jag kårt därefter antog orden, blef jag efter honom kallad PATER ANGELO. Mitt alfvarsamma lesverne och mina Studier gafwo mig snart anseende i Orden. Jag utfändes under fastlagen at predika, och blef de förnåmstas i staden Bigtfader. En gång då jag predikade, hörde jag buller i kyrkan, såg mycken rörelse, och märkte, at en Dame, som war mycket wål klädd, sjuknat och bars ut. Jag fullföljde min predikan. Efter slutet kom en och bad mig komma til det sjuka fruentimret, som åstundade tala wid mig. Jag gick dit efter min skyldighet: Hon låg på en säng, winkade med handen, at alla skulle gå ut, som ock skedd, emedan jag trodde hånne wilsa bigta sig; men knapt woro de ute, förr än hon söll mig om halsen; och frågade, om jag icke kände igen den olyckeliga Abbedissan THERÈSE i Toulouse? Jag kan ej beskrifwa min bestörtning. Hon war lika wacker, som förr och präktigt klädd. Jo, det är jag min kära ALEXANEER, sade hon, som pröfwat många olyckor, sedan wi skildes så faseligen i Klåstret. Jag gick i dag i kyrkan; men knapt börjaden i tala, förr än jag igenkände en röst, som war mitt hjärta så kär. At finna Er på en predikstol med Munsledragt, förundrade och bestörte mig, så at jag gaf til et ansfri, at folket, som trodde jag sjuknat, hullo mig i min wagn och sedan hit i mitt quarter. Jag har nu sändt efter Er, för at höra Edra öden och säja er mina. Jag berättade då hånne hwad mig händt, och hon sade, at mina olyckor wål warit store; men at hånnes icke warit mindre.

Gedan Herr ALEXANDER war bårtförd, sattes sträng wakt om mina rum. Biskopen kom dit och gjorde mig hård a förwitelser, lät emot astorren föra mig i det allmänna fängelset; två dagar efter förkunnades mig dödsdomen. Min Bistafader PERE FRANCOIS, kom in til mig: jag hade nog märkt i mitt wälstånd des kärlek för mig, men aldrig torde han den yppa förr ånda. Det är Er bekant, Madame THERESE, sade han, i hwad årende jag är hitkommen, nämligen, at bereda Er til döden; men om j willen swara til mitt kärlek, skal jag fria ert lif, rymma med Er ur landet och sätta Er i säkerhet. Jag är råntmästare i mitt klåster, har således 4000 Pistoler om hånder, utom klåstrets skrud af jouveler; alt står til er tjenst, wålg nu sielf antingen dö i morgon, eller och rymma med mig. Lifwet är kårt och ehuru jag hade affky för denna munken, så antog jag hans tilbud. Jag frågade honom efter Ert öde; men därpå wille han icke swara annat, än det bleswe et wilkor, at jag Er aldeles skulle glömma. Dagen efter practicerade han mig efter löfwen ur fängelset, hade utan för klåstret et par sadlade hästar, och wi redo hela natten til hans slågtingar, 20 mil ifrån Toulon; därifrån köptes kläder ganska prågigtiga åt honom och mig. Min munk war kår och häftig. Jag kunde ej neka honom en belöning, för hwilken han wågat sit, för at fria mitt lif; lesde därför som man och hustru. Han lät sälja en del af jouvelerna och gjorde sig penningar. Som han trodde sig icke långre säker på denna orten, fortsatte wi resan hit til Brest, i tankar, at därifrån med första fartyg gå öfwer antingen til England eller Holland. Wi hade en wägwisare med oss, och
knapt

knäpt hade wi rest 9 mil om natten, sbrän wi uti en skog blefwo af stråtröfware antastad, mi- quelets kallade, af hwilka på denna wägen är myc- kenhet, och wi icke wiste det ringaste af. Wår wäg- wisare blef straxt stuten, lika lött fick PERE FRAN- COIS; och jag wäntade hwart ögonblick samma öde.

Deße Barbarer, rödde at någon skönhet behos mig sägo, sparde mitt lif. De aflådde PE- RE FRANÇOIS och Postilionen, togo af dem och mig alla de penningar och jouveler wi hade, bundo mig håndren och förde mig med sig långt in uti skogen. Andteligen kommo wi til en underjordisk kula, den Naturen så skapat ingången af, at den som den icke wiste, ogörligen kunde finna. Mi- na 4 röfware förde mig dit in, så snart de kom- mo dit, räknades de penningar och Jouveler de fått. Jouvelerne lades uti et skrin för sig, hwil- ket förut måst med sådant, til ansenligt wärde war upshldt, och penningarne uti et annat. Deße skrin stoppades in i jorden igen och lades en liten sten öfwer. Alla denna holans wäggar, woro med poignarder, wårjor och gewår beklådde, i stället för Tapeter. De lozade mina hånder och tilbuds do mig mat; men jag önskade håldre at sluta et lif, än det bibehålla, hwilket på en tid bårt at warit mig så beswärligt. Jag brast i gråt och öns- skade mig i mitt fångelse tillbaka, så wiste jag det blefwo snart slutit. Deße bestar långt ifrån at bewefas af mina tårar, wille med wåld twinga mig fullgöra deras öfshhet. Jag slog, ref och bet ifrån mig alt det jag kunde, tils de ledsnade och sade, at jag wore en liten djestwul, och at med mig wore icke annat at göra, än taga lifwet af mig,

mig, ty eljest kunde jag röja dem. De stego up at
 verkställat och togo poignarder; men en af dem
 sade, lät hånne lefwa ännu et dygn at besinna sig,
 hon torde wäl ändra sig och jag påtager mig at
 wakta hånne. Men hwem skal wakta hånne när
 wi gå ut på wärf? Jo, jag skal så binda hånne,
 swarade han, at jag wil därföre vara ansvarig.
 Lät så vara då, swarade de; men det såse wi dig,
 sade de til mig, at därest du i morgon afton icke
 fullgör hwad du nu nekar, kan du vara säker på
 en pinsam död. Därpå bundo de mig åter händer
 och fötter tillsammans, och kastade mig på et gam-
 malt bälster i ändan af kulan. De söpo en stund
 på natten och gingo sedan sina färde alla 4. I
 detta tilstånd tilbragte jag hela öfriga natten och
 dagen til sent på aftonen, då den samma ensam
 hemkom, som qwällen förut had för mitt lif. Han
 war blodig och särad litet i ena handen. Det är
 din lycka, sade han, at jag icke blifwit ihjålslagen i
 natt, som mina 3 kamerater; ty då hade du wist
 skultit ihjäl, men jag slapp med detta lilla märket.
 Han löste mina band, böd mig win och mat, och
 som jag då på 2 dygn snart icke åtit, dref Naturen
 mig at antaga des tilbud. Jag ansåg denna rök-
 waren med mindre affky, än des Kamerater, ef-
 ter han friat mig lifwet; fast jag likafullt därföre
 både fruktade och hatade honom; hoppades at hans
 sällskaps olycka, skulle komma honom til eftersin-
 nande och medömkän med mig; men långt därifrån,
 han war så inbiten af det onda, at sedan han åtit
 och supit sig wäl full, började han med samma
 grofheter, som qwällen förut, och det med det ef-
 tertryck, at jag til slut säferligen blifwit öfwerwun-
 nen, där jag icke efter några böner och tårar bragt

honom

honom at dröja än en dag, at härtil bringa migself. Det blir då sista upskofwet sade han, och därmed började han åter suwa, til des han blef helt druckten. Sedan ämnade han åter binda mig; men sömnen betog honom, så at han nöjde sig, med en järnkedja, sådan, hwar med fångar sjäättras, fäste den ena ändan af kedjan om sit, och den andra om mitt ben, och sedan han satt lås för den ändan af kedjan, som war kring mitt ben, stoppade han nyckelen i sin byrsäck och lade sig trygt at sofwa. Den förra dagens arbete och myckenheten af drycker han druckit, fördjupade honom snart uti den tungaste sömn. Förwiflan gaf mig mod, jag kröp det tyttaste jag kunde på magen och så långt kedjan räckte, sträckte armen ut at fatta en poignard på wäggen; sedan jag den fått, lade jag mig sakta tillbaka, och då jag hörde honom måst snarka, kände jag med wänstra handen efter hans hjärta, och stäck därmed poignarden det hårdaste jag kunde med högra handen; han wrålade därwid, men jag stäck andra gången, och efter en liten stund, låg han dödd i sin blod. Jag tog nyckelen, låste up låset och löste mig från sjäätarna: gief dit där jag såg dem förwarat penninge- och jouvele-skrinen, tog så mycket penningar jag årkade bära och hela jouvele-skrinet, som icke war rungt och stort, men af desto mer wärde. Skriften tog jag et par stycken bröd, at icke dö af hunger i skogen. Jag skyndade mig ur denna faseliga kulan så fort jag kunde, och gief hela natten, utan at weta hwart. Andteligen trött och utmattad, satte jag mig wid et trä, hwarest jag sof til liusa dagen: började åter at gå, hörde på slutet hugga i skogen, hwarest jag rättade mig. Om sidder hant jag dit och saut et par bönder som sålde skog. Jag bad

bad dem föra mig hem til sig emot wedergällning, det de gjorde, och efter en dagshwila förde de mig til nästa stad, hwarifrån jag sedan begifwit mig hit til Brest, hwarest jag alt sedan lefwat stilla för mig sielf.

Mina Jouveler har jag såldt och Capital'et til 10000 Livres, har jag satt hos en Banquiere, hwilket jag nu åter tillika med mig sielf tilljuder Er min t. ALEXANEER, at göra härmed, hwad Er behagar.

Madame THERESE war wacker, och hånnes kärlek lika brinnande; men åtankan af EVGENIA, brogte mig snart til min skyldighet. Jag förestälte hånne hwad faror hånnes olyckeliga kärlek hånne kastat uti; och hwad straff hon af Allmagten hade at wänta; om hon icke häraf togo warning. Med et ord, efter några dagars föreställningar af des skyldigheter, och påminnelse af den dryga ed, hon gjort klosterlesnaden, så omwände jag hånnes sinne, så ifrån det världsliga, at hon köpte sig in uti et kloster til hederligt underhåll; gjorde allmosor åt de fattiga af sina öfriga penningar, och har sedan lefwat stilla och sediat utan förwitelser.

Några år efter, blef jag sånd som Missionarius til Ost-Indien; hwad jag där för swårigheter och grymheter af hedningar och wilde utslätt, kan jag icke beskriwa. Sluteligen blef jag slaf i Persien, därifrån fången af Turkarna, sist af Venetianerne tagen på en Turkisk Galere. I Venedig gick jag åter in uti et Capuciner-kloster, hwarest jag varit i 2 år, tils jag nu af vår förman blef förordnat, at wara Ert Regemente följaktig til Spanien såsom Bigtrader.

Således har jag nu fullgjordt, sade PATER ANGELO, Herr Öfwerstens åstundan; och af hwad jag i kärthet berättat, har Herrn wäl sunnit mina

hårda öden, hvilka dock alltid ländt til min förbättring och öfwertygat mig om Skaparens oändliga omsorg. Jag skulle skatta mig lycklig, om desse bedräffligheter gjorde hos Er någon werkan, eller intryck och å något sätt gagnat Er.

Denna Munken blef mig alt lärare och lärare. Jag kunde icke lämna honom ifrån mig, utan då wi, några weckor efter, lyckeligen anlände til Barceliona, tog jag honom i mitt quarter. DONNA MARCAS åtanke fölgde mig jämt. Jag underrättade mig om den Venetianska Ambassadeuren wore til Madrid med des Fru ankommen, och fick underrättelse at de lyckeligen ditkommit.

Knapt wore wi landstigne, förrän jag fick ordres gå i fält, hwarest jag gjorde min skyldighet mina förmän til nöje, lämnade i öfrigt Historierna at berättå våra Krigs-Operationer. För min del långtade jag til vinteren, at gå i quarter och taga den tiden i akt at gå til Madrid. Lyckeligen blef Armeén lagd i winter-quarter, och stillestånd blef på några månader slutad med fienden. Jag fick af min General permissiön at gå til Madrid. Det drögde icke länge förrän jag blef resfärdig, och PATER ANGELO, hwilken jag ej mer kunde wara förutan, fölgde mig.

Wid ankomsten til Madrid war min första frågan eiter Venetianska Ambassadeuren. Man swarade mig, at han med Hofwet war wid Escorial. Jag skickade en af mina betjenter i hans hus, at underrätta mig, om des Grefwinna wore med, och fick til swars, at hon ständigt sölade sin man. Jag skyndade sätta mig uti Equipage, i tankar af ANDRIOTTI blifwa wid Hofwet presenterad; men samma natt blef jag oförmodeligen ur min sömn

af ANDRIOTTI sjelf upväckt. Detta bestörkte mig, och han sade: at Himmelen skyndat min resa til Madrid, at befria hans ära och des hustrus lif. Wid dessa orden sprang jag häftigt ur sängen, bad honom säja mig, hwar des Grefwinna wore, så wägade jag 1000:de lif för at frälsa hannes. Ja, den som det wiste, swarade han; men wägen, hwart de fört hånne, är mig berättad. Han bad mig skaffa mig hästar och följa honom; och under det jag klädde mig, och hästarna skaffades, gjorde han följande karta berättelse med suckar, iswer och tårar:

Min resa ifrån Venedig är Er bekant, den skeddde lyckeligen hit. Knappt woro wi ankomne, fört än Marquis JUSTINIANI, hwilken jag trodde war i Venedig, en dag här lät sig anmäla, med begäran, at jag wid Hofwet wille presentera honom. Det war min skyldighet, som Republicuens Ambassadeur. Jag gjorde det och han umgifs dageligen i mitt hus, til des min hustru, för et par dagar sedan, bad mig om ursäkt, at hon nödgats utstänga JUSTINIANI från vårt sällskap, i anseende til des kärlek til hånne, hwilken han, sansedt alla DONNA MARCAS förestälningar, ej längre kunde styra; utan så godt som föll i raseri: och at hon för mycket risquerade at umgås med en sådan karl. Han hade ock sagt hånne, at så snart han fått höra mig bli utnämnd til Ambassadeur hit, hade han rest incognito förut ifrån Venedig, och följt oss okänd hela wägen, i tankar så något tillfälle ensam tala med hånne. Men som det slagit felt, har han icke haft annan utväg, än här i Madrid, såsom Venetianer adressera sig til mig, at därigenom få tillfälle sedan med mindre fara försöra min hustru. Wi reste til Escorial, och i går astons då min hustru för-

des i sin Brancard från Hofwet hem, blef densamma af 4 Masquerade - karlar til häst angrepen: hon dån utur dragen, och, baktadt alla des böner och gråt, jatt i famnen på en af dessa karlar, hvilken tillika med de andra i fullt spår strek tagit wågen hit til Madrid. Knappt blef mig detta berättadt, för ån jag skyndade mig hit efter och fick wid mitt hus nu på stunden weta Er lyckeliga hitkomst. Min misstänka föll på Marquis JUSTINIANI, och har jag därutinnan ej bedragit mig; ty uti hans quarter har jag fått weta, at han i natt farit igenom staden med 4 stycken med sig och tagit wågen åt Portugal. Min bön är nu därföre, min E. Sverste! at G, som en wån och i Venetianist tjenst stående, wille wara mig följaktig och behjelpelig at rycka detta oskyldiga rostwet, DONNA MARCA, ur denna rostwarens händer. Wi satte oss til häst och redo alt wi kunde, med befallning wåra öfrige betjänter skulle följa efter så fort de fingo hästar. PATER ANGELOS wånskap tillåt honom icke låta mig fara ensam, utan utbad sig få följa efter så fort han förmådde med de öfriga.

Wi redo hela natten och emot morgonen kommo wi JUSTINIANI så nära, at hon nylika n farit ifrån posthuset dit wi kommo. Wi fingo där under rättelse, at en Dame warit bunden i knäet på en af Kyttarena, och at det syntes föga lif uti hånne. Jag blef utom mig wid denna berättelse, och utan at gifwa mig tid taga frisk häst, fullföljde jag at rida; ANDRIOTTI med de öfrige togo hästar. I medlerid hant jag så wida, at jag på fältet fick se dessa 5 Kyttare framför mig. Jag strek alt det jag förmådde, de skulle wånta, och som de sågo mig ensam, skannade de, och såg jag dem lysta DONNA MAR-

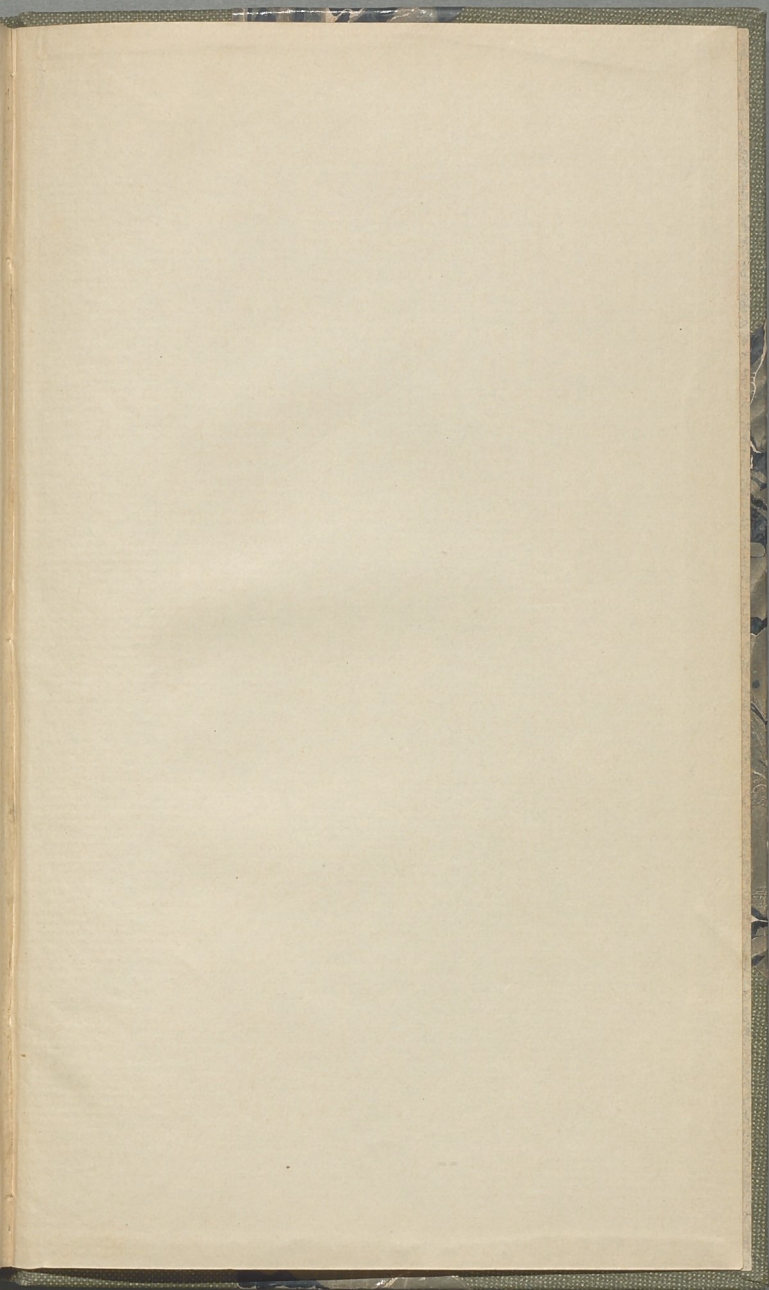
MARCA af hästen, och alla 5 sitta äfwen af hästarna; men en af dem steg framför den andra, tog DONNA MARCA i armen, satte en pistol för händens bröst och wäntade i denna positurs med all stillhet min ankomst. Hela denna händelsen såg jag alt som jag red på långt håll med min uttröttade häst. Knappt war jag kommen så nära, förrän jag igenkände JUSTINIANI röst, hwilken hölt DONNA MARCA pistolen för bröstet. Han ropade och bad mig ej rida honom på 20 steg när, så framt jag ej wille se DONNA MARCA på stunden död.

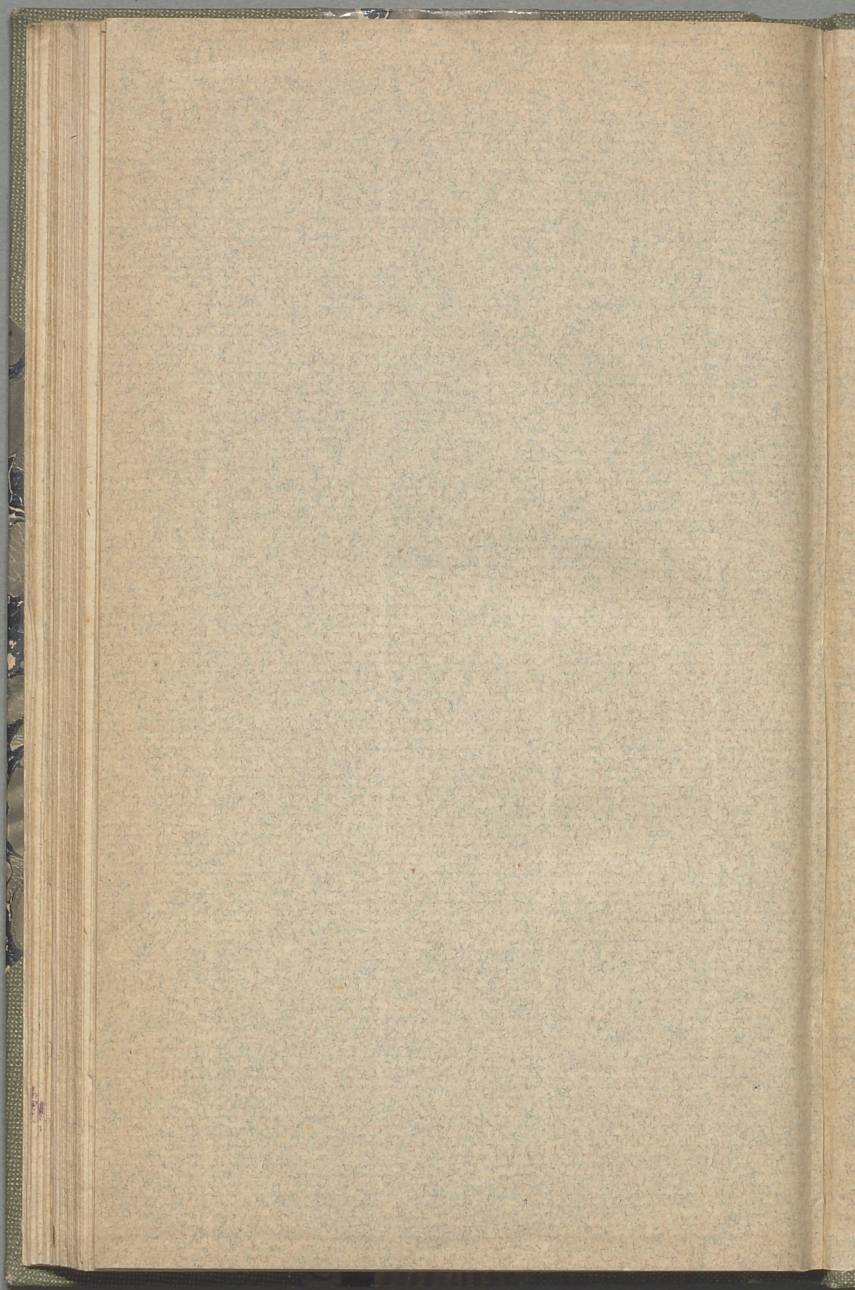
Jag hisnade wid denna hotelsen och all min blod kallnade af wrede och hämd. Rid icke et steg längre, skref han vidare, eljest är DONNA MARCA i ögonblicket död. Händens lif war mig för dyrbart, at ej sakta min iswer och hämd. Jag stannade; men befalte honom lämna DONNA MARCA och resa sina färde, så lofwade jag honom på min åra, at icke följa honom. Med hwad rätt understår du dig, swarade han, begära detta, eller hwad företräde har du mer til DONNA MARCA, än jag? Det som hwar ärlig karl har, swarade jag, at befria och skydda dygden för wäldswerkan. I det samma blefwo de flere Ryttare på fältet warje, hwilket war ANDRIOTTI med sit sällskap, som hunnit efter. Här kommer flera ser jag, skref, JUSTINIANI, och mitt med DONNA MARCAS lif skal fåsta Er dyrt. De bägge 4 karlarne bakom DONNA MARCA lade an sina gewär emot oss. Jag wände mig om och skref til ANDRIOTTI, at han ej skulle rida längre med sit följe, i tankar at componera med JUSTINIANI, och därigenom fria DONNA MARCA; men ANDRIOTTI begrep mig icke, utan trodde mig skrifa om hjelp, red därför med sit folk
mer

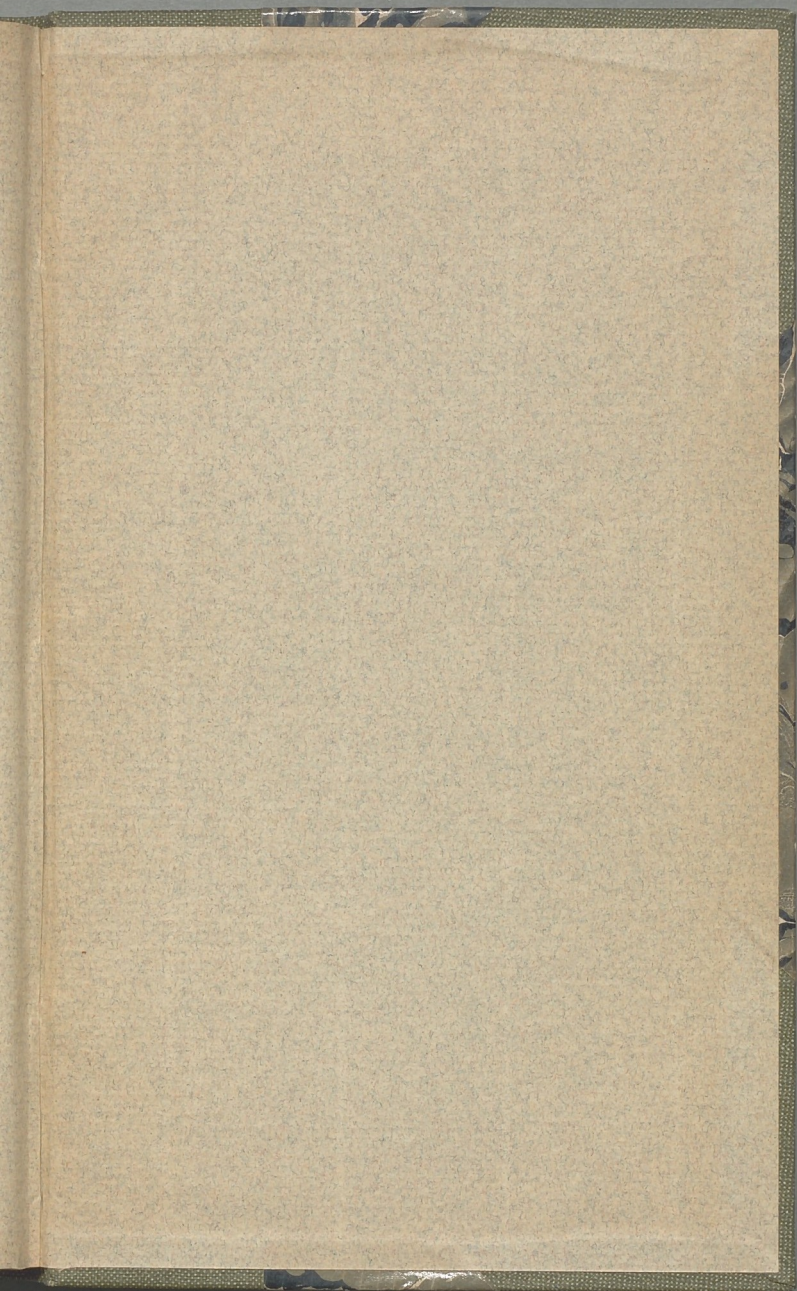

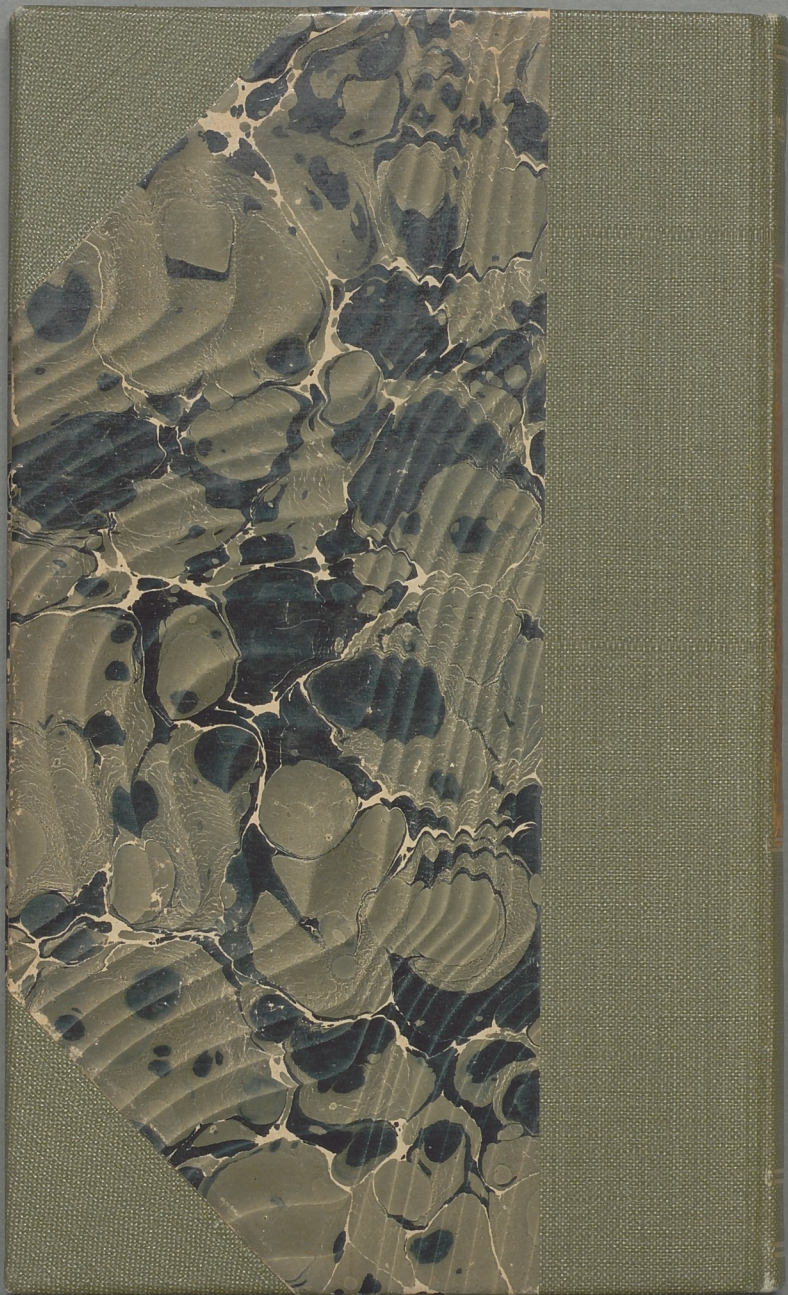
mer ifrigt, än förr. I medlertid stod allt JUSTINIANI i sit förra stånd, ropade til mig och sade: at så snart någon kommo honom närmare, än jag, låsade han sit skott på DONNA MARCA. Knapt woro dese orden uttalte, förr än et par skått låsades af ANDRIOTTIS folk. På blixten hölt befalligen JUSTINIANI ord, jag såg des pistol låsas, DONNA MARCA falla. Då jag i ögonblicket red til, rånade wårjan igenom JUSTINIANI. ANDRIOTTI war mig närmast och alla 4 JUSTINIANIS farlar gåswo Salva på oss, at wi bägge föllo af hästarna. Jag såg då DONNA MARCA blodig i armen, släpa sig til sin man, som war redan död, och jag bärtswimmade i detsamma af mattighet i min blod.

www.books2ebooks.eu